

magyar

VADÁSZLAD

11. ÉVFOLYAM, 2.
2002/ FEBRUÁR

300 Ft

Kérjük
az igaz vadászokat,
akik szeretnék támogatni
a magyar vadászati kultúrát,
személyi jövedelemadójuk
1%-át utaltassák a VKE
adószámára
19677079-2-41

**VÁLASZTOTT
A KAMARA**

8. oldal

MIT ÜNNEPELÜNK?

11. oldal

**ILLEMTAN
– BEVEZETŐ**

19. oldal

SCHMIDT & BENDER®

FEGYVERTÁVCSÖVEK

SCHMIDT & BENDER Hungária Kft.
H-1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 260-7641
Fax: 263-2937

Frankonia

TRÓFEA KFT.

Rizzini és Fausti Stefano gyártmányú olasz sörétes vadászfegyverek teljes gyártmányskálájának forgalmazása. Kiváló minőség, kedvező ár. A készlet erejéig kizárólag december hónapban.

LEADER és **ELEGANT** típusok 12 és 20-as kaliberben, egy elhúzó billentyűvel, ejektorral

ALBION SL – 12/76E
egy elhúzó billentyűvel
Ára: 180.000 Ft+áfa

ALBION – 20/76E
egy elhúzó billentyűvel
Ára: 180.000 Ft+áfa

ELEGANT – 12 GA 12/70
két elhúzó billentyűvel
Ára: 144.000 Ft+áfa

24 gr.

28 gr.

MIRAGE sörétes löszerek teljes kaliberválasztékával várjuk tisztelt vásárlóink jelentkezését

32 gr.

32 gr.
LITE

TELEFON: 06-28/420-760 TELEFAX: 06-28/422-181 e-mail: trofea@mail.digital2002.hu
NYITVA TARTÁS: HÉTFŐ, KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.30–16 ÓRÁIG, SZERDA: 7.30–18 ÓRÁIG, P.: 7.30–13 ÓRÁIG

Megújul a FeHoVa

SZABADIDŐ 2002 kiállítás és fesztivál – lesz a neve annak a nagyszabású rendezvénynek, amely a Budapesti Vásárcsopontban 2002. március 21–24. között fogadja a látogatókat. Ebben a négy kiállításból álló együttesben kapott helyet a Fegyver, Horgászat, Vadászat Nemzetközi Kiállítás. Hú kísérei maradtak a Budapest Boat Show és a Sport rendezvények, s újonc negyedikként pedig a Budapest Motor Show gazdagítja a kínálatot. Az UTÁZÁS – tekintettel a kiállítások nagy mértékű növekedésére – külön időpontban, március elején tart majd nyitva.

A FeHoVa-nak minden bizonnyal jót tesz majd a „környezetváltozás”, hiszen tágasabb, több látogatónak is kényelmes nézelődést lehetővé tevő helyet kap. A nagyobb pavilon a tematikai elrendezésnek is kedvezőbb feltételeket teremt, a szakmai üzleti tárgyalások is nyugodtabban folyhatnak.

A kiállítás szervezői a tavalyihoz hasonlóan, mintegy száz kiállítóra számítanak. A hagyományos kísérőprogramok mellé – a tervek szerint – újak sorakoznak fel: vadász képzőművészeti bemutató, szabadtéri lőtér, színpadi szituációs lövészeti bemutató, állathang felismerő verseny, horogkötő verseny – hogy csak néhányat említsünk az érdekességek közül.

A kiállítás március 21–23-ig naponta 10–19 óráig, 24-én (vasárnap) pedig 10 és 17 óra között fogadja a látogatókat a Budapesti Vásárcsopont B pavilonjában. A szabadtéri programokat a pavilon melletti B szabad területen rendezik. A felnőtt belépő 700 Ft, a diák és nyugdíjas kedvezményes jegy 500 Ft, a családi jegy, amely két felnőtt és két 14 éven aluli gyerek belépésére jogosít 1400 Ft lesz. Csoportos kedvezményre számíthatnak az írásban előre bejelentkező vadásztársaságok, ingyenes belépésre pedig szintén előzetes bejelentkezés alapján a szakiskolai csoportok. A megváltott belépők az egy időben zajló Sport, Boat Show és Budapest Motor Show kiállításokra is érvényesek.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

Tihanyi Klára kiállítási igazgató, Suga Gabriella kiállításszervező,
Bán Zsuzsanna kiállításszervező

Tel: 263-6083, 263-6535. Fax: 263-6340, 263-6435

E-mail: fehova@hungexpo.hu Internet: www.fehova.hu

MAVAD RT.

Vadászatszervezés kül- és
belföldön

Vadgazdálkodási
szaktanácsadás

MAVAD Rt.
Budapest 1525, Pf. 16.
Tel.: 457-8051
Fax: 201-6371
service@mavad.hu

Vadászbolt
Budapest 1132
Visegrádi u. 9.
Tel.: 239-1333
Nyitva:
hétköznap 10–17 óráig

AJÁNLATAINK:

Fajdkakas vadászat: siketfajd, nyírfajd, császármadár vadászata. A vadászterület az oroszországi Kirov mellett terül el. A vadászatok időtartama 6 nap, melyek március közepétől heti rendszerességgel indulnak.

A vadászat részvételi díja: € 1.300,- Lehetőség van a vadászatot medve kilövésével bővíteni: a túra medve lelövésével 12 napos, részvételi díja: € 3.200,- A részvételi díjak minden költséget tartalmaznak, a repülőjegyet is, kivéve a szervezési díjat, biztosítást, valamint a magyar határbelépés költségeit (állatorvosi díj, vám)
Jelentkezési határidő: 2002. március 10.

Tavaszi medvevadászat Kamesatkán: Lehetősége nyílna egy medve elejtésére a kapitális medvék országában. A vadászatok 10 naposak, 2002. április 25–május 22. között indulnak. A részvételi díj: 5.800,- USD – 6.900,- USD közé esik, pontos értékét a vadászterület kiválasztása, valamint a csoport nagysága dönti el. (több fős csoport esetén jelentős kedvezmény)
Jelentkezési határidő: 2002. március 30.

Barnamedve vadászat Szibériában: 9 napos vadásztúrán ejtheti el élete barnamedvét. 2002. április 28–május 20. között kínáljuk önnek ezt a lehetőséget kedvező áron. A túra részvételi díja: 4.500,- USD.
Jelentkezési határidő: 2002. március 30.

Exkluzív Marco Polo vadászat: Lehetősége lehet, hogy magának tudhasson egy Marco Polo kost, a hegyi kosok királyát, minden vadász álmát. Túránk egy kirgizisztáni vadászterületre viszi Önt 14 napon keresztül. A vadászatok 2002. február 1. március 31., valamint augusztus – november között. Részvételi díj: 21.500,- USD.

További részletes információkat a 20-428-0485 telefonon,
valamint a director@mavad.hu E-mail címen kaphat.

**IGÉNYES, PRAKTIKUS,
ELEGÁNS VISELET**

**MINŐSÉGI VADÁSZ- ÉS ERDÉSZÖLTÖZÉKEK,
UTCAI ÉS TÁRSASÁGI VISELETEK GYÁRTÁSA ÉS FORGALMAZÁSA**

**MINTABOLT ÉS NAGYKERESKEDÉS
2440 SZÁZHALOMBATTA,
VÖRÖSMARTY U. 40,
Tel./fax: 06-23/359-158
NYITVA:
HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG
8-16.30 ÓRÁIG**

VADÁSZBOLT PESTERZSÉBETEN

ÖNVÉDELMI, SPORT, VADÁSZ-,
LÉGFEGYVEREK, FLÓBERTPISZTOLYOK,
SÖRÉTES, GOLYÓS, LÉGLŐSZEREK,
FEGYVER- ÉS KERESŐTÁVCSÖVEK,
VADÁSZRUHÁZAT ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKÁVAL
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT.

CÍMÜNK:
GEMENC VADÁSZBOLT,
1203 BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCA 57.
TELEFON: (36-1) 283-4432,
MOBIL: 06-30/942-1839.
NYITVA TARTÁS: H.-P.: 10.00-18.00

A TARTALOMBÓL:

Interjú Feiszt Ottóval és Buzgó Józseffel	7
Bizalom négy évre	8
Szörmés vadászok	9-10
Mit is ünnepelünk?	11
Internetről a vadászoknak	12
Hubertus Kereszt 2001.	13
Kossuth városában	14-15
Illemtan	19
Fotóklubok	23-24
Hírek, tudósítások	20, 27

Telefonszámaink: 06-1/222-6819, 06-60/327-280

Ingyen adjuk a lapot!

Szeretnénk, ha 2002-ben több lenne az előfizetőnk, ezért a régi előfizetőink segítségét kérjük, vegyenek részt az akciónkban. Mindenki **ingyen kaphatja meg a Magyar VADÁSZLAP-ot, aki összegyűjt kilenc új előfizetőt**, elküldi címünkre az előfizető nevét, címét és egyösszegben fizeti be vagy az egyenkénti befizetések másolatával igazolja a 32.400 forintos előfizetői díjat. Az akciónk a vadászársaságokra is érvényes, minden tízedik lapelőfizetést ingyen adunk a számukra is. A listákat és az előfizetéseket „belföldi postai utalványon” kérjük elküldeni, a címünkre:

Vadászati Kulturális Egyesület
1141 Budapest, Vizakna u. 23/b.

A Magyar VADÁSZLAP idei előfizetése 2002 decemberéig 3600 forint. Értelemeszerűen, aki később fizet elő a lapunkra, havonként 300 forinttal – egy lapszám árával – kevesebbet kell postáznia.

Nem kell előfizetnie a lapot azoknak a hivatásos vadászoknak, akik 2002-ben egy összegben legalább 100 ezer forint értékben vásárolnak az egységesített formaruha téli-, nyári ruhadarabjaiból. A hivatásos vadászok a vásárlást követően automatikusan kapják meg címükre a Magyar VADÁSZLAP-ot.

Ha kérdése van, vagy további információra lenne szüksége, a 06-1-222-68-19-es telefonon vagy a 06-60-327-280-as telefonon állunk rendelkezésére.

Előre is köszönjük a segítségét!

CÍMLAPON: NÉMETH JÁNOS AGANCSFARAGÁSA FOTÓ: SOMFALVI

VADÁSZLAP

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő:
Csekő Sándor
Tel.: 06-30/397-5651

Felelős szerkesztő:
Homonnay Zsombor
Tel.: 06-30/397-5671

Főmunkatárs:
Somfalvi Ervin
Tel.: 06-30/397-5661

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**

Szerkesztőségi titkár: **Elekne, Erzsébet**
Tel.: 06-30/410-1051

A szerkesztőség és a kiadó címe:
1141 Budapest, Vizakna u. 23/b.
Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

KÖZPONTI TELEFON ÉS FAX: 222-6819
Telefon: 60/327-280

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető „Belföldi postautalványon” a szerkesztőség címén, átutalással a Monor és vidéke Takarékszövetkezetnél vezetett 65100149-10004115 számú számlára, vagy a hírlapkiadásoknál, a postahivatalokban.

Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt.
és az alternatív terjesztők.

Nyomdai előállítás:
Athenaeum Nyomda Rt.
Felelős vezető:
dr. Garáné Bardóczy Irén
vezérgazdátó

ISSN 1215-6159 (Nyomtatott)
ISSN 1588-1229 (Online)

MEGYEI TUDÓSÍTÓINK

Baranya: **Agyaki Gábor** 06-30/318-7969

Bács-Kiskun: **Oláh József** 06-20/968-7096

Békés: **Lovász Sándor** 06-30/945-1987

Borsod: **Handa György Zsolt**
06-20/329-1814

Csongrád: **Mészáros György**
06-60/478-657

Fejér: **Gáspár Attila** 06-20/977-9526

Győr: **Pió Márta** 06-30/961-8844

Hajdú: **Kozák Imre** 06-20/382-3450

Heves: **Prezenszky János** 06-36/316-512

Komárom: **Faragó István** 06-20/938-2754

Nógrád: **Gaál Dénes** 06-70/210-6465

Pest: **Mészáros Iván** 06-30/207-3260

Somogy: **Szarka Ágnes** 06-30/961-9481

Szabolcs: **Erdélyi István** 06-44/362-569

Szolnok: **Czeplédy István** 06-60/457-449

Tolna: **Bischof Ferenc** 06-20/920-3662

Vas: **Takács Viktor** 06-30/232-9623

Veszprém: **Baracska Lajos** 06-88/422-298

Zala: **Polster Gabriella** 06-20/938-8210

KEDVCSINÁLÓ

A Magyar Vadászlap szakírója! újdonsült főmunkatársaként elmondom, hogy jutottam idáig. Szívesen büszkélkednék azzal, hogy kora gyerekkoromtól vadász környezetben nőttem fel – sajnos nem így volt. Felmenőim közül csak egyik ükapám vadászott, emlényomait nagyanyám halálával betakarta a feledés. Szüleimnek hála, boldogan csavargó vidéki gyerek voltam, s csak középiskolásként kényszerültem városiakóvá válni. Szabadidőmet azért horgászattal, állatfényképezéssel, túrázással töltöttem, így végzős gépészmérnök-ként 1972-ben – természetesen – az Erdészeti Egyetemre vettem fel. Hogy legyen valami fogalmam az erdészeti gyakorlati részéről is, nyári munkára mentem a Telki Erdőgazdasághoz, ahol egy hónapra „betettek” a frissen alakult Vadbiológiai Állomásra. Meglátni és megszeretni... Csapot, papot, Egyetemet feledve fejest ugrottam a Vadászlat nevű szerelembe (kilábalni máig sem tudtam belőle), s az egy hónap helyett csodálatos tíz évet töltöttem ott míg „konceptióváltás” ürügyén szét nem dűlték az egészet. (Azonos néven felépítették máshol, de az már nem volt ugyanaz. A régi „nagy” csapat – Fodor, Homonnay, Hönich, Karner, Koltai, Sugár, Studinka – szétszéledt.) A tíz év nem múlt el nyomtalanul, a kutatások módszerei, eredményei máig használatosak, forrás értékűek nemzetközi szinten is. Szakmai fejlődésem meghatározó korszaka volt, közben levelezőn végeztem agrármérnökként, varjú táplálkozásbiológiából doktori értekezést írtam. Társasági fővadász lettem Zalában, majd a lakáskényszer okán újra Pestre kerülve fotóriporter, minisztériumi „vadásztitkár”, vadkereskedelmi vállalat igazgatóhelyettese, vadászirodák vezetője és mindenese egy személyben, önkéntes és „kényszer” vállalkozó egyaránt. (Akasztott ember eddig még nem voltam.) Nem mindig néztem a lábam elé, ezért beleléptem sok mindenbe... Alapító tagja lettem a Madártani Egyesületnek és a Nimród Fotóklubnak, majd a Vadászati Kulturális Egyesületnek is, de hogy „nemnormális” elkötelezettségem ne legyen egyoldalú, horgász egyesületet is vezetek. 1976 óta szerzője voltam a Nimród-nak, majd megalakulása óta a Vadászlapnak, elsősorban fotósként.

Mi köze mindennek az 1 %-hoz? Annyi, hogy nekem jutott az a tiszteletteljes megbízás, hogy – mint Aesopus rókiája a holló csőréből a sajtot – kiudvaroljam az Önök befizetendő adójából azt az 1 %-ot, mely felett szabadon rendelkezhetnek. Nos, nem tudom, hogyan kezdjek hozzá. Hivatkozzak arra, hogy családom adózó tagjai – magamat is beleértve – mind ezt teszik? Hogy barátaim zöme vadász, s ők szintén így cselekednek? Nem túlságosan meggyőző érv. Tudom, érzem, rengeteg olyan szervezet van ebben az országban, amely jó szándékkal segíteni akar az arra rászorulókon, de a magyar vadászati kultúra is méltó a támogatásra és – sajnos – rá is szorul. Rengeteg olyan új ember lépett sorainkba, aki megszerezte ugyan a vadászvizsgát, fegyvere van, de senki nem tanította meg a vadászias viselkedésre, nincs kötődése a közösséghez. Így aztán felszínes tapasztalatokat szerez, azt hiszi, az a jobb vadász, akinek több trófea lóg a falán, lehetőleg minél távolabbi országokból. Pedig az igaz magyar vadász leghőbb vágya nem az kéne legyen, hogy saját (vagy mások) keserves munkájával szerzett pénzét afrikai állatfarmokon tenyésztett antilopok megvételére költhesse. Ehhez nem kell se vadászati kultúra, se szakmai ismeret, elég hozzá némi lőtudás és sok pénz. Ettől még nem lesz igaz vadász senkiből. Akkor lesz, ha ismeri, és betartja a hazai vadászati szokásokat, megtanulja és gyakorolja a vadászat tudományát, tapasztalatokat szerez és azokat hasznosítani is tudja, tiszteli a hagyományokat. Ezen munkálkodik a Vadászati Kulturális Egyesület immáron több mint egy évtizede. E munka anyagi alapjainak nagy részét Önök, Olvasók biztosítják azzal, hogy előfizetik, megveszik a lapot, befizetik a tagsági díjat, és azzal is, ha adójuk 1 %-át felajánlják ennek a nemes célnak a támogatására. Tisztelettel köszönjük – előre is.

Dufalei Ervin
főmunkatárs

ADÓJÁNAK 1 %-ÁT A VADÁSZATI KULTURÁLIS EGYESÜLET RÉSZÉRE A 19677079-2-41. ADÓSZÁM FELTÜNTETÉSÉVEL AJÁNLHATJA FEL.

E-mail címünk: vke@vadaszlap.hu Hhomepage: www.vadaszlap.hu

AZ APRÓHIRDETÉSEK TARIJÁI:

Az első szó 200 Ft, minden további szó 50-50 Ft + 25 % áfa. A hirdetéseket levélben, faxon, e-mailen vagy személyesen, minden hónap 10-éig szíveskedjenek leadni. A Vadászati Kulturális Egyesület tagjainak a nem kereskedelmi jellegű apróhirdetések ingyenesek.

FEGYVER

Eladó: balkezes Tikka .30-06-os, FÉG bock 12/12 és Rem./222Rem. csövekkel. Érdeklődni: 06-20/313-9359 telefonszámon lehet.

7x57-es, cseh ZKK 600-as, 4x32-es, Zeiss céltávcsővel szerelve, golyós fegyver eladó. Telefonszám: 06-20/426-9310.

Eladók! Új, 686 E Sporting Beretta, Benelli aut. Weatherby, .30-06 új, 7 mm R.M. újszerű, ZKK-600 8x64 S lőszerrel is. 6,5x57 lőszer 300 db. Érdeklődni: 06-70/213-0066.

FÉG bock büchs egy billentyűs, tűzváltós biztosítóval, egyedileg, több váltócsővel gyártott vadászfegyver igényes vevőnek eladó. Cserecsővel: - 2x12/70 (sörétes), - 222 R betétcső a felső 12-es csörhöz, végigmenő kivitelben, - 222/7x65 R - 7x50-es Neopta, csúszólábos távcsővel (hegyi karabély), - 2x9,3x74 R - 4x32 Neopta távolságmérős, patent lábcsővel (ejektoros expressz). Irányár: 595.000,- Ft. Érdeklődni: Fülöp N., 06-60/321-983.

Eladó: Weatherby .30-06 új, 7 mm R.M. 50 lövés, ZKK-600 8x64 S 260 db lőszerrel. Benelli Raffaello 12-es aut. 6,5x57 lőszer 300 db. Érdeklődni: 06-70/213-0066.

Bréda (Beretta), új, félautomata 12-es, cserélhető szűkítővel, 76 mm-es töltényű, luxus modell, jobbos, balos tus állítási lehetőséggel. Fég, .30-06-os, új golyós puska, 4x40-es, Zeiss Jena távcsővel szerelve eladó. Érdeklődni: 06-57/456-281, vagy 06-30/973-5714.

Krieghoff ultra bock 12-es és .30-06-os kaliberű puska eladó. Mélyvésett, új, vastag szákeresztű 6x42-es Zeiss távcsővel, patentszereléssel. 96-os évjárat, keveset használt, 750.000,-ért. Ugyanitt, Bauigis, 12-es éjjellátó, 100.000,-ért, kereső távcső méretű. Telefon: 06-20/453-7602.

Éjjellátó távcső 1BH 58 típusú, szovjet gyártmányú, eladó. Érdeklődni: 06-88/454-045.

Eladó Steyr-Mannlicher, luxus típusú, 300 Win. mag. kaliberű lőfegyver, 8x56-os, német Schmidt és Bender távcsővel, gyári Steyr szereléssel; valamint 1 db Brno, 502-es, vegyescsövű, 12-30-06-os kaliberű lőfegyver, Schmidt és Bender távcsővel, Suhli szereléssel. Érdeklődni lehet: 06-30/216-9531-es telefonszámon.

Merkel dupla golyós, 7x65 R, Seidler variábel céltávcsővel, Merkel vegyescsövű, 7x65 R x 12-es, Seidler variábel céltávcsővel, Tikka .30-06-os (5 hónapos), 6x42-es patentszereléssel, Zeiss céltávcsővel, és Tikka .243-as, 3-9x42 Seidler variábel céltávcsővel kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni: 06-30/998-9365.

KUTYA

Vadászkutyák képzése (fegyelmi, vadászati, társasági) képességvizsgára, vadászati alkalmassági vizsgára és munkavizsgára való felkészítése! Képzés formája panziós jellegű, ideje a tulajdonossal egyeztetve. Baranyi Szabolcs 06-30/996-5198.

Drótszűrű német vizsla kutyák, törzskönyvvel, vadászó szülőktől, sporttársi áron eladók. Telefonszám: 06-30/433-1396.

Drótszűrű német vizsla kölykök, vadászó szülőktől eladók. Konyecsni Károly, telefonszám: 06-30/256-4063.

Weimari vizslakölykök a latorföldi kennelekből. Apa: osztrák-holland, ÖTV. I. díjas, kiváló kan. Szuka: saját tenyésztésű, Magyarország legeredményesebb weimarija. Érdeklődni: Vén Zoltán, telefonszám: 06-78/464-647, vagy 06/20/3264-798.

Fedezettésre szálkás szűrű tacsók! HJCH, HCH, HDGY, 4xHFGY, 2xHFCSGY, 1999. év GH kanja, 3xCACT Diana EX fedez, kölykök eladók, előjegyezhetők. Anya: HJCH, HFGY. Tenyésztésre javasoltak, aktívan vadásznak. Telefonszám: 06-93/324-886 vagy 06-70/229-7837.

Erdélyi kopó, fél éves szuka eladó, győztes, munkavizsgás, vadászó szülőktől költözés miatt 30.000,- Ft-ért. Tel./fax: 06-22/456-810 vagy 06-30/388-4530.

Pointer kölykök, ezüstkoszorús mestertenyésztésből, vadászó, ÖTV-s, HCH-s szülőktől eladók! Telefonszám: 06-60/461-090, Baukóné.

Rövidszűrű, német vizsla, öt hónapos növendékek és két éves alapidomított kutyák eladók. Telefonszám: 06-59/323-875 vagy 06-20/456-8154.

Kitűnő küllemű és munkateljesítményű szálkás szűrű tacsók előjegyezhetők a Von Alltenburger kennelekből. Marosmenti-Rudifogó Miku Soma 2 x HPJ fiatal klubgyőztes, 2 x R. CAC, 5 x CAC, 2x CACIB, 2 x HFGY BOB D.K. Európa Kupa győztes, tenyésztésre javasolt kannal fedezettünk. Telefon: Szarka: 06-30/961-9481.

Ezüstkoszorús, Pósteleki-Fürkés pointer kennelekből, ÖTV-VAV-s Champion szülők kölykei áprilisi elvitellel eladók! Telefonszám: 06-60/461-090, Baukóné.

ÁLLÁS

Adminisztrációs, fordítói, tolmács munkát vállalok vadászszerző irodában, rugalmas beosztásban. Rádi Erika: 06-20/378-6931.

Pályakezdő, vadgazdálkodási mérnök, erdésztechnikus, hivatásos vadász állást keres. Elsősorban apróvadász területre, az ország bármely részén. Szolgálati lakás szükséges. Telefonszám: 06-30/340-8286.

VEGYES

Nyílpuska vadonatúj, csigás, távcsővel, nyílveszőkkel eladó-elcserélhető. Nem engedélyköteles. Utánvétellel is elküldöm. Ára: 48.000,- Ft. Telefon: 06-20/962-1903.

Hullott őzagancsot és szarvas agancsrózsát vásárolnék. Wágner Kálmán, 9423 Ágfalva, Magyar u. 3., telefonszám: 06-99/330-398.

Az állami vadászvizsga kidolgozott 50 db szóbeli tétele (350 kérdés) megrendelhető a 06-75/313-271 vagy 06-20/333-2834-es telefonszámon.

Uaz 452, dobozos tkg., keveset futott, kitűnő állapotban, 1 év műszakival eladó. 700.000,- Ft. Érdeklődni: 06-20/924-1509 telefonszámon lehet.

Ma megrendeli, holnap postára adjuk! - A Diana Vadász-Horgász Antikvárium nagy könyvkészletében megtalálja a kedvére való vadászkönyvet. Ingyenes árjegyzéket küldünk. Makó, Zrínyi u. 34. 6900. Telefonszám: 06-62/211-561.

Infratávcsövek, éjjel látó készülékek az ország legnagyobb választékából eladók, megrendelhetők. Telefonszám: 06-30/205-3714.

Korongdobó gépet hobbi és parcours kivitelben, összecukható magaslesekkel hordozható, kocsihoz, valamint famászós kivitelben rendeljen az INTERMAS Kft-nél, szárnyas, szörmés befogócsapdák minden méretben. Telefon: 06-66/321-151, fax: 66-66/441-029. Honlap: WWW.INTERMAS.INL.HU

Fegyverjavítás:

Minden típusú lőfegyver javítása, felújítása, agyazása, céltávcső szerelése, vizsgáztatása, hatástalanítása, értékbecslése. Régi fegyverek restaurálása. Nagy Ferenc fegyverműves, 4034 Debrecen, Tengerész u. 4., telefon: 06-52/423-176.

AZ AGFA HUNGARIA KFT.

FELHÍVÁSA

AMATŐR ÉS PROFI FOTÓSOK FIGYELMÉBE

500 TEKERCS DIAFILM A TÉT

Abban a reményben, hogy mindenki – az Olvasóink, a fotósok, a pályázatot támogató AGFA Hungaria Kft. és a szerkesztőség is – jól jár, útjára indítjuk új fotórovatunkat, a legszebb, a legjobb és a legérdekesebb kategóriákban.

Elképzelésünk szerint minden hónapban közlünk egy-egy aktuális – tájat, természetet, vadat, vadászatot, madarat, növényzetet, stb. ábrázoló fotót lapunk színes oldalain és az AGFA Hungaria Kft. támogatásával a kiválasztott fotók készítőinek 10-10 tekercs kiváló minőségű diafilmet adunk át elismerésül.

Az év végén a legtöbb(!) kiválasztott fotót publikáló amatőr vagy profi fotós teljesítményét egy külön díjjal – 100 tekercs filmmel – is jutalmazzuk.

A fotókat – amely lehet papírkép, kis és nagy dia, illetőleg digitális felvétel – minden hónap 5-éig kell eljuttatni a szerkesztőség címére (1141 Budapest, Vízakna u. 23/b.). Havonként és kategóriánként egy szerző csak egy felvétellel vehet részt, annak viszont nincs akadálya, hogy a saját kollekcióját az egész évre előre beküldje. A felvételen kérjük feltüntetni: a szerző nevét, a kép címét és helyszínét, valamint azt, hogy milyen géppel, milyen anyagra készítették.

A beküldött fotókat archiváljuk és a www.vadaszlap.hu honlapunkon is bemutatjuk. A honlapot megtekintve ki-ki eldöntheti, hogy jól választott-e a szerkesztőség... és a látogatóknak szavazati lehetőséget is biztosítunk. A legtöbb közönségsvavazatot összegyűjtött fotósnak ugyancsak különdíjat – 40 tekercs filmet – adunk majd az ünnepélyes és egy közös kiállítással egybekötött díjkiosztáson.

Vadászni márpedig kell!

VADÁSZLAP: – Számtalan tisztsége mellett lesz-e elegendő ideje, energiája az országos köztestület vezetésére?

FEISZT OTTÓ: – Az első lépéseim közé sorolom, hogy több – általam nagy kedvvel végzett – tisztségemről is lemondok. Ilyen az Országos Véreb Egyesület elnöksége, az Országos Erdészeti Egyesület Vadgazdálkodási Szakosztályának vezetése...maradok viszont az OMVV alelnöke, hiszen ez a két, más-más törvény talaján létrejött, de hasonló munkát végző érdekvédelmi szervezet együttműködése szempontjából kedvező. Lehet, hogy most furcsának tűnik, de szinte az utolsó napokig nem számítottam a jelölésemre, sőt a magam részéről mindent megtettem, hogy leköszönt elnökünk maradásra bírjam. Hajthatatlan volt, meg kellett értenem a döntését.

VADÁSZLAP: – Az egyhangú, pozitív szavazás kétségtelen jele a bizalomnak. Milyen elképzelésekkel indul ennek a ciklusnak?

FEISZT OTTÓ: – Mindenekelőtt ezúton is köszönöm a bizalmat, amelyre legjobb tudásom szerint igyekszem rá is szolgálni. Alulról építkező kamarát képelek el, és az érdemi munkát megosztom az elnökség, az alelnökök, a főtitkár valamint az illetékes szakbizottságok között. A jelenlegi apparátus elegendőnek tűnik, egyelőre semmiféle bővítést nem tervezek. Fokozott figyelmet szeretnék szentelni a kamara PR tevékenységére, a közelmúlt eseményei is erről győztek meg.

Feiszt Ottó, erdőmérnök (51) az Országos Magyar Vadász Kamara január 15-ikén megválasztott új elnöke, „civilben” a Zalaerdő Rt. vezérigazgatója, előtte sok éven át vadászati felügyelője. Az előző ciklusban a kamara hivatásos vadász alelnökeként tevékenykedett. Tapasztalt vadász, igazi „régimotoros”, akinek nevét szakirodalmi munkássága mellett, egyéni hangú novellái is országosan ismertté tették a vadászok körében.

Meggyőződésem, hogy a civil szervezetek szerepe minden területen a jövőben megerősödik és lehetőségét látom annak is, hogy a kamara és a védegyelet egy újfajta szövetségi formában működjön a vadászok érdekében. Ennek részleteiről még korai volna beszélni. Kitartó és következetes munkát kívánunk ki-

fejteni a már évek óta húzódó megoldatlan ügyeinkben, például az egészségügyi alkalmassági és fegyverügyi dolgainkban. Szeretnénk pontot tenni a hivatásos vadászok elismerésének és anyagi megbecsülésének ügyére, hogy a VKE által kidolgozott, és általunk is szorgalmazott kötelező egyenruhájuk legyen. Azt azonban nem ígérhetem, hogy a kamara felkarol minden ötletet, amellyel bombáznak bennünket. Ezekben az ügyekben az elnökség „kollektív bölcsességére” kívánok támaszkodni, s lesz erőnk nemet is mondani. Szeretném hinni, hogy egy nyugodtabb négyéves ciklus elé nézhetünk, nem erősödik fel a vadászellenesség, nem lángol fel a vita a vadászati törvény körül, s konszolidált viszonyok között készülhetünk a 2007. évi haszonbérleti szerződések megújítására.

VADÁSZLAP: – a ma vadászainak egy részének nincs túlságosan fényes jövőképe. A közöny, befelé fordulás, érdektelenség tapasztalható a vadászati közélet irányában. Várható - e ebben valami változás?

FEISZT OTTÓ: – A pozitív irányú elmozdulást létkérdésnek tartom, de mindenképp alapvető fontosságú feladat számunkra, hogy a társadalommal is elfogadtassuk „venari necesse est”, magyarul a „vadászni márpedig szükséges” gondolatot. A magyar vadászati kultúra része a nemzeti kultúránknak, a jeles magyar vadászok életműve örök érték, akár az irodalomban, akár a művészetek, vagy a tudomány területén.

Szomorú, hogy sok év kitartó és jó munkáját veti vissza az emberek szemében néhány etikátlan, felelőtlen puskás ostoba, önző és törvénytelen magatartása, a külső és belső orvvadászat, a védett állatok hasznoszerzési vágytól hajtott lelkiismeretlen lelővöldözése. Egyértelművé kell tenni, hogy az ilyen jelenségektől, különösen az elkövetőktől, a magyar vadásztársadalom elhatárolja magát, és a kamara következetes keménységgel fellép a törvénytörő szabálytalankodókkal szemben. Így – és csak így – tudjuk biztosítani hosszú távon, hogy a magyar vadállomány felelősséggel dolgozó kezelői a jövő generációi számára átadják a világhírű vadállományunkon kívül, ennek a testet, lelket edző sportnak a nemes hagyományait. És ehelyütt Nadler Herbert idézete jut eszembe a vadászat módfelett frappáns meghatározásáról... „a vadászat az életöröm soha ki nem apadó forrása”.

– H. Zs. –

Doktorandus

Az idén 48. életévébe lépő fővárosi, de életének nagyrészt vidéken – a Dunántúl három megyéjében – a vadgazdálkodás gyakorlatában leélő, hivatásos vadászati vezető, kutyatenyésztő – számos egyéb elfoglaltsága mellett – ellenszavazat nélkül lett az OMVK hivatásos vadász osztályának vezetője, a köztestület alelnöke. Céltudatos és célratörő ember, aki hétéves kora óta valamilyen formában folyamatosan koptatja az iskolapadokat ... a legújabb: még két évet adott magának, hogy megszerezze a „vadgazdálkodás doktora” címet.

kező két évben a Nemzetközi Véreb szövetségnek, mint megbízott elnöke a Magyar Vérebegyletnek ... Feiszt Ottó elnök úr lemondása miatt elképzelhető, hogy itt is elnökké választanak. Elnöke vagyok a Vadgazdálkodási Termékek és Szolgáltatások Terméktanács vadásztatói szekciójának ... a többi funkcióm: tagság az Agrárgazdálkodási Ta-

nácsban, a megyei Vadgazdálkodási Tanácsban, a MEOE teljesítménybírói tanácsában ...

VADÁSZLAP: – Ön azok közé a vadászok közé tartozik, akik végigjárták szinte az összes lehetséges iskolát, a hivatásos vadászok életpályájának valamennyi stációját ... és még most is tanul, képezi magát, a vadgazdálkodás tudományának doktora akar lenni. Miért?

BUZGÓ JÓZSEF: – Mert nem tudok cél nélkül élni. Mindig voltak céljaim, vágyaim és álmaim... amelyeket el akartam érni, amit meg akartam valósítani. Elsősorban önmagamnak állítottam fel a követelményeket, a mércét és aztán ennek megfelelően tevékenykedtem. Édesapám a Csepel Autó Vadásztársaság tagja volt, mellette fertőződtem meg a vadászattal. Voltam mindenféle hajtó és néha néha lőhettem is. Ezek után majdhogynem természetes volt, hogy az érettségi után a Hódmezővásárhelyi Állattenyésztési Főiskola vadgazdálkodási szakára iratkoztam be. 1977-ben végeztem és bevonultam katonának, a másfél éves katonáskodás alatt lehetőséget kaptam arra, hogy három szemesztert teljesítsek a Mosonmagyaróvári Agrártudo-

mányi Egyetemen, ahol 1980-ban vétem meg a diplomám. A katonaság előtt és után a Lajta-Hansági ÁG-ben voltam gyakoromok, majd később a fácánteleg vezetője. Ahogy a lehetőség megnyílt előttem, beiratkoztam Gödöllőre a vadgazdálkodási szakmérnökre, itt 1988-ban végeztem és most a Nyugat-Magyarországi Egyetem soproni karának doktorandusza vagyok, ötven éves koromra szeretném ezt az általam nagyra becsült tudományos címet elérni. A disszertációm a kerdő nagyvadfajok túlszaporodásából adódó problémák vizsgálatából írom, a fokozat eléréséhez szükséges két nyelvvizsga közül a német középfok már megvan, most fél éve intenzíven tanulom az angolt.

VADÁSZLAP: – És intenzíven kutyázik?

BUZGÓ JÓZSEF: – Már nem annyit, mint régen, de a tacskóm, a magyar vagy a német vizslám, a fiatal vérebem, amikor csak lehet, mindig velem van. Egyébként a kutya, a vadász kutya szeretetét egy szép és jó magyar vizslának köszönhetem, aminek az anyját az utcán találtuk, törzskönyvezettük, s ennek a szukanak az első almából származott az a küllemben és munkában egyaránt kiemelkedő képességű kutya, amit 14 éves, tapasztalatlan kutyavezető fejjel sem tudtam elrontani és amelyik megtanított vadászni. Dinának hívtuk és valóban fantasztikus adottságai voltak. Még főiskolás voltam, amikor 1975-ben egy nyári gyakorlaton Lábodon Jakab Pista mellé osztottak be, aki már akkor híres véreb volt a Didó nevű kutyájával. Azt hiszem ennek az élménynek volt köszönhető, hogy 1979-ben vettem egy hannoveri vérebet, és beiratkoz-

(Folytatás a 8. oldalon)

Bizalom négy esztendőre

Az ország minden részéről érkezett küldöttek, az elektromos és írott sajtó munkatársai gyülekeztek a TIT Zsombolyai utcai székházába január 15-ikén, az Országos Magyar Vadász Kamara tisztújító közgyűlésére.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a Vadászati Kulturális Egyesület csaknem egy évtizedes „munkájának” hatására végre vadászias külsőségek között, az öttagúvá, és többszámúvá „fejlődött” Baranyai Vadászklub Egyesületes keltett a vadászoknak méltó tiszteletet adó hangulatot a vadászati közéletünk eme jeles eseményén.

Dr. Heltay István, a kamara leköszönő elnöke számolt be a lezárt ciklus munkájáról, az elért eredményekről, valamint az áthúzódó feladatokról. Kiemelte a millennium méltó megünneplését, amely során sikerült az utókor számára is maradandó alkotásokat létrehozni mind a szoborpark, a domborművek, emlékkövek felállításával, mind az elkészült országos és megyei almanachok kiadásával. Pótolhatatlan kár, hogy néhány megye nem értette meg az almanachok történelmi fontosságát.

A kamara és a szövetség – szögezte le – a szími ikrekhez (?) hasonlítható módon él testvériesen együtt. Jó a kapcsolat a társszervekkel, az Országos Vadgazdálkodási Tanáccsal, a Parlament vadász klubjával, a Vadász Könyvklub Egyesülettel, az oktatási intézményekkel, a Szent István és a Nyugat-Magyarországi Egyetemmel, a Pannon és Debreceni Egyetemmel. Jelentősen javult az együttműködés a Vadászati Kulturális Egyesülettel és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel is. A kamara tárgyalásokat folytatott az EU csatlakozás során felvetődő feladatokról a természetvédelem illetékeseivel a vizivad és az erdei szalonka vadászati nemzeti sajátosságainak védelme érdekében. Alapvető a különbség és a megítélés az esetleges védett madárfaj elejtésével valamint a törvény szándékos és tudatos megsértésével elkövetett bűntetteket illetően. Az EU országokban ugyanis az esetenként egy-egy véletlen elejtés kérdésében is bíróság mérlegel, nálunk nem ez a gyakorlat. Gondot jelent továbbá az is, hogy a tranzit szállítmányokban, más országokban vadászható, de nálunk védett fajok esetében is a felelősséget a magyar vadászok számlájára írja a közvélemény, mert a médiát – sajnos – eképp tájékoztatják. Készül a legkiválóbb szerzők munkájaként a hivatásos vadászok szolgálati szabályzata, és a kétkötetes kézikönyve, amely hamarosan megjelenik. Szólt az elmúlt évek kiemelkedő rendezvényeiről, sikereiről, de nem rejtette véka alá a kudarcokat sem, jelesül az egészségügyi alkalmasság vizsgálata terén, a vadászfegyverek időszaki műszaki vizsgájának indokolatlan rövidsége kérdésében, a PR munka gondjait illetően.

Pintér István, az FVM vadászati és halászati főosztályának helyettes vezetője megállapította, hogy a kamara a törvényben leírt kötelezettségeinek eleget tett és a sokrétű feladataihoz a szükséges forrásokat előteremtette. Minden ellenkező híreszteléssel szemben igenis vannak jelentős sikerek, amelyekről – sajnos – a társadalom nem tud. Éppen ezért – javasolta – a jövőben sokkal többet kell tenni a tömegkommunikáció területén, nem ártana ezen a fontos területen átvinni az olyan EU tagországok bevált eredményeit, amelyek

meggyőzően sikeresek. Meggyőződése, hogy a magyar vadászok a kezdeti nehézségek ellenére jó úton járnak, és megköszönte a tisztviselők négy év alatt kifejtett munkáját.

Ezután került sor a hozzászólásokra. Elsőként **Sipos István**, Nógrád megye hivatásos vadász szakosztályának elnöke szólt a

rint csak az hozhat megoldást, ha a hivatásos vadászok irányítását a vadászati felügyelőségek vennék át.

Koller M. Gábor arról szólt, hogy az EU országokban nem kell az egészségügyi alkalmasságot orvosilag bizonyítani, de az is jelentős eredmény volna, ha a gépjármű joga

szakmai irányítás gondjairól, számos esetben a szakembernek dilettáns döntéseket kell végrehajtania olyan irányítást végző vadászmesterektől, akik tudása nem felel meg a szakmai minimumoknak sem. A követelményekkel nincs összhangban a felhőborítón alacsony bérezés, noha sok esetben a hivatásos vadász az életét teszi kockára. Bizonyára ezek is hozzájárultak ahhoz, hogy „orvvadász nagyhatalommá” váltunk. Javaslata sze-

sítvánnyal rendelkezők számára megszüntetnék. A fegyver műszaki vizsga öt éves érvényessége helyett bőven elegendő volna a tíz év. A választások során olyan tisztviselőket kellene találnunk, akik mind a jelenlegi ciklusban, mind pedig az új üzemművek elkészítése során biztosítani tudják a stabilitást, a nyugodt körülményeket, mert a természeti erőforrásokkal történő tartamos gazdálkodásnak mindezek alapkövetelményei.

Doktorandus

(Folytatás a 7. oldalról)

tam Szombathelyen Knéfély Nándi bácsi tanfolyamára. Amikor 1981-ben Sellyére, azon belül is Körösnöve-pusztára kerültem az ország egyik legjobb szarvasos területére fővadásznak, a vérebezés új perspektívát kapott, hiszen a rendkívüli vadbőség következtében igen sokat vadásztunk és vadásztunk, így hihetetlenül sok sebzett vadat kellett keresnem. Az ebben az időszakban kezem alatt dolgozó Harmatvölgyi Gilda kutyámmal 253 vadat találtunk meg. Erre az időszakra datálódik, hogy nem „csak” kutyavezető, hanem tenyésztő is lettem. Eddig összesen kilenc alom kölykeinek, legalább 50 kiskutyának adtam a Körösnöve-i kennelet-nevet. A jelenlegi szakámnak a nagyanyja is saját tenyésztés és a vérebeimmal 410 eredményes keresést mondhatok magaménak. A mostani másfél éves vérebeimmal, Bellával az elmúlt két héten 7 sebzett nagyvadat volt módomban megtalálni, amely ugyanolyan örömmel töltött el, mint a 20 évvel ezelőtti első utánkéréssek. A véreb mellett mindig is volt vizslám, hiszen a gyermekkori apróvadás szerelem megmaradt, és jó 15 éve vadászom taeszkóval is. A gyakorlatban mindegyiket szívesen használom ma is, vizslával és vérebeimmal hazai és nemzetközi kiállításokon és versenyeken vettem már részt. A gyakorlati kutyázás mellett rendszeresen veszek részt bíróként, vezetőbíróként és rendezvények szervezőjeként hazai és nemzetközi munkaversenyeken, amit legalább olyan fontosnak érzek, mint a kutyatartást.

Amikor a már említett Lajta-Hansági ÁGBól 1981-ben a Mecseki Erdőgazdaság selyei erdészetéhez kerültem fővadásznak, 1982-ben, 1984-ben és 1991-ben házigazdája lehettem a vérebeversenynek, illetve a fővizsgának. Gyakorlati és elméleti tapasztalataimat szívesen adom át fiataloknak, amelyre leginkább az elmúlt években több alkalommal is megszervezett vérebevezetői tanfolyamokon kerülhetett sor.

Amit az életem, szakmai és kutyás múltam alakulásában feltétlenül ki szeretnék emelni, hogy e temérdek időt igénylő elfoglaltság „gyakorlásában” mindvégig „bombabiztos háttér” állt mögöttem, a feleségem, aki szintén vadászcsaládból származik, hozzám hasonlóan kutya- és természetbolond, s akinek hihetetlenül nagy a túróképessége, az én nagy-nagy szerencsémre!

Kevés vadászklubot láttam, aki egyszerre két kurtón tudja elfűjni a szignókat, aki vállalja itthon vagy külföldön a megmérettetést a szarvas bögő-versenyeken, vagy aki egyre több – világosan, érthetően megfogalmazott mondatokból álló – szakmai publikációt jelentet meg a sajtóban, almanachokban, akinek véleménye, álláspontja van a vadgazdálkodás kulcskérdéseiről. Buzgó József még ennél is többet tud, mert egyaránt otthon van a mindennapok vadászati-vadgazdálkodási gyakorlatában, a hazai és nemzetközi tudományos eredmények ismeretében... és akinek a felesége, s már Gergely fia is vadászik.

Csekő Sándor

Urbán Árpád, Nógrád megyei küldött, vadásztársasági elnök kikérte magának a vezetői dilettantizmus általánosítását. Náluk és az általa ismert területeken az intézőbizottság a hivatásos vadással közösen dönt minden szakmai kérdésben. Választás kérdése az egész, a tagság felelőssége, hogy öt évre hozzáértő, tapasztalt és rátermett vadászokat válassz, mert ez az alapvető érdekük. Gyakorló pedagógusként arra hívta föl a figyelmet, hogy a tájékoztatást, az ismeretterjesztést az általános iskolákban kellene elkezdni. Ahol ezt csinálják, ott nincs is gond. Elképesztő hiányosságok vannak, vadvédelemről, vadászatról, vadgazdálkodásról egyetlen betű nincs az élővilág, vagy környezetismeret tantárgyakban. Így nem is csoda, hogy olyan a társadalmi megítélés, amilyen.

Ezután került sor a jelölő és szavazatszámoló bizottság megválasztására és az elrendelt szünetben meg is kezdték korántsem könnyű munkájukat. A szünet után **dr. Bodnár József** elnök ismertette a javaslatokat, amely során a jelölőlistára való felkerülést kellett a küldötteknek megszavazniuk. Végülre is az elnök, az alelnökök személyére kettős jelölés nem volt. A főtákar személyére ugyan két javaslat is befutott, de az egyik nem érte el a felkerüléshez szükséges szavazatszámot. A különböző szakbizottságok elnökeire, tagjaira a „mezőny” már tarkább képet mutatott. Nem sokkal ezután hozták is a szavazólapokat, majd újra megállapították a szavazásra jogosultak számát és a küldöttek leadhatták voksukat. Ami ezután következett, az próbára tette még a hosszú, méla lesekhez szokottak türelmét is, és nem igazán tudták mire vélni a fehér füst felszállásának késedelmét. Késő délutánba nyúlt, amikor a szavazatszámoló bizottság meglehetősen elcsigázott elnöke ismertette a szavazás eredményét.

Az OMKV vezetősége: Feiszt Ottó, elnök, Buzgó József, hivatásos vadász alelnök, dr. Székely László, sportvadász alelnök, Pechtol János, főtákar, Fácányi Ödön a Hagyományörző és Kulturális Bizottság elnöke, dr. Bodnár József, a Gazdasági Bizottság elnöke, dr. Székely István, a Jogi Bizottság elnöke. Felügyelő Bizottság: elnöke Imre János, tagjai: Cserép János, Törzsök Gyula, dr. Dobák Dezső, László Győző, dr. Somogyi Ferenc, Áprily Róbert és Hujber Sándor. Etikai bizottság: elnöke dr. Bárándy Péter, tagjai: dr. Kovács Sándor, dr. Müller Ferenc, dr. Vass János, dr. Székely György, dr. Győri István, dr. Dékány Antal, dr. Zsedenyi Imre, dr. Kerényi Mihály és dr. Jelenzky Márton

A Vadgazdálkodási Bizottság elnökének választották **dr. Nagy Emilt**, tagjainak **Péterváry Gábort** és **Szendrey Mihályt**, azonban – és végtére ez volt amiért az egész maratonivá vált – a bizottság többi tagjelöltjei nem kaptak elegendő szavazatot. Küldötti javaslatra végül azt a döntést fogadta el a küldöttgyűlés, hogy a következő közgyűlésre elhalasztják a bizottság további tagjainak megválasztását. Esetleg fontolóra kellene venni a külön apró- és nagyvadász bizottság felállítását is, ám ehhez alapszabályt kellene módosítani.

SZŐRMÉS VADÁSZOK ÉS VADÁSZATUK

Az inyencek búcsút mondhatnak a tökök varjúból készült levesnek és a veréb-pörköltnek, cserébe viszont borzszírral kenegethetik fájós hátukat vagy kiszáradt bőrbakancsukat, mivel változott a vadászható fajok palettája a 90/200/X107. számú FVM rendelettel. Védeltséget kapott a vetési varjú és a gyerekvadászok „gyakorló” madara, a házi veréb, ugyanakkor július 15 – és február 15 között újra vadászható lett a borz. A Természetvédelmi Hivatal vezetőjének közlése szerint 1982 óta tartó védeltségét azért szüntették meg, mert állományában jelentős növekedés következett be, olyan területeken is megjelent, ahol azelőtt nem volt ismert, védeltsége már nem indokolt természetvédelmi és vadgazdálkodási érdekek, valamint jelentős kártétele miatt. Nos, itt némi ellentmondást érzek a rendeletalkotás célja és gyakorlata közt. Tendencia az Európai Unióban, hogy a vadászati idények megállapításakor a szaporodási és utódnevelési időszakban valamennyi vadfaj védeltséget élvezzen. Ez humanitárius szempontból teljesen érthető, elfogadható – bár mint mindenben, itt sem jó, ha egy kalap alá vonva akarjuk megoldani a gondokat. (Erre való hivatkozással tervezik megszüntetni a szalonka tavaszi vadászatát, pedig nagyságrendekkel kevesebb madár került így terítékre, mint amennyi majdan fog az őszi „EU kompatibilis” idényben – de erről majd a legközelebb). A ragadozó vagy mindenevő táplálkozási módot folytató fajok esetében viszont a tavaszi védeltség szinte lehetetlenné teszi az általuk okozott kártétel elleni védekezést – a „generálkártevőnek” kikiáltott, s így „védtelen” róka kivételével. Mind a vadgazdálkodási, mind a természetvédelmi érdekek azt igényelnék, hogy az elsődlegesen védeni kívánt madarakat, a „hasznos” vadat és önálló védekezésre még képtelen szaporulatát ebben a legérzékenyebb időszakban óvjuk, védjük – elsősorban a máskor egyébként vadászható ragadozóktól is! Nem kell túl sok fantázia azt elképzelni, hány fészekalja nemes kócsag, kanalas gém, vagy más, talajon fészkelő védett madár fiókája repül ki ott, ahol a fészektelep közelébe beveszi magát egy, vagy több malacos koca, vagy mennyi őz-gida éri meg a felnőtt kort ott, ahol csapatosan hajtja meg a területet a fiait vadászni tanító sakál pár. Nem hiszem, hogy manapság hazánkban – ahol alig-alig található „ősi állapotú” érintetlen területdarab – létjogosultsága van a passzív természetvédelemnek, a „ne csináljunk semmit, abból nem lehet baj” hozzáállásnak Naiv elképzelést, teljes szakmai hozzá nem értést mutatnak azok a sajtóban időnként megjelenő „kinyilatkoztatások”, miszerint újra el fog szaporodni a medve, a farkas, a hiúz, csak szigorúan védeni kell a határokon időnként áttvedő egyedeket. Nos nem elég, hogy ennyivaló van (természetesen a vad...), ezen fajoknak a hazainál sokkal nagyobb, nyugodtabb, „vadabb” erdők kellene ahhoz, hogy megfelelő életterük legyen. Előfordulhat, hogy egy-két példányuk ideiglenesen megte-

FOTÓ: JUNG JENŐ

Rekord méretű sakál, elesett múlt év karácsony napján.

lepszik, akár itt is neveli fel utódait (hiúz), de elszaporodásukhoz, pláne, elszaporításukhoz – vegyük már tudomásul – nincsenek meg a feltételek. (Ha meglennének, már rég maguktól elszaporodtak volna...)

Ragadozók esetében „állományszabályozásról” beszélni nevetséges, rejtett, éjszakai életmódjuk miatt állományukat még felbecsülni sem tudjuk, nemhogy szabályozni.

A már csak vadászfegyverrel történő emberi beavatkozás esetleg létszám-csökkentésnek nevezhető, ez azonban a szűkre szabott vadászati idényben tervezhetetlen, esetleges, hatása más populációdinamikai tényezőkhöz (terjeszkedés, betegségek, táplálékhiány, stb.) képest elhanyagolható.

No, de törvény az törvény, még akkor is, ha nem minden részében ésszerű. Ha nem akarunk bajt, akkor be kell tartanunk a tilalmi időket. Hazánkban manapság nem nagyon van gyakorlata – a rókát kivéve – a kisragadozók vadászatának. Néhány megszállott űzi csak az olyan ősi vadászati módokat, mint a friss havon történő csapás, vagy ugratás koterék-

A fekete-fehér arccsíkjai valószínűleg gyenge látásának javítását szolgálják, hasonlóan egyes rovarfogó madarakéhoz a „célzást” pontosítják.

FOTÓ: SOMFALVI ERVIN

ből, farakásokból, épületek padlásáról. Valljuk be őszintén, ha véletlenül bele is futunk friss nyestnyomba, melyikünk veszi a fáradságot, hogy egy bizonytalan kimenetelű, s akár fél napig is eltartó nyomkövetésbe fogjon, – bármilyen szép és tanulságos is – ráadásul könnyen hulló hópamacsokkal folyamatosan nyakon öntözgetve.

Nagyság szerint haladva első helyen egy látszólag új faj, az **arany sakál** (*Canis aureus*) szerepel. Nem más ő, mint a magyar puszták feledésbe merült nádi farkasa, Arany János remekművében a toportyán, a régi népnyelvben a toportyánféreg. Elvéve előkerültek példányai a hetvenes nyolcvanas években is, meggyőződésem, hogy jó néhány került puszkavégre, mint kóbor kutya, mivel senki nem gondolt arra, hogy az általa elejtett kurta farkú „falusi korcs” az ténylegesen sakál! Az utóbbi évtizedben az ország déli végein történt látványos megjelenése és folyamatosan növekvő létszáma jelezheti egy terjeszkedésnek induló faj kezdődő területfoglalását, de lehet hogy csak a „dicsőséges” balkáni háború dúlása miatti élőhely áthelyezés. Hogy kellett e nekünk a sakál, arról kár vitát nyitni; tetszik nem tetszik, már itt van. Az, hogy tilalmi idővel biztosítja további garantált elszaporodását a rendelet, annak körülbelül úgy örül a gondos vadgazda, mint részeg autós a szondáztatásnak. Annál is inkább, mivel a sakál vadászata egyáltalán nem könnyű!

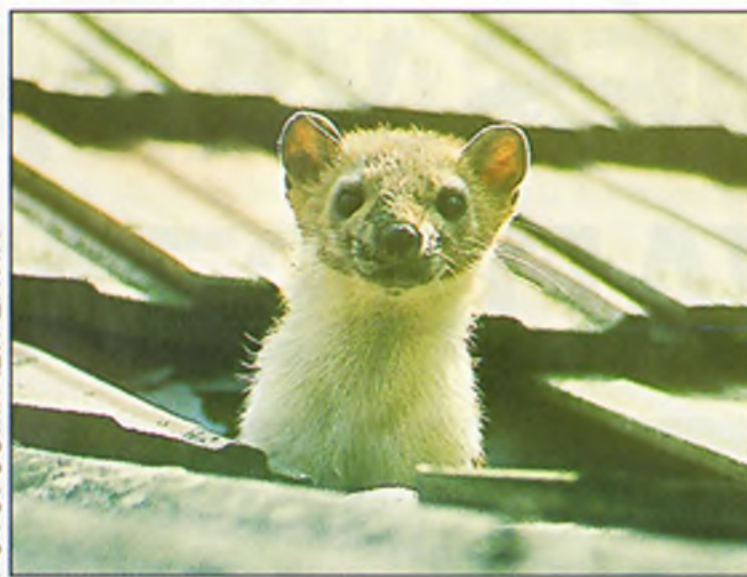
Szinte teljesen éjszakai életmódot folytat, csak elvéve „késik meg”, és fut be a hajnali szürkületet kihasználni nem rest vadászni. Nincsenek állandó váltói, a kihelyezett dögre, belsősegre rendszertelenül jár, a vele való találkozás sokkal inkább a véletlen szerencse, mint a tudatos megfigyelés eredménye. Talán egyetlen „biztos” módszer a hajtás, akkor zajtól, széliránytól függetlenül megy előre, esélyt adva a figyelmesen váró elállóknak e ma még ritka zsákmány megszerzéséhez.

Hasonlóan rejtett életmódot folytat csíkos fejű, csámpás barátunk, a **borz** (*Meles meles*) is.

Leggyakrabban kotorékozáskor lehet összeakadni vele (ez a kutyára nézve szó szerint érthető), amikor is róka helyett ő fogadja mogorván a lukba látogató hivatlan vendéget, és nem könnyen hagyja magát kilakoltatni. Holdvilágos tavaszi éjszakákon, friss kukoricavetésen, vagy a már learatott tarlón van legtöbb esélyünk a személyes találkozásra, egyébként csak jellegzetesen széles, párnás lábujjainak nyomát észleljük, amelynél mindig látszik a körmök lenyomata is. Elejtésére legnagyobb eséllyel azokon a szórókon számíthatunk, ahol nyomai rendszeresen láthatók. Húsát – amely jellegzetesen „földízű” – évszázadok óta fogyasztják, ám másokat a frász törí ki még a gondolatától is. E kettős megítélés jellemző megnyilvánulása a népnyelvben a „borzdisznó” és a „borzkutya” elnevezés, attól függően, hogy az adott vidéken ették e ökelmét, vagy sem. Sajátos analógia, hogy az ugyanilyen alapon „megkülönböztetett” sündisznót és sünkutyát egyes önjelölt természettudósok önálló fajként akarták elkülöníteni. Szakszerűen kifőzött, rendkívül markáns koponyája és látványosan színezett hosszú tömött gereznája a legszebb vadásztrófeák közé tartozik. (Régen a falusi bírók hatalmi jelvénye volt a gereznájából varrt „borztarisznya”.)

Ritkán vadászott kecses kisragadozónk a **nyest** (*Martes martes*). Elejtésére a fent már említett csapás, elhagyott házak, pincék padlásterének megzörgetésével, rókaetetőn lesve, vagy leginkább véletlenül összefutva van esély. Kifejezetten gyakori, az épített környezethez kötődött faj, s bár gyakorlatilag minden lakott település padlásain előfordul, az emberek legtöbbje csak akkor szerez tudomást jelenlétéről, ha pacsmagolását (párzását), vagy a felcseperedő kölykök jellegzetes kerregését, visítóját és rohángálásának dübörgését hallja házában vagy nyaralójának padlásáról. Számtalanszor találkoztam még Budapest belvárosának különböző pontjain is egyes példányaival, éjszakai portyáikon elsősorban (vagy talán kizárólag?) a padlásokon fészkelő, éjszakázó – és egyébként csak fertőző madárkórok által megtizedelt – városi galambokra vadászva. „Normális” (nem városi) körülmények között a nyest táplálékának jelentős részét alkotják a gyümölcsök, termések, utakon, kiemelkedő pontokon „elhelyezett” ürülékükben feltűnő mennyiségben láthatók azok magvai, főleg a csipkebogyóé. Minden nyest fehér, fordított Y alakú, a lábakra lefutó torokfoltjának rajzolata egyedi, e feltűnő optikai „azonosítójel” feltehetőleg szerepet játszik a párzásidőn kívül magányos, összeférhetetlen jószágoknál egymás kontaktus nélküli azonosításában. Klasszikus élőhelyén, az erdőszélekbe nyúló településeken, szőlőhegyeken már átfedésbe kerül mozgástere legközelebbi rokonával, a lakott helyekre sosem merészkedő, **kiemelten védett nyusztal** (*Martes foina*). Megkülönböztetése első pillantásra nem könnyű, ha nem látjuk a nyuszt többnyire narancsos, ám sokszor fakó sárgában hajló – de a lábakra soha le nem futó – torokfoltját, kissé vörhenyesebb szőrszíne nem mindig elegendő támpont a megkülönböztetésre. (Bűbajos, idős, igazi parasztvadással hozott össze a sors a hetvenes években valahol Somogyországban. Kérdésekre, hogy van e feljűk nyest vagy nyuszt, ezt válaszolta: „Ollan kérem mifellénk nincs. Nállunk csak nyüst van”. S annak sárga, vagy fehér a torka? „Némelliknek sárga, némelliknek meg fehér!”) Nem bizonyí-

FOTÓ: SOMFALVI ERVIN

A padlás tipikus nyest lakhely

tott, hogy a két rokonfaj képes e (és egyáltalán akar e?) egymással életképes utódok nemzésére, pusztán a szőrzet színe és mintázata azonban néha elbizonytalanítja az embert, mivel igen gyakran kicsi és sárgába hajlik a nyest torokfoltja is, és alapszíne inkább a gesztenyebarna, míg a nyuszté vörösesbarna. Jobb támpont, hogy míg a nyest szutyakja barna, a nyuszté hússzínű. Teljesen biztos megkülönböztetés viszont a talpak közötti jelentős eltérés (lásd keretes anyag), mely egyúttal a két faj élőhelyének különbözőségét is bizonyítja. Míg a talajon, padlásokon élő és vadászó nyest talpának bőrpárnái erőteljesek, szélesek, szőrtelenek, így csúszásmentes tapadási felületet biztosítanak háztetőn, cserépen, kővön falon, addig a nyuszt talpa erőteljesen szőrös, a bőrpárnák szinte csak „tapadó szemölcsök”, kiválóan alkalmazkodva a fákon élő, vadászó gazdájuknak a keskeny, vékony görbe felületű ágakon való kapaszkodásra, villámgyors haladásra. Nem véletlen, hogy a német nyelvben a nevük könyest és fanyest (*Steinmarder* és *Baummarder*). Így aztán nem csoda, hogy a hosszú évek óta zavartalanul szaporó-

dó, szigorúan védett nyuszt – a szintén védett héjával karöltve – egyes erdős területeken szinte kipusztította a szintén védett, de tőlük védtelen mókust, kék galambot és más odúlakó madárfajokat ...

Vadászati jelentősége már szinte nincs a házi, vagy **közönséges görénynek**, (*Putorius putorius*) kivéve amikor a baromfi állományában kárvallott háziasszony kényszeríti hosszú – elkeseredett és többnyire eredménytelen – lesbenállásra behúzott nyakú férje(urát?). (Tipikus, sipító hangon előadott alapkérdés: „Hát milyen vadász vagy te, ha még egy koszos görénytől sem tudod megvédeni a házat?”) Megfogyatkozása leginkább ott mutatkozik, hogy már alig látható elgázolt példánya az utak mentén, szemben a matricává lapított nyestek és nyusztok sajnálatos „szaporodásával”. Már pedig kicsi a valószínűsége, hogy a görények genetikailag alkalmazkodnának jobban a civilizációs ártalmakhoz, mint a többi menyétféle, s az autók száma sem nagyon csökkent az utóbbi évtizedekben, sebességük „pozitív irányú” változásáról nem is beszélve. Ahol még bőven van, ott hihetetlen nagyságú kárt képes csinálni a nevelt fácánok közt, a védekezés egyedül hatásos módja az intenzív csapdázás. Ha akad olyan vadász is, akit érdekel a vadászata, leginkább a lakhelyül szolgáló farakások fáradtságos szétszedésével, fogós kutyával vagy gyors (de biztos) kéz parádés sörétlövésével hozható terítékre. Közeli rokona a védelem alatt álló mezei, vagy **molnár görény** (*Putorius eversmanni*) – hasonlóan a nevet adó falusi és vízi malmokhoz – még ritkább, európai szinten veszélyeztetett faj, elsősorban hazánk keleti részén fordul elő. Elvértve kerül szem elé, sárgás szőrzetével jól megkülönböztethető markánsan fekete, gyönyörűen színezett fejű „házi” változatától.

Somfalvi Ervin

A NYEST ÉS A NYUSZT TALPA

A két rokonfaj megkülönböztetéséhez legbiztosabb támpont a láb talpának **Különbözősége**. A nyestére pillantva a hangsúlyos, szőrtelen újjtőpárnák a feltűnőek, míg a nyusztén az újjtőpárnák fejletlensége miatt a szőrös felület az uralkodó. A nyest egymásnak feszülő erős újjpárnái fatörzsön, földön, sziklán, háztetőn és függőleges házfalon (!), vagyis sík felületen való járásra alkalmazkodtak, míg a hírhedt mókusvadász nyuszt csak apró, egymástól független újj-

tőpárnáinak ölelő támaszkodása segítségével tud végigfutni a vékony, hengeres gallyakon. Talán még oldalirányban is tud támaszkodni velük. Ez a talp a gallyakon való hihetetlenül ügyes mozgásra specializálódott, és viszonylag kevésbé alkalmas a sík felületen való járásra. E talpszerkezet lehet az oka annak, hogy a nyuszt olyan erősen ragaszkodik az erdők lombkoronasztíjén elhelyezkedő élőhelyéhez.

Szarka János

ILLUSZTRÁCIÓ: MESZLÉNYI ATTILA

Az újjvégpárnák hasonlóak, a döntő különbség az újjtőpárnák és kéztőpárnák méretében és alakjában, elrendezésében mutatkozik. A kéztőpárnák lenyomata a lábnyomban nem látható, mivel azok nem érintik a földet.

MIT IS ÜNNEPELÜNK?

Ha akarom, akkor idén – 2002-ben – a magyar vadásztársaságok fennállásának 150. évfordulóját ünnepelhetjük, ugyanis 1852-ben alakult meg az első magyar vadásztársaság, a csáki vadásztársulat, amelynek elnöke báró Wenkheim Béla volt. Az igazat megvallva, az 1948-as szabadságharcot megelőzően is működtek már különböző lövész és vadászegyletek, a reformkor, a polgárosodás óhatatlanul kihatott a hazai vadászat alakulására, különösen a nagyobb városokban lett divat a különböző rendűrangú férfiak közös egyletbe tömörülése. Dr. Fodor Tamás írja az 1981-es Nimród magazinban, hogy a vadászati célra alakult egyleteknek a száma nem nagyon haladta meg az egész országban a 25-30 darabot, és jó része kopó- és agarász egylet volt.

A csáki vadászegyesületről annyit érdemes még megjegyezni, hogy tagjai zömében részt vettek a forradalomban és a leverett szabadságharc után alapított sportegyesületük egyszerre szolgálta a szórakozásukat és adott alkalmat a bizalmas és biztonságos beszélgetésekre. Gróf Batthyány László Békés megyei félreeső pusztáján – Csákon – ezért is találkoztak szívesen egymással a magukat „alföldi vadászoknak” nevezők. A korabeli Vadász és Versenylap hasábjain több egyesület működéséről, híreiről szerezhetünk tudomást, közülük mégis kiemelkedik a csáki, mert ... következzen egy idézet a lap 1880-as visszatekintéséből:

„...egy sportegyesület volt az, amely megkísérelte lerázni a közönyt s az elfásultságot, a félelmet – mely dermedtté tette a nemzetet, s helyette utat nyitott – társas összejövetelekre, hol rokonság, külföldi és egyéb tudósítások útján legalább beszélgethettek arról, mi szíveiket leginkább nyomta, s egymást tettel, tanáccsal segíthették; s hol egyúttal a lovasvadászatot, mint férfias időtöltés és veszélyek ellen lelket testet edző mulatságot gyakorolhatták.”

Még egyetlen mondat erről a vadásztársaságról, amely manapság is példaértékű lehet: nem volt kötelező, mégis mindenki tudta, hogy a vadászaton milyen öltözékben illik megjelenni. A vadászok zöld atillát, sárga szarvasbőr nadrágot, magyar csizmát és pörge kalapot hordtak ... ezzel is tüntettek a magyaros viselet, a magyar szellem és érzés mellett.

A fenti néhány rövidke kis információ – úgy gondolom – elég meggyőző, hogy regisztráljuk a magyar vadászat szerveződése és a vadászati kultúra nem új keletű, és – ha akarjuk – idén is ünnepelhetjük.

Nem annyira alkalmas az ünneplésre, de kerek évforduló – 130 éves – az 1872-es vadászati törvény, amely nyugodtan nevezhető félresikerültnek ... viszont önmagában is generálta, elősegítette a magyar vadászati szervezetek kialakulását, összefogását. Félresikerült, mert 100 katasztrális holdban je-

Egy kicsit nevetséges, ugyanakkor tragikus, hogy mennyire nem tudjuk a saját történetünket-történelmünket, mennyire nem tartjuk számon az évfordulóinkat. Immár másodszor van alkalmam megélni, hogy ünnepségre készülődünk és először kimondva, most kimondatlanul kaptam/kaptuk feladatul, találjuk ki miért pont most ünnepelünk.

lölte meg az önálló vadászterület alsó határát, amely szinte semmi nyugalmat nem biztosított a vadnak.

2002-ben nem annyira ünnepelhetjük meg az 1880. február 29-én (!) megalakult Sport-Egyesület életre hívását, amely talán a magyar vadászat első országos egyesülete és amely megalakulásától kezdődően törekedett az Országos Vadász Egyesület megszervezésére, ami 1888. május 24-én Országos Magyar Vadászati Védegylet néven meg is alakult... Tulajdonképpen némi kis csalással, a szervezett magyar vadászat kezdetét, a Sport-Egyesület megalakulásának centenáriumát ünnepelte meg 1981-ben a MAVOSZ – a Magyar Vadászok Országos Szövetsége – és a magyar vadászok tábora. Szép központi ünnepség volt április 24-én a Magyar Tudományos Akadémián... értékelő beszédekkel, kitüntetésekkel. Remélem még sokan vagyunk vadászok, akik visszaemlékeznek a hároméves készülődésre, a centenáriumi Nimród érem alapítására, a „Vadászat Magyarországon” c. kötet szerkesztésére és kiadására... és még sorolhatnám. Sem akkor, sem most egyetlen dolgot nem értettem: miért 1981-ben ünnepeltünk?!

Anélkül, hogy részleteiben tovább taglalnám a szervezett magyar vadászat sorsfordulóit, már most jelzem, hogy jövőre – 2003-ban (!) – esetleg megünnepelhetjük az 1883. évi XX. törvénycikk megjelenését, amely vitathatatlanul a Sport-Egyesület hivatalos közlönyének, a „Vadász-lap”-nak, illetőleg a Nádasdy Ferenc vezette Védegylet munkálkodásának az eredménye. Ez a törvény – kisebb-nagyobb módosítgatással több mint hatvan éven keresztül határozta meg a magyar vadászat rendjét... ami ugye – ahogy mondani szoktuk – nem semmi.

Elmulasztottuk, de a millenniumi évek rendezvényeinek tükrében tekinthetjük akár jelentéktelennek, hogy az 1910-es évek második felében megalakult Hubertus Magyar Vadászok Országos Szövetsége és a Védegylet 1920 októberében egyesült, gróf Teleki Pál lett az egyesült Hubertus Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöke. Az egyetértés nem tartott sokáig, 1924-ben sokan kiléptek ... és rögvest megalakították a Nemzeti Vadászati Védegyletet. Mindkét szervezetnek elvülhetetlen érdemei vannak, tizenöt éven keresztül a Hubertus adta ki a „Vadászati útmutató”-t és a Nemzeti Vadászati Védegylet szervezte meg 1925-től 1944-ig minden évben a trófea-kiállításokat. Ezeknek a kiállításoknak köszönhető, hogy Nadler Herbert megalkotta a trófeabírálatok rendszerét, mérésének, pontozásának módjait ... az összehasonlíthatóság, az értékelés megkönnyítése érdekében.

1946-tól 1988-ig – a Független Vadász Fórum 1990-es megalakulásáig – egyetlen szervezete volt a magyar vadászoknak, a tervgazdálkodást, majd a demokratikus centralizmus elvét valló Magyar Vadászok Országos Szövetsége, azaz a MAVOSZ. Annak ellenére, hogy a megalakulás éve 1946 – az első elnök, Ékes István és a titkár, Sas Árpád nevét csak 1948-ban jegyezték fel. Egy év múlva a titkár változott, Déri Mihálynak hívták, de már nem az elnök, hanem egy miniszteri biztos, Guth András vitte a prímet, őt 1954-ig P. Horváth István követte.

1954-ben – 2002-ben sajnos ez sem ünnepelhető – visszakapta önkormányzati jogát a MAVOSZ, elnöke Kis Árpád, titkára P. Horváth lett. 1955-ben Gábor Istvánt választották meg elnöknek ... de ismét miniszteri biztos, Juhász János vezette a szervezetet egészen 1959-ig. Hat éven keresztül, 1965-ig dr. Pongrácz Kálmán elnökkölt a MAVOSZ-ban, majd következtek Vallus Pál évei ... 1989-ig, amikor Bánffy György lett az elnök, és amikor kicserélték a névtáblát, és amikor újra Védegylet lett a szövetségből. S hogy legyen teljes az elnökök sora, 1986-ban Suchmann Tamás, majd 2001-ben dr. Székely László kapott bizalmat a vadászok küldötteitől.

A félreértések elkerülése érdekében, szeretném leszögezni, hogy én nagyon szeretek ünnepelni, sőt nagyon szeretem az ünneplések szervezését, a kitüntetések átadását ... szóval mindazt, ami a tisztességes ünnepléssel együtt jár. Azt is ki kell jelentenem, ha nagyon muszáj, még abban is partner tudok lenni, hogy kitaláljuk, miért és mit ünnepelünk vagy ünnepeljünk ... végül is: a vadászatban minden nap ünnep, amikor vadászhatunk.

**Ha nagyon muszáj! És mi van, ha nem?
Csekő Sándor**

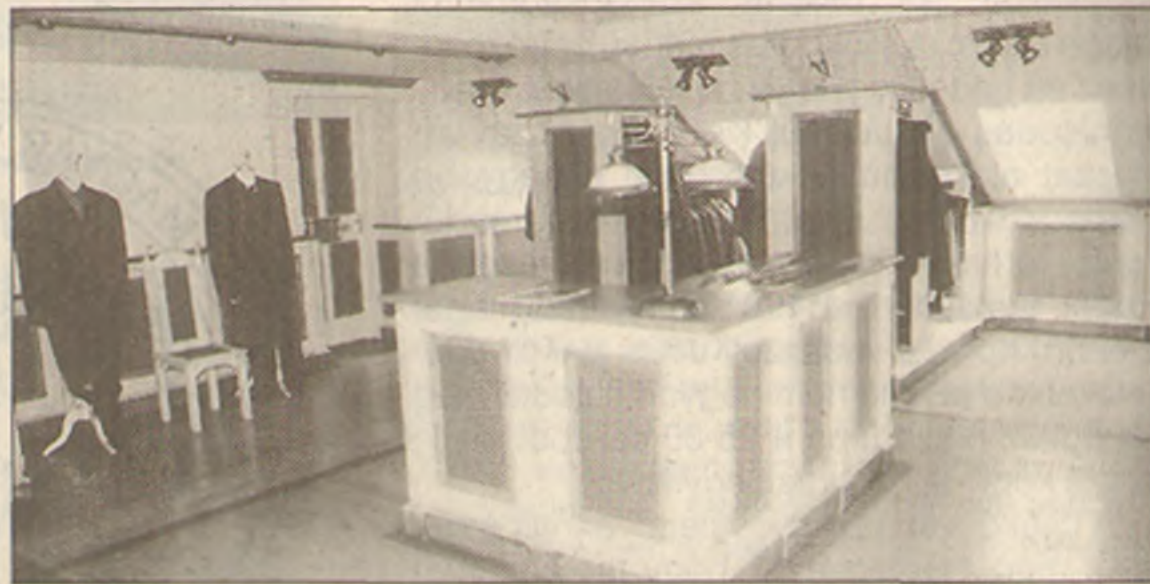

TÁRSAINK, ÜZLETFELEINK

A százhalombattai Indiform Kft. vadász és szabadidő ruháit ma már szerte az országban a vadászok jól ismerik, és keresett darabok. Több mint egy évtizedes munka áll a sikeres vállalkozás mögött. A kezdetekre **Zimányi László**, a cég tulajdonos vezetője, így emlékszik vissza:

Sorozatunkban azokat a gyártókat, üzleteket mutatjuk be, amelyek a VKE hivatásos vadász formaruha projektjének oszlopos tagjai és ezt a „tagságot” többszöri szigorú szakbizottsági értekezletek versenyztetése után is sikeresen megvédték.

hangzó, az egész termékskálát átfogó, elfogadott szavunk még nincs. Használják ugyan a „szabadidő ruházat” kifejezést, de ez nem teljesen ugyanaz. Manapság – természetesen – szép számmal akad konkurencia is, itt sincs ez másként, mint máshol. Feltétlenül jó ez viszont

– Ketten, két ollóval, 1989-ben vadász barátain tanácsára kezdtünk vadászruhák készítésével foglalkozni, hiszen aki emlékszik, akkoriban sem megfelelő vadászruházat, sem speciális anyagimport nem volt. Néhány gyártó igyekezett zsávolj és posztó anyagokból a hagyományos terepi ruházatot elkészíteni. Igaz, ennek megfelelő volt a kereslet is, és ezen a téren valóban hatalmasat fordult a világ. Ma már azonban nem lehet megjelenni akármiben és ez vonatkozik mind a terepi vadászatra, mind a társasági életre. Folyamatosan fejlesztettem a céget, jószerint mindent visszaforgatva az üzletbe. A hétvégi házam nagyobbik szobájában kezdtünk dolgozni és a folyamatos bővítések, építkezések során jutottunk el oda, hogy ma már egy 35 főt foglalkoztató vállalkozássá nőtte ki magát a cég és a képen látható kétszintes épületben, korszerű gépeken, speciális és kiváló import anyagokból állítjuk elő a keresletnek megfelelő ruházati termékeinket. Rendkívül sokat adunk a minőségre, hiszen – véleményem szerint – a keresettség, kedvelt-

ség kérdésében a minőség és az ár a két legfontosabb tényező...

Kollekciójukat folyamatosan fejlesztik és a hagyományos, ismert termékeiken kívül mindig előre gondolva jönnek a meglepetések, az újdonságok. Eleinte a külföldi anyaggyártók kiállításain ismerkedtek a speciális anyagokkal, később már a gyártók keresték meg őket. Két külkereskedő cégen keresztül szerzik be az anyagokat a Távol- Keletről, egészen Dél-Amerikáig. A kereslet növekedésével párhuzamosan jutottak el ma már oda, hogy az ország legtöbb szakboltjában találkozhatunk Indiform ruhákkal. Szerencsés véletlennek mondható, hogy az elmúlt időszakban divatba jöttek az úgynevezett „föld-színek”, a természetes anyagok, a vadász ruházati kelmék alapanyagai, így jelentősen bővült a vásárlók köre. Végére is ezek a ruhák minden a szabad természetbe kijutó számára kényelmes, praktikus viselet úgy a horgászoknak, mint a hétvégi kirándulóknak. Világszerte tapasztalható tendencia ez, bár nekünk erre jól

a vevőnek a termékek minőségi fejlesztése és az árfekvés kialakítása miatt. Az Indiform cég által kifejlesztett „Green-line” (zöld vonal) termékcsalád egyre népszerűbb. A terepi vadászruha és a hivatásos vadászok Indiform által gyártott ruhái is osztatlan elismerést arattak. Az Indiform nevéhez fűződik továbbá a vadászati termékek nagy, éves hazai seregszemléjén, a FeHoVán megrendezett vadászati divatbemutató, amely idén is a kiállítás egyik nagy látványosságának ígérkezik. A fejlesztésekhez felhasználnak minden rendelkezésre álló információt, a boltosok véleményétől a már kialakult törzsvásárlóikig. A vadászokon kívül népszerűek a termékeik az erdőgazdasági részvénytársaságok és a Nemzeti Parkok szakemberei között is. Mindezek ellenére Zimányi László a legnagyobb sikerüknek azt könyveli el, hogy fennmaradt, létezik egy olyan magyar cég, amely nem az importra hagyatkozik, állandóan fejleszt, saját termékpalettával, a nagy múltú külföldi márkákkal is fel tudja venni a versenyt.

– H –

INTERNETRŐL A VADÁSZOKNAK

Tudjuk, hogy a gyors, naprakész információ ma már nagyon sokszor elengedhetetlen a sikeres élethez. Nincs ez másként a vadász területén sem. Nem mindegy, hogy egy-egy új rendelkezés, újdonság, stb. milyen gyorsan jutnak el az érintettekhez. A hagyományos információs rendszerben, a küldőcöcc útján történő értesítéssel szemben új dimenziókat nyithat az Internet használata, megszüntetve a „jól értesültség” monopóliumát, mindenkinek egyforma esélyt biztosítva az információhoz jutáshoz. Tudjuk, hogy az egész világot behálózó számítógépes hálón minden ill. szinte minden információ megtalálható. De vajon mi, magyar vadászok mennyire vagyunk képesek ezt az új eszközt felhasználni? Minden azon múlik, hogy merjük-e és tudjuk-e használni. Ehhez kívánunk kedvet csinálni és segítséget nyújtani új cikksorozatunkban, kezdve az alapoktól egészen a haladó szintig. Főbb témáink lesznek: elektronikus levelezés (e-mail), böngészés az interneten, információk keresése keresőprogramok segítségével, chat- valós idejű beszélgetés.

2002-t írunk, és mi vadászok is kénytelen-kelletlen szembesülünk korunk technikai vívmányaival. Gyermekünk, unokánk e-mail-eznek, böngésznek, szörfölnek, keresnek, rákeresnek, letöltenek, feltöltenek stb. stb. És mi idegesen kapkodjuk a fejünket. Mi ez az egész! Mire jó? Kell ez nekem? Nos, pár éve még azt gondoltuk a mobilról is, hogy felesleges luxus. A készüléket „bunkofonnak” csúfoltuk, ezzel tulajdonosát is megbélyegezve. És ma már olyan természetes, mint a levegő. Be kell látnunk,

hogy az informatikát, a számítógépeket be kell engednie a vadászoknak is a mindennapi élet kellékébe. Vegyük végig milyen előnyei vannak eme új eszköz(ök) használatának.

E-mail: Gyors – elektronikus leveleink a világ bármely pontjára eljutnak másodpercek alatt. Egy-egy vadászati megszervezése hagyományos levelezéssel (amennyiben az információ mennyiség nem teszi lehetővé a telefonon való intézést) hosszú időt is igénybe vehet. Az idő tetemes részét az üzenet célba juttatása viszi el. Hasznos lehet a körlevél, amikor nagyobb csoport (társaság) kapja ugyanazt az üzenetet, pl. a közgyűlésen hozott határozatról, éves ütemtervről ily módon értesíthető a tagság.

Gazdaságos – egy-egy üzenet költsége töredéke a hagyományosnak (legyen az posta, telefon vagy fax).

WWW (world wide web): Információ, információ, információ. Ha tetszik nekünk, ha nem, az információs verseny kétes értékű világát éljük. Csak az tud érvényesülni, előnyre szert tenni, aki időben jut jó minőségű információhoz. Ebben segíthet nekünk a világháló. Elsőre talán misztikusnak hat ez a háló, de nem más ez, mint egy rakás számítógép, melynek tároló egységei dugig vannak tömve elektronikus tárolt információval, ami lehet kép, mozgóképek, hang, szöveg. Már csak rajtunk múlik, hogy megtaláljuk-e a keresett információt. Pl. az érdeklődési szervek által tett intézkedéseket (vadászjegy mikor váltható, mennyibe ke-

rül, milyen kiadványokat lehet beszerezni, stb.) ezen az úton lehetne, kellene megismerni. Nem kellene bizonyos nyomtatványokért utazni, sorban állni, esetleg fizetni, hiszen ezek letölthetőek az internetről és akár e-mailben célba juttathatóak. Kérdőleveket tölthetnek ki és küldhetnek vissza postaköltség nélkül. Egy jól elkészített honlap tulajdonképpen strukturált információs forrás, melyben könnyen rátalálhatunk a minket érdeklő dolgokra. Egyúttal reklámfelület is lehet, mely konkrét célcsoportnak szól.

De nemcsak információszerezésre van módunk az internet segítségével, hanem különféle szolgáltatásokat is igénybe vehetünk. Pl. mozijegyet, szállodai szobát foglalhatunk le a világ bármely pontján. Ha megéhezünk még ételt, italt is rendelhetünk és persze könyvet, számítógépet, iparcikkeket is.

Chat: Az e-mailnél gyorsabb, valós idejű kommunikációs forma. Ma a legnépszerűbb program az ICQ, melynek segítségével azonnál látjuk, ha ismerősünk az internetet használja. Ő is látja a monitorán a mi jelenlétünket. És már kezdődhet is a beszélgetés. Persze nem szóban, hanem írásban. Amit leírunk egy kis ablakban, az megjelenik a beszélgetőpartner, partnerek képernyőjén. E módszerrel egyszerre több ember is tud „beszélgetni” egymással.

A következő résztől kezdődően részletesen ismertetésre kerülnek a fenti szolgáltatások használatának műhelytitkai.

Hegedűs Richárd

A HUBERTUS KERESZT 2001. ÉVI KITÜNTETETTJEI

ARANY FOKOZAT:

Agyaki Gábor VKE
 Bacsa György Marosszögi Egyetértés Vt.
 Bakos László Tisza Vt.
 Dr. Balázs István VKE
 Bana István Bakony Vad Kft.
 Bárdos Lászlóné Ipoly Bvt.
 Bárnai Tivadar Nagykő-Tarna Völgye Vt.
 Bekés Sándor VKE
 Belák Ödön Nimród Vt. Intézőbizottsága
 Bene Béla Aranykalász Vt.
 Beődök Bertalan Decei Vt.
 Beslity István Felsőszentiván Vt.
 Biró József Badacsony Bérkilövő Vt.
 Bocsor József Bedegkér és Vidéke Hubertus Vt.
 Dr. Boros István Maros Vt.
 Bors Gyula Magasbakonyi Vt.
 Czagyány Lajos Fehértói Vt. Kunfehértó
 Calzmadia Zoltán Gerendási Széchenyi Vt.
 Csodó István Nimród Vt. Intézőbizottsága
 Dévényi Ágoston Mefa Rt.
 Dűcz László VKE
 Dr. Faragó István VKE
 Fislis József Ősi Sárret Vt.
 Fülöp János Bérkilövő Vt. Budapest
 Dr. Gánti Tibor VKE
 Dr. Grosch József Dunakömlői Vt. Paks
 Gudor József VERGA Rt.
 Gyebnár János Békési Kittenberger Vt.
 Herczeg Béla Délbakonyi Vt.
 Hortobágyi Lőrinc Döbrönte Váralja Vt.
 Dr. Kaposvári Kázmér Diana Vt. Szolnok
 Karakás Béla Rábamenti Vt. Rádapordány
 Keszthelyi Jenő VKE
 Kondor Imre Alpok Aljai Földtul. Közösség
 Dr. Kosztia László Csángota-ér Tulajdonosi Vt.
 Kovács István Dorogházi Bányász Vt. Szuha
 Kriván Mihály Mórahalmi Földtul. Közösség
 Dr. Kutyánszky Zsolt Áta és Környéke Vt.
 Lőrincz János Tanulmányi Erdőgazdaság Rt.
 Magyar Ferenc VKE
 Máhlik Zoltán Sümegi Kinizsi Vt.
 Major László BEFAG Rt.
 Dr. Mess Béla Sásdi Petőfi Vt.
 Mikula Kálmán Hollókő Vt.
 Mohácsi János Kossuth Vt. Soltvadkert
 Murai József Balatonfelvidéki Tul. Közösség Vt.
 Nemeskéri László Grécwald Vt.
 Németh János VKE
 Pécseli Gyula Bedegkér és Vidéke Hubertus Vt.
 Polster Gabriella VKE
 Précs Sándor OMVK Győr
 Pusztai Ernő Pécsi „Jószerecsét” Vt.
 Radó György Hubertus Bérkilövő Vt.
 Répás Gábor Tési Fennsík Földtulajdonosi
 Vadászati Jogközösség
 Rolf Dieter Krabbe VKE
 Rónási István Nógrád m. Vadászkamara
 Rottenhoffer Attila Hollókő Vt.
 Sarf Józsefné Bakony-Vad Kft.
 Schalbert József Balatonfelvidéki Tul.
 Közösség Vt.
 Dr. Schmidt Ede Cseralja Vt. Lengyel-tóti
 Sei Tibor HM Uzsai Erdészete
 Simonics Gyula Törökoppányi Ijász Vt.
 Siroki Miklós Mórahalmi Földtul. Vt.
 Somlóvári Károly Döbrönte Váralja Vt.
 Somogyi János BEFAG Rt.
 Dr. Soós László Hódmezővásárhelyi Előre Vt.
 Stark Béla Káli Gazdák Vt.
 Stumpfhauser János Balatonfelvidéki Tul.
 Közösség Vt.
 Dr. B. Szabó Ernő Kelecsényi Vadász és
 Természetvédő Egyesület
 Szabó József Kigyósmenti Vt.
 Székely János Gyulai DEFAG Rt.

Szűcs Csaba VKE
 Szöllősi János Aranykalász Vt.
 Szűrczki Mihály Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.
 Szurovecz István Városi Vt., Kecskemét
 Takács Rezső Somlótája Vt.
 Tarjányi Árpád Kiskunfélegyházi Róna Vt.
 Tatay Lajos Hajagvidéke Vt.
 Timár Sándor Heves megyei Vadászkamara
 Tollner György VKE
 Tóth Attila Marcal Bitvaközi Vt.
 B. Tóth József Decei Vt.
 Dr. Tóth László Röskei Ft. Vt.
 Dr. Tóth Szabolcs Tarján Bérkilövő Vt.
 Töröcsik Mátyás VKE
 Trosits György BEFAG Rt.
 Urbán József Marosszögi Egyetértés Vt.
 Valaczkai Erzsébet Heves m. Vadászszövetség
 Dr. Vereczkei Gyula Röskei Ft. Vt.
 Závori László Tapolcai Medence Vt.

EZÜST FOKOZAT:

Balla János Hódmezővásárhelyi Vt.
 Balog Elek Kőtegyházi Vt.
 Balog Ervin Makói Marosmenti Vt.
 Bárdi László Makói Marosmenti Vt.
 Belák Ödön Nimród Vt. Intézőbizottsága
 Bíró Károly Somlótája Vt.
 Bishof Ferenc VKE
 Csalló Károly BEFAG Rt.
 Csikota János Deszki Gazdák Vt.
 Csontos József KFKI Vt. Albertirsa
 Csorba László Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Csordás István Gyékényesi Csokonai Vt.
 Csuvár Mihály Gyomaendrőd Széchenyi Vt.
 Cziglányi Alpár VKE
 Dénes András Drégelyvár Vt. Budapest
 Dombos Endre Csemői Községi Vt., VKE
 Id. Dudás Árpád Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.
 Faller István VKE
 Farkas József Mikszáth Vt. Nagyoroszi
 Dr. Fekete Ferenc Marosmenti Vt.
 Ferenc János Somlótája Vt.
 Forgó József Soproni Tájégség Vt.
 Gaál Tamás VKE
 Garami István Nógrád m. Vadászkamara
 Gebhardt Árpád KFKI Vt. Albertirsa
 Gosztola Mihály Döbrönte Váralja Vt.
 Dr. Hautzinger Gyula VKE
 Hetyséi Kálmán Somlótája Vt.
 Imre Mária Valéria Diósjenői Börzsöny Vt.
 Janurik János Kondorosi Gazdák Vt.
 Jenei István Szentesi Hubertus Vt.
 Juhász Miklós Tabán Völgye Vt. Eger
 Kajtár János OMVV Árpádhalm
 Kanizsay Gábor VKE
 Kéri István Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Kiss László Békési Kittenberg Vt.
 Kojnok Gyula Ipoly Bvt.
 Kolláth József VKE
 Kovács Ferenc Darányi Új Élet Vt.
 Kun Gábor VKE
 Lantos László Mindszenti Vt.
 László István Bátormonostor Széchenyi Zs. Vt.
 Lázár Csaba Diana Vt. Szolnok
 Lempert István Kétegyházi Vt.
 Lukács József BEFAG Rt.
 Maczelka József Csongrád m. Vadászkamara
 Magony István Derekmező Rt.
 Majoros Zsolt Kelecsényi Vadász és
 Természetvédő Egyesület
 Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Csongrád m. Vadászkamara
 Kondorosi Gazdák Vt.
 VKE
 Mikó Attila
 Molnár János
 Mufics Imre
 Murvai Zoltán

Nagy Béla Ősi Sárret Vt.
 Id. Nemes János Kőtegyházi Vt.
 Németh Imre Kerekegyházi Dózsa Vt.
 Németh Sándor Iharosberényi Hubertus Vt.
 Németh Zsolt Csongrád m. Vadászkamara
 Novotni József Úttörő Vt. Alattyán
 Oláh József Hódmezővásárhelyi Előre Vt.
 Oroszi András Tarján Bérkilövő Vt.
 Dr. P. Kovács István Kecskemét Városi Vt.
 Palatin Károly Fertőd Vt. Sopron
 Páli Gyula Délbakonyi Vt.
 Pap István Szeghalmi Hunor Vt.
 Pap Sándor Rába-Marcalközi Vt.
 Pásztor János Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Pintér István VKE
 Pintér Károly VKE
 Ring Péter VKE
 Romhányi Gyula Dorogházi Bányász Vt.
 Dr. Schamschula György Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Schnürlein Gusztáv Patkó-tó Vt. Pirtó
 Schupkégel Ádám Köröstarcsai Petőfi Vt.
 Simon Lajos VERGA Rt.
 Simon László Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Steinbach Ferenc Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Süle Árpád Somlótája Vt.
 Szabó Ferenc Ásotthalmi Ft. Vt.
 Szabó György Szegvári Vt.
 Szakács Gábor BEFAG Rt.
 Szemes Márton Gyulaj és Környéke T. Vt.
 Szentes József Bátaszéki Vadászegylet
 Szirbusz János Kétegyházi Vt.
 Temesvári Zoltán Fekete István Vt. Ajka
 Tóth Zoltán Dorogházi Bányász Vt.
 Vámos László Békési Kittenberger Vt.
 Varga János Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Vavró István Jánoshalmi Vt.
 Vidók István Szalkszentmárton Petőfi Vt.

BRONZ FOKOZAT:

Ádám Jenő VKE
 Alapi László Nógrád m. Vadászkamara
 Bagyó Richárd VKE
 Bozóky Jenő OMVK Nógrád megyei
 Területi Szervezete
 Ifj. Balassa József Gyulaj és Környéke Vt.
 Beck László KFKI Vt. Albertirsa
 Benke Ferenc KFKI Vt. Albertirsa
 Bier Béláné Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Bősze András VKE
 Bozó István Hódmezővásárhelyi Vt.
 Bukovics János Hollókő Vt.
 Czörn Ervinné Karasica Völgye Vt.
 Csáki Imre Hódmezővásárhelyi Előre Vt.
 Csáki István Szt. László Vt.
 Csatlós János Jászszentlászló
 Csöke Lajos Hódmezővásárhelyi Vt.
 Dabronaki András Diana Vt. Szolnok
 Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Déska Mihály Kelecsényi Vadász és
 Term. véd. Egyes.
 Ernst János Kisdunai Aranyfácán Vt.
 Fácányi Ödön Taksony
 Fillár István VKE
 Fluck Dénes VKE
 Gálfi István Pankotai Agrár Rt.
 Györfi Gábor Karasica Völgye Vt.
 Horváth Imre Diósjenői Börzsöny Vt.
 Horváth István Iván Erdészeti Tanulmányi
 Erdőgazdaság Rt. Sopron
 Horváth Zoltán Szentesi Hubertus Vt.
 Dr. Ignác Magdolna VKE

Ifj. Jakab Ernő Gyulaj és Környéke Társ. Vt.
 Jakubecz Róbert Nógrád m. Vadászkamara
 Karácsony Tibor Bátaszéki Vadászegylet
 dr. Katzer Zoltán Rákosér Vt.
 Kelényi Ákosné VKE
 Kispál Vilmos Heves m. Vadászkamara
 Dr. Kiss István Nógrád Vt.
 Kóbor Géza Rójtókmuzsaji Erdészeti
 Tanulmányi Erdőgazdaság Rt.
 Komoly Tamás Sopron
 Hódmezővásárhelyi
 Szakszervezeti Vt.
 Kovács Miklós Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Lehoczki István Nógrád m. Vadászkamara
 Id. Malik Károly Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.
 Marjai István Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.
 Máté János KFKI Vt. Albertirsa
 Mausek Béla Tarján Bérkilövő Vt.
 Mayer Károly Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Molnár Imre Szentesi Hubertus Vt.
 Dr. Monori Ilona VKE
 Mózes László Hódmezővásárhelyi
 Szakszervezeti Vt.
 Nagypál János Mindszenti Vt.
 Nemes Gyula OMVK Nógrád megyei
 Területi Szervezete
 Niedzielsky Géza Gyulai Szolg. Bérkilövő Vt.
 Oszter Sándor Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Pammer László Bérkilövő Vt. Budapest
 Panyik Tóth János OMVV Árpádhalm
 Dr. Pataricz János Hódmezővásárhelyi Előre Vt.
 Diósjenői Börzsöny Vt.
 Pergel István KFKI Vt. Albertirsa
 Petrás Ferenc Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Petrovics Attila Szécsényi Természetvédő
 és Sportvadász Társaság
 Pió Márta VKE
 Polgári István Békési Kittenberger Vt.
 Pomázi Gusztáv VKE
 Princes József Soproni Erdészeti Tanulmányi
 Erdőgazdaság Rt.
 Rácz Fodor Gábor VKE
 Ifj. Sánta József Komárom-Esztergom m.
 Vadászkamara
 Sebán György Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.
 Somfalvi Ervin VKE
 Stohl András VKE
 Szabó Imre Kecskeméti Városi Vt.
 Szabó Imre Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.
 Szarka Ágnes VKE
 Szeberényi Géza Nógrád m. Vadászkamara
 Szeifer Szabolcs VERGA Rt.
 Székely Ferenc Alsónánai Vt.
 Szél Jenő Gyulaj és Környéke T. Vt.
 Szentés László Bérkilövő Vt. Budapest
 Szerémi László Szécsényi Természetvédő és
 Sportvadász Társaság
 Szlama István KFKI Vt. Albertirsa
 Szőnyeg Sándor Balatonfelvidéki Tulajdonosi
 Közösség Vt.
 Takács Viktor VKE
 Tihanyi Klára VKE
 Tóth Pál Hollókő Vt.
 Trényi Mátyás Kiszombori Egyetértés Vt.
 Újházi György Ceglédi Széchenyi Zs. Vt.
 Varga László Békési Október 6. Vt.
 Dr. Varga Mihály Hódmezővásárhelyi Előre Vt.
 Varga Sándor Diósjenő-Börzsöny Vt.
 Várhelyi Zsuzsanna VKE
 Várszeginé Svébis Ágnes Pótharaszti Vt.
 Vezér József Dombegyházi Lévés-Farm Vt.
 Dr. Zoltán Attila VKE
 Zsolnai Márton Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.

VENDÉGSÉGBEN...

KOSSUTH VÁROSÁBAN

Ott állok, ahol 1514-ben Dózsa György, 1848. szeptember 24-én pedig Kossuth Lajos gyújtó hangú beszédét hallgatta a ceglédi nép. Az egykori piactér – ahol a nyomorgó Táncsics Mihály 1876-ban a kofák között ponyváról árulta könyveit –, ma a negyven ezer lakosú város elegáns, forgalmas és zajos centruma. De azért a régi Cegléd is fellelhető még, ha nem másként, hát az utcanevek által. Mocsár, Láp, Erdő és Fűzfa utca... A Duna-Tisza közének a Gödöllői dombsággal határos északi perememén elhelyezkedő város egykori, természet közeli életéről mesélnek az állatneveket viselő utcák is. Túzok, Gém, Vidra, Szárcsa, Sas, Borz, Szarka utca. Kedves vendéglátóm, Hajdú László a Déllő utcában lakik...

– Déllő... Érdemes lenne megfejtetni, hogy vajon mit jelent és honnan származhat ez a különös szó...

– Ha hinni lehet a népi emlékezetnek, nem kell sokat kutakodnunk. Ezen az útvonalon hajtották valamikor delelőre a csordát, ez volt tehát a delelő út, de aztán szép lassan átalakult a szó, mert a paraszt ember nemigen kedveli a hosszú, nehezen kiejthető szavakat...

Hajdú László terepjárójával éppen a boltból érkezik amikor a háza elé érünk, így aztán a kapu ki-becsukásával foglalatostokodva esünk túl a megismerkedés és a történelmi szőféjtés sok mindent meghatározó első percein. Minden találkozás és megismerkedés élmény és kaland. Vannak emberek, akikkel szinte mindennap találkozunk, talán szót is váltunk, ám mégis képtelenek vagyunk közel kerülni egymáshoz. A lépcsőházi „kapcsolatok” többsége is ilyen. Évek óta élnek egymás közelében emberek úgy, hogy talán még egymás nevét sem tudják. Nos, Hajdú Lászlóval mi úgy rázunk kezét, mint régi ismerősök, akik saját hibájukon kívül nem találkoztak már egy ideje. Ez a szívélyes, fesztelen, már-már familiáris közvetlenség a vadászat „járulékos” értékeinek és szépségeinek egyike. Elég egy szarvascsontgomb, egy őzfejes nyakkendő, vagy egy zöld kalap és egymásra köszönnek, sőt ha alkalom adódik rá, szóba is elegyednek egymással az egyébként ismeretlen emberek...

– 1965 óta vagyok vadász – mondja Hajdú László immár a jó meleg szobában. – Meglehetősen sok tapasztalat birtokában mondhatom tehát, hogy a vadászzal kapcsolatos élmények és emlékek jelentős része nem a vadászról, vadelejtésről, hanem az emberi kapcsolatokról, társasági sztorikról, felejthetetlen egyéniségekről szól...

Hajdú László ötvenhét éves. Végzettségét tekintve gazdász, foglalkozására nézve a Dél-Pest Megyei Mezőgazdasági Rt. erdészeti ágazatvezetője. A részvénytársaságnak üzemi vadászterülete is van, ennek a felügyelete is Hajdú László feladata. Mindemellett egy társult vadászati jog alapján működő, földtulajdonosi vadásztársaság vadászmestere is.

A Déllő utcai ház az alföldi mezővárosok utcafrontos polgárházainak mintájára épült, ilyen házakban laktak azok a módos, előrelátóan és

Száz évvel ezelőtt 2957 tanya volt Cegléd határában. A gyermekevek színtere ma emlékeket őrző hétvégi ház

nagyvonalúan gondolkodó ceglédi gazdák is, akik nem csupán bazilika méretű református templomot, korszerű gőzmalmokat, de impozáns városházát, gimnáziumot, sőt múzeumot is építettek annakidején. Hajdú László otthona is az igényesség és kiegyensúlyozott komolyság hangulatát árasztja. A „társalgó” miliójét, ahol beszélgetünk, Kovrig Miklós két nagyméretű, értékes festménye határozza meg. Bőgő gimbika, önfeledten turkáló konda...

– Beszéljessünk a kezdetekről...! Milyenek voltak a gyermekevek, mikor és hogyan találkozott Hajdú László a vadászattal?

Egy pillanatra csend lesz. Nézzük egymást, én várom az őt, Hajdú László pedig fürkészve, mintha azt szeretné kiolvasni a tekintetemből, hogy csakugyan komoly-e a kérdés, valóban érdekelnek-e ezek a személyes és éppen ezért nem csak élményekkel, de érzelmekkel is átszótt régi dolgok?

– Szeretném, ha visszamehetnénk egy kicsit a múltba – mondom, mintegy biztatásul, mire Hajdú László hirtelen elhatározással azt mondja:

– Jó! De akkor ülünk autóba, mert elmegyünk valahová...!

Hó borítja a tájat. A „lővilág” utolsó félórája ez. Az Opel Pick-up kerekei alatt úgy pattog a jég és a fagyott hó, mintha üvegcserepeken járnánk. Tanyák, felszántatlan kukoricatarlók, erdőfoltok. Egy vetésen két fiatal dámbjika áll, majd lassú ügetéssel eltávolodnak a száguldó autó közeléből. Még nem borult a tájra az esti sötétség, de a földi jegesedést idéző seszínű égen már ragyognak a hidegen izzó csillagok. Egy erdei útra kanyarodunk. Koros, de meglehetősen gyenge állományú fenyvesben csúszkál, bukácsol az autó a felszaggatott úton, s miközben én valami olyasmire gondolok, hogy lám, még a fenyők világában sem azonosak a különböző tájak „lakóinak” lehetőségei és adottságai, hisz ezek is fenyők, meg a Hargita vonulatait uraló óriásfenyők is azok, kocsink hirtelen egy kis tisztásra ér, egy tanya elé.

Hosszan elnyúló fehér ház, faoszlopos terrasszal. A bejárattól balra a fenyves, az épület háta mögött egy másik tanya. Húsz, maximum harminc perces autótút van mögöttünk, de mintha egy másik világba érkeztünk volna.

– Nos, én itt voltam gyerek – mondja Hajdú László. – Itt éltek a szüleim, a nagymamám is...

Az épület felújított és ápolott. Lakótanyából hétvégi házzá avanszált, de a puritán fehér falak, a mennyezet gerendái, a diszkréten megmagnyikorduló padló nem csupán az egykori tanyasi élet hangulatát idézik, de a hely szellemét is. Itt mindig minden a munkáról szólt.

– Önellátó volt ezen a tájon szinte mindenki. Azért dogoztak hajnaltól estig, hogy élhessenek. Az üzlet, az árutermelés nem a tanyasi ember világa volt...

– És a vadászat...?

– Az is része volt az itteni életnek. Ma úgy mondanák, parasztpuskások voltak. Édesapám kezében is jól állt a puska, ügyesen bánt vele, mint minden szerszámmal... De a parasztember sem csupán a húsert vadászott. A kikapcsolódás, a szórakozás, a társasági élet alkalma volt számukra is a vadászat, ami akkoriban persze nem volt ennyire kötött, bürokratikus. Gondoltak egyet, összeálltak néhányan és lőttek pár nyulat... De mindig csak annyit, amennyire szükségük volt...! Lehet, hogy nem ismerték azt a szót, hogy vadászetika, de gyakorolták. Amíg hagyták nekik, amíg lehetett...

– Mi történt...?

– Ami a gazdák többségével. Kuláklita, kuláksors...

Száz évvel ezelőtt Cegléd városának közigazgatási területén 7051 lakóház állt, és ebből 2957 volt a tanya. A két világháború között a tanyák száma még nőtt is. Voltak úgynevezett nagygazda-tanyák, melyeket csak a cselédség lakott, mert a tulajdonos állandóan a városban élt, voltak a kisgazda-tanyák – mint amilyen Hajdúké is – melyek tulajdonosa 10-15 hold földön gazdálkodott, és voltak az úgy-

A szívélyes, fesztelen, már-már familiáris közvetlenség a vadászat „járulékos” értékeinek egyike...

Kati asszony könyvelő és külön pörköltet főz, mint a férfiak...

Hajdú László unokái: Lilla, Peti, Brigitta

nevezett haszonbéres tanyák. Ez a sokszínű, különös gazdálkodási és életviteli kultúra az elmúlt ötven évben hamvaiba hullt. Az önálló életvitelű, független és önérzetes embereket nemigen szívleli a hatalom és a politika...

Egy nyírfából készült, gyönyörűen mintázott nagy asztal mellett ülünk, s bár nincs tűz a kandallóban, érezni vélem a valamikori kemence semmi másra sem hasonlító illatát. A gyerekkor, a múlt itt van velünk.

– A mi dolgunk, a bátyámé és az enyém, a baromfiak gondozása, szemmel tartása és védelmezése volt. Reggel etetés, este ólba terelés, rókaüzés... A bátyám ma Kanadában él, édesapám földnélküli bér munkásként halt meg. Hát, ennyit a gyökerekről...

Autóba ülünk, de az első útba eső tanyánál hirtelen meg is állunk.

– Igyunk egy sültöt bort...!

Kovács Sándor portáján vagyunk. A tanyai főépülettel szemben álló kisházban Aranka, a ház asszonya fogad bennünket. Ez az udvari kisház amolyan tágas nyári konyha, meleget ontó „sparhelttel” és egy jól körül ülhető méretes asztallal. A gazda is előkerül. Kovács Sándor egyike azon keveseknek, akik nem csak vállalják, de többé-kevésbé sikeresen is élik a mai tanyasi életét. A tanya Mikebuda község külterületéhez tartozik, mintegy három kilométernyire van a falutól, Hajdú László gyermekora színterének közvetlen közelében. Innen a barátság.

– Hogy készül a sültöt bor? – kérdezem újra meg újra, Aranka azonban csak mosolyog, mint aki némasági vagy titokvédelmi fogadalmat tett. Megpróbálom hát a tűzhely mellé somfordálva magam megfejteni a rejtélyt.

Bor mindenestre kell hozzá. És cukor és persze szegfűszeg. És nagy, erős tűz. A bor forni kezd, felhabzik, majd hirtelen lángot fog a gőz. Úgy lobog, mintha égő grog volna...

A forró és édes bor illata és az ezzel együtt járó otthonos, kellemes érzés betölti a szobát. A vidéki, a tanyasi életről és emberekről be-

szelgetünk, s persze azokról a változásokról, melyeket átélt, átszenvedett, vagy éppen ki-harcolt ez a régió...

– A régi öregek milyennek látnák, mit mondanának...?

– Nem ismernének rá! – mondja nagyon határozottan Hajdú László. – Nemcsak a gazdasági szerkezet változott meg, de a táj jellege is. Nem volt ennyi erdő, nem volt ilyen száraz, aszályos a vidék...

– És a jövő...?

– Két esélyes! Minden jóra fordulhat, de ehhez az kell, hogy világosan lássuk végre, hogy mit vár, mit fogad el tőlünk mezőgazdasági téren az Európai Unió, s persze az, hogy mielőbb új alapokra helyezték az Alföld vízgazdálkodását. Mert a sivatagosodás megkezdődött. Kevesebb a csapadék, egyre több az öncélú vízvezető csatorna, mind nagyobb a kommunális célú vízkivétel. A vízvezetéshez nagyszerűen értünk, de ma már a víz visszatartása lenne a feladat...

– És a vadgazdálkodás terén...?

– Megóvni azt, ami van...! És hogy mi van, azt holnap majd megtapasztaljuk...

Az éjszaka hullott friss havat időnként felkapja, megpörgeti és óriási ördögszeker módjára tova-görgeti a szél. Az utak nehezen járhatóak, de a gyülekező helyen már jó néhányan topogunk. A 4200 hektáron gazdálkodó, meglehetősen különös, ÖSB nevű (Öreg Segítő Barátok? Öreg Selejt Bikák...?) vadásztársaságnak 17 tagja van. Végül is tizenegyen jövünk össze. Viccelődésben, élcelődésben nincs hiány. Aki egy perccel nyolc óra után érkezik, fizet – és ezen a napon hárman is voltak ilyenek... Előkerül egy régi történet is, mely állítólag Hajdú Lászlóval esett meg.

– Családszerető ember, vett hát a feleségének, aki egyébként közigazgatási végzettségű és könyvelő, egy üveg áfonyalekvárt. Az asszony örült is, de azért csak megkérdezte: no, és mennyit fizettél érte? Hetvenezret – hangzott a halk, óvatos válasz. És ez a

halk, szerény kis szó, úgy hatott mint egy vilámcsapás. – Hetven ezret...?! – No, de adtak hozzá egy puskát is szuvenírként... – mondta még halkabban a történet hőse, de ezt a kereskedői nagyvonalúságot Kata asszony a hírek szerint a legkevésbé sem tudta értékelni...

A szél enyhül, a hólepte táj felragyog. Elindulunk. És a dűlőutakkal szabdalta, végtelen kiterjedésű síkon egymás útját keresztezve mindenütt nyulak futnak. A táblák közepén őzcsapatok állnak és figyelnek, hogy aztán szépséges ívelésű ugrásokkal eliramodjanak egy távoli faszor felé, mely felett immár némi meleget is adva éppen ezekben a percekben izzik fel a nap...

Békés Sándor

Eligazítás. Aki egy perccel nyolc óra után érkezik, fizet...

Mire szabad vadászni?

Februárban: gímszarvas borjú – dóm borjú – muflonkos, muflonjuh, jerke-, bárány – aranszakál – borz (15-éig) – házi görény (15-éig) – nyest (15-éig) – balkáni gerle (15-éig).

Márciusban: erdei szalonka

Egész évben lőhető: a vaddisznó kan, süldő, malac (kocára, azaz az 50 kg zsigerelt súlyt elérő vagy meghaladó nőivarú vaddisznóra csak június 1-e és január 31-e között szabad vadászni) – öregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – mosómedve – dolmányos varjú – szarka – szajkó.

Figyelem! Erdei szalonkára csak húzáson szabad vadászni. Naponta személyenként legfeljebb 4 darab madár elejtése engedélyezett.

FEBRUÁR

Télutó, avagy Bőjtelő hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1. Péntek		7 11	16 45	21 24	9 26	
2. Szombat		7 10	16 47	22 43	9 49	
3. Vasárnap		7 08	16 48	23 59	10 13	
4. Hétfő		7 07	16 50	--	10 37	C 14 33
5. Kedd		7 05	16 51	1 15	11 05	
6. Szerda		7 04	16 53	2 28	11 37	
7. Csütörtök		7 03	16 55	3 37	12 15	
8. Péntek		7 01	16 56	4 39	13 02	
9. Szombat		7 00	16 58	5 34	13 55	
10. Vasárnap		6 58	16 59	6 19	14 55	
11. Hétfő		6 57	17 01	6 55	15 59	
12. Kedd		6 55	17 02	7 25	17 03	● 8 41
13. Szerda		6 53	17 04	7 50	18 08	
14. Csütörtök		6 52	17 06	8 11	19 12	
15. Péntek		6 50	17 07	8 31	20 15	
16. Szombat		6 48	17 09	8 49	21 18	
17. Vasárnap		6 47	17 10	9 07	22 22	
18. Hétfő		6 45	17 12	9 27	23 27	
19. Kedd		6 43	17 13	9 49	--	
20. Szerda		6 42	17 15	10 15	0 34	D 13 02
21. Csütörtök		6 40	17 16	10 47	1 43	
22. Péntek		6 38	17 18	11 29	2 51	
23. Szombat		6 36	17 19	12 22	3 57	
24. Vasárnap		6 35	17 21	13 27	4 55	
25. Hétfő		6 33	17 23	14 44	5 44	
26. Kedd		6 31	17 24	16 07	6 24	
27. Szerda		6 29	17 26	17 32	6 56	O 10 17
28. Csütörtök		6 27	17 27	18 57	7 24	

MÁRCIUS

Tavaszelő, avagy Bőjtmás hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1. Péntek		6 25	17 29	20 20	7 49	
2. Szombat		6 23	17 30	21 41	8 13	
3. Vasárnap		6 21	17 32	23 00	8 38	
4. Hétfő		6 20	17 33	--	9 05	
5. Kedd		6 18	17 35	0 16	9 36	
6. Szerda		6 16	17 36	1 29	10 13	C 2 25
7. Csütörtök		6 14	17 37	2 35	10 58	
8. Péntek		6 12	17 39	3 32	11 50	
9. Szombat		6 10	17 40	4 19	12 48	
10. Vasárnap		6 08	17 42	4 58	13 50	
11. Hétfő		6 06	17 43	5 29	14 55	
12. Kedd		6 04	17 45	5 55	15 59	
13. Szerda		6 02	17 46	6 17	17 04	● 3 03
14. Csütörtök		6 00	17 48	6 37	18 07	
15. Péntek		5 58	17 49	6 55	19 10	
16. Szombat		5 56	17 51	7 13	20 14	
17. Vasárnap		5 54	17 52	7 31	21 19	
18. Hétfő		5 52	17 53	7 52	22 25	
19. Kedd		5 50	17 55	8 16	23 33	
20. Szerda		5 48	17 56	8 45	--	
21. Csütörtök		5 46	17 58	9 22	0 40	
22. Péntek		5 44	17 59	10 09	1 45	D 3 28
23. Szombat		5 42	18 01	11 07	2 44	
24. Vasárnap		5 40	18 02	12 17	3 35	
25. Hétfő		5 38	18 03	13 35	4 18	
26. Kedd		5 36	18 05	14 58	4 52	
27. Szerda		5 34	18 06	16 22	5 22	
28. Csütörtök		5 32	18 08	17 47	5 47	O 19 25
29. Péntek		5 30	18 09	19 11	6 12	
30. Szombat		5 28	18 11	20 33	6 36	
31. Vasárnap		5 26	18 12	21 55	7 02	

A tavasz kezdete 20-án 20 óra 16 perckor (KözEI)

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN
BOROS ZOLTÁN
AKVARELJE

Boros Zoltán 2002

magyar VADÁSZLAP

ÓBIRÓDI VADÁSZHÁZ, GYULAJ

Gróf Festetics Leó 1870-ben kiadott „A Herceg Eszterházy Család Fővadászatai Ozorán” című könyvében, a következőképpen mutatja be a gyulai vadaskertet és az óbiródi vadászaház környékét:

A vadnak egyik legkedvesebb állomása volt az úgynevezett Ráczvölgye, hol háborítatlanul, tökéletes nyugalomban tanyzott a vadászat előtt nem is sejtve, mily veszedelem fenyegeti őt. Az országutaknak egyike, végigvonul a Ráczvölgyén, s nem volt eset, hogy az utas reggel vagy este 20-50, de 2-300 vadból álló, tökéletes nyugalomban fekvő csapatot ne látott volna...

Ehhez a vadlétszámhoz akkoriban az alábbi szakszemélyzet tartozott:

„Tamásyban egy főerdőmester, Dombóvárott egy alerdőmester, a terület fő helyein, mint Tamásyban, Regőlön, Gyulajovácán, Kurdon, Döbröközön, Kocsolán, Szaktson, Kónyiban, Páryban, és Biródon, tehát 10 helyen mindenütt egy főerdész, mindenike alatt két alerdész és 4 kerülő állott.

Bár a vadászatok ozorai vadászatokként maradtak a köztudatban, az akkori vadászati meghívók mégsem Ozorára, hanem Miklósvárra, Eszterházy Miklós herceg kis vadászkastélyába szóltak. Miklósvár az akkori leírás

sok szerint a Koppány patak jobb oldala, és Tamási között egy domboldalon húzódott meg. Látható tehát, hogy már az 1800-as években is rangos vadászkastély tartozott a gyulai vadászterületekhez. A gyulai-óbiródi vadászaház története mégiscsak később kezdődött. A mai óbiródi vadászaház helyén a régmúltban nem állott semmi. Az épületet 1950-ben építették az ország akkori elsőszámú vezetőjének, Rákosi Mátyásnak. Innen ma-

radt a ragadványnev, a „Rákosi kastély”. Az akkori épület alsó szintjén egy lakoszoba volt a gondnoknak, az emeleten pedig négy szoba és tárgyaló volt kialakítva. Az első időkben még víz, villany nem vezetett a házhoz és kövesutat is csak jóval ezután, 1954-ben kapott az épület. Később ez az út kötötte össze Tamásit Gyulajjal. A ház a fennállása óta több tulajdonosváltáson és felújításon esett át. Általában az igényeknek megfelelően bővült, modernizálódott, és mint állami vadászterületen lévő épület, mindig kiemelt szerepe volt. A mai óbiródi vadászaház minden igényt kielégítő reprezentatív épület. A főépületben négy kétágyas szoba, egyszerre nyolc vadászvendég kényelmes elhelyezését szolgálja. Emellett működik az új vendégház is, amely további tíz vendég szállásigényét elégíti ki. A főépületben étterem és drink bár várja a vadászatból visszatérő vendégeket. Az óbiródi vadászaház méltón reprezentálja a világhírű gyulai dámos területet, a híres pagonyt, amely az elmúlt évtizedekben hat világrekord dámbikával öregbítette a magyar vadgazdálkodás hírnevét.

A vadászaház és a hozzá tartozó vadászterületek jelenleg a Gyulai Erdészeti és Vadászati Részvénytársaság kezelésében működnek.

– Agyaki –

Jaspowa
OFFROAD

21.-24.2.2002
MESSEZENTRUM WIEN
BÉCSI VÁSÁRKÖZPONT

**UTAZZON
FELFEDEZŐ TÚRÁRA!**

Nemzetközi Vadász- és Sportfegyver, Horgász,
Offroad és Vadász kellékek Szakvására

Csütörtöktől - Szombatig: 9.00-18.00 óra
Vasárnap: 9.00-17.00 óra

További információ: Tel.: +43 (1) 727 20-310 / -389
www.jaspowa.at

A magyar vadászok viselkedésének szabályai

Nem olyan régen egy kellemes napon, kellemes társaságban fácánvadászaton vehettem részt. A vadászat azzal kezdődött, hogy minden helybéli vadász (!) elkésett, időre csak két meghívott vendég érkezett a találkozóhelyre.

Nem érdem, mégis meg kell említenem, hogy vadászéletem negyedszázada alatt – a régi és új protokoll vadászatokat leszámítva – még egyetlen alkalommal sem tapasztaltam azt a nyugalmat és kedvességet, barátságot és vendégszeretetet, mint ezen a vadászaton ... a reggelizés alatt. A vontató ülései alól ládák, asztalok kerültek elő és néhány perc alatt – terülj, terülj asztalkám – mindenki elővarázsolt valami finomságot ... enni és innivalót. Az inkább ebédnek beillő, bőséges és ízletes közös és legalább fél órán át tartó tízórai után fegyelmezetten vadásztunk tovább a terítékig. Kalaplevéve adtuk meg a végtisztességet az elejtett vadnak ... és a vadászmester az összevissza álló vadászoknak és hajtóknak mondta el a jelentését. És ekkor megszólalt a társaság divatosan borostás siker-embere, a legközelebbi közgyűlésen javasolni fogja, felejtjük el ezeket a kommunista szokásokat, ezeket a jelentgetéseket a vadászat végén. Nem tagadom, visszaéltem a vendégjogommal és beszóltam, a jelentés nem kommunista vadász-szokás és a hagyományok-ceremoniák hozzátartoznak a vadászatához. A válasz sem maradt el.

Ha a kezébe veszi a KÓD-EX-et... merthogy ma már egyértelmű számomra, hogy szükség volt egy viselkedési szabály-gyűjtemény megfogalmazására és az is egyértelmű, hogy minél szélesebb körben kell ezt az 507 pontból álló szabály-gyűjteményt terjeszteni. A „szükség” már a II.Országos Vadászati Kulturális Konferencia előkészületeit szolgáló disputa-sorozat alkalmával is kiderült. Mint ahogy az is nyilvánvalóvá vált, hogy utoljára azok a vadászok fogják a viselkedési szabályokat megérteni és betartani, akiknek a legnagyobb szükségük lenne – a szó szoros értelmében vett – tanulásra, akik így vagy úgy gyökértelenül, a földtulajdonuk vagy a pénzük révén kerültek a vadászat közelébe vagy – Isten adja – mélyvizébe. Új barátom, remélem már nem sokáig fog kalap nélkül, lezseren, kívül viselt, kék kockás ingben, utolsóként a vadászatra megérkezni és a lövöldözésen kívül más élményt is talál majd a vadászatban.

Neki – és azoknak, akik nem akarják látni könyvespolcukon a KÓD-EX-et – indítjuk útjára új rovatunkat, amelyben az etiketről, a vadászias viselkedés iránytűjéről, útmutatójáról szólnak.

Mit nevezünk vadásziasnak?

Ha elfogadjuk azt az állítást, hogy a vadászat ünnep, ami nem hétköznapi, amit várunk, amire készülünk... akkor ebből már következik az állításunk, hogy – mint minden ünnepnek – a vadászatnak is adottak a viselkedési szabályai. Milyenek és melyek ezek a viselkedési szabályok, mit jelent a vadásziaság?

A magyar vadászatban – miközben rendületlenül érvényesek és elfogadottak voltak az általános magatartáskultúra viselkedési szabályai – az elmúlt századokban fokról-fokra ala-

kultak ki a vadásziaság külön szabályai is, amelyek részben vagy részleteiben, de beépültek vadászati kultúránkba. Ezek a szabályok a közmegegyezésen alapulnak, egy speciális szakmai vadász-erkölcsöt tükröznek, betartásukért nem jár se jutalom, se büntetés ... mégis kötelezőek (!) a magukat kulturált, igaz vadásznak tartó vadászok számára.

Ahhoz, hogy a legfontosabb alapfogalmakat tisztázzuk, elsőként határozzuk meg a vadászias, a vadásziaság fogalmát: **vadászias mindaz a tárgy vagy eszköz, történet vagy cselekedet, viselkedés vagy magatartás, amelyet az igaz vadászok többsége a vadászat világnézetéhez, világképéhez tartozónak fogad el.**

A vadászok világnézete – egy adott korra és társadalmi szituációra jellemző – fogalom-, és képzet-rendszer, amely a vadász tudásától, szakmai felkészültségétől, emberi morális tartásától függ, ugyanakkor a vadászati kultúrára épül, a nemzetközi-, nemzeti-, vagy helyi vadász-szokásokon és hagyományokon alapul, általános és speciális etikai tartalmú szabályokat tartalmaz.

A vadásziaság nem velünk született tulajdonság, dialektikusan változó, de arculatában a közjót erősítő norma-rendszer – minden jóra való vadász számára megtanulható, a tanulás folyamatában, a vadásszá válás stációi szerint alakul ki a vadászatban.

A vadásszá válás stációinak érzelmi és értelmi motívumai – kortól, nemtől, rangtól, foglalkozástól vagy vagyoni helyzettől függően – egyénekenként változnak, ezért nem törvényszerű valamennyi stáció bekövetkezése.

A vadásszá válás a „fertőzéssel” kezdődik, amit az első sikeres zsákmányszerzés öröme – a barátok elismerése – vált fel.

A pozitív vadászati élmények, a vadászati közösségek erkölcsi értékítéletei, a látott vagy olvasott példák, a közvetlen barátok példamutatása és az egyén erkölcsi fejlettsége, lelkiismeretének működése befolyásolja és határozza meg, hogy a tanuló, a kezdő vadászatban – a puskás emberben – mi válik fontossá: a vadúzás, a mindenáron löni akarás, a trófeagyűjtés szenvedélye vagy a vadászat világnézetének, kultúrájának megismerése, erkölcsének, viselkedési szabályainak elsajátítása ... így alakul ki a vadász minősítése, így lesz valakiből hús-, trófea-, vagy igaz vadász.

A legnehezebb és időben meghatározhatatlan stáció tehát, amíg a vadász megismerkedik a vadászat valódi világnézetével, megtanulja a vadásziaság szabályait, emberi és szakmai tapasztalatokat gyűjt, hogy a mai pénz és a hatalom sugalmazta eredménycentrikusságot fölválthassa benne a természetben eltöltött és megfigyelt élmények – az öröm és az örömszerzés forrásainak – bölcs fontossága.

A vadásziaság olyan erény, amely mind az egyén, mind a társadalom számára megkülönböztetett érték. Érték, amely az általános viselkedési szabályok betartásával párosulva az illető vadász személyiségét kivételéssé teszi, biztonságot nyújt, elősegíti az elismerését, elismertségét, sikerességét, a boldogság érzetének elérését.

Általános viselkedési szabályok

Amióta az ember „lemászott a fáról” ... az emberek együttélését mindig szabályok határozták meg. A szabályok alakították ki a rendet, határozták meg az emberek magatartását, tevékenységét, cselekedeteit és ezek módját. A szabályozás – ezen belül a jutalmazás és büntetés – tehát egyidős az emberiséggel. A szabályok betartása gyakorlatilag mindig a közösségeket alkotó egyéneken múlt, azon, hogy mit tanult meg, mit tartott jónak, hasznosnak, igazságosnak, stb. A jó, a rossz, az erény és a bűn kérdéseit vizsgálja az etika, az erkölcs és tulajdonképpen belülről – önmagunk által megítélhetően – sugallja, hogy mi a helyes és mi a helytelen.

A szabályok mentén alakultak/alakulhattak ki a szokások, amelyek egy-egy közösség általánosan vagy rendszeresen végzett cselekedeteit jellemzik. Ezek a szokások, hagyományosan beidegzett cselekvések határozzák meg, hogy egy-egy adott korban, népcsoportban mit illik és mit nem illik tenni/megtenni.

Az illendőségek egyik része íratlan szabály, amire a családok, az iskolák, az egyházak, stb. tanítják meg az egyéneket és betartásuk az adott közösségben kötelező érvényű. De van az illendőségeknek egy másik – minőségileg fejlettebb – része is, amely a kultúra és a civilizáció fejlődésével párhuzamosan már írott formában is napvilágot látott és ez az etikett.

Az etikett korábban az udvari ceremóniakon, a diplomáciai életben való szigorú viselkedési szabályoknak a gyűjteménye volt, de ide sorolhatók a különböző egyházak kanonizált szertartásai is. Ma már az etikett a világon mindenhol a fejlettebb társadalmak érintkezési formáinak szabályozott rendszere, amely felöleli az egyetemes kultúra, az emberi kapcsolatok szinte valamennyi elemét, betartása részben ajánlott, részben kötelező.

A szokásokból – idővel – törvények lettek, amelyek a jog nyelvén pontosan körülírva megszabják, hogy mit kell és mit szabad cselekednie az egyénnek és amelyeknek a betartását már nem csak az adott közösség, hanem az egész társadalom, az állam és a mögöttük felsorakozó elnyomó szervezetek ellenőrzik és a be nem tartásukat büntetik. A törvények többsége tehát az emberek együttélésének szabályaiból, a magatartási normarendszerekből, általában egy közmegegyezésen alapuló erkölcsi értékrendszerből alakult ki.

A jó és a rossz, az erény és a bűn, de a káros és a hasznos vizsgálata évezredek – lelkiismereti – gondja az emberiségnek és feltehetően a vadászoknak is. A vadászatnak – akár élelem-szerző tevékenységnek, akár a haditudomány gyakorlásának, akár passzióknak, szórakozásnak, időtöltésnek, akár hivatásnak tekintjük – mindig voltak sajátos szokásai. A szokások idővel hagyományokká nemesültek.

Az általános viselkedési szabályok közül azokat az illemszabályokat gyűjtöttük össze, amelyeknek speciális – vadászias – vonatkozásuk is van. Rendező elvként egyfelől a vadászat kronológiáját vetjük alapul, másfelől a vadászati módokat osztályoztuk aszerint, hogy a vadász egyedül hajtja végre vagy a vadászaton más/mások is jelen vannak. Először arra gondoltunk, hogy csak az illendőségeket foglaljuk pontokba, de rá kellett jönnünk, hogy néhány kirívó illetlenségre is föl kell hívni a figyelmet. (Folytatjuk)

CSERMELYI GYULA A SZAKÁ

VIDECZ FERENC, A SZERZŐ AJÁNLÁSA

PARÓDIA-SOROZATOM ELSŐ NÉHÁNY ELKÉSZÜLT DARABJÁT VÉGIGOLVASVA, LEÁNYOM E SZAVAKKAL FORDULT HOZZÁM:

– APA, A LEGCSEKÉLYEBB INZULTUS, AMI EZEKÉRT AZ ÍRÁSOKÉRT ÉRNET, HOGY A VADÁSZOK LELŐNEK!

HÁT ISTEN NEKI, FAKERESZT! TELJESÉDJÉK BE A SORS RENDELÉSE! CSUPÁN ARRÁ KÉRLEK BENNETEKET, KEDVES TOLLFORGATÓ KOLLÉGÁIM, HOGY VISELKEDJÉTEK ETIKUSAN: IGYEKEZZÉTEK MINÉL KEVESEBB SZENVEDÉST OKOZNI! A VÁLL-LAP- VAGY NYAKTÖLÖVÉS TÖKÉLETESEN MEGFELEL, VISZONYLAG GYORS KIMŰLÁST EREDMÉNYEZ. MERT BÁR SEMMI OKOM FELTÉTELEZNI, HOGY A TRÓFEÁS VADFÉLESÉGEK SORÁBAN A HELYEM, MÉGIS, HA LEHET, NE BECSÉS KOPONYÁMAT VEGYÉTEK CÉLBA! NEM SZERETNÉK CSALÓDÁST OKOZNI. EMLÍTETT TESTRÉSZEM UGYANIS RENDKÍVŰL KEMÉNY, A PILLANATNYILAG FORGALOMBAN LÉVŐ LÖVEDÉKEK EGYIKE SEM TUDNA MEGBIRKÓZNI VELE. DE HA MÉGIS, AKKOR VISZONT OLYAN VÁKUUMROBBANÁSNAK LENNÉTEK TANÚI, AMELY VESZÉLYEZTETNÉ TESTI ÉPSÉGETEKET, S AZT A VILÁGÉRT SEM VENNÉM A LELKEMRE. MARADJUNK INKÁBB AZ ÁLTALAM JAVASOLT EGYÉB VERZIÓK VALAMELYIKÉNÉL! ESENDŐ LELKEMET DIÁNA, GYARLÓ TESTEMET PEDIG A MŰZSÁK LEGPAJZÁNABBÍKÁNAK KEGYEIBE AJÁNLVA ÁLLOK ELÉBE(TEK)!

E sorok szerzője tisztelettel köszönti jeles főhősét:

Üdvözöllek, dicső lovag!
Szép a ruhád, szép a lovad,
Legfőbbképp a kalapod!
Van is hozzá alapod?

Köszönöm, hálásan köszönöm! Ami pedig a kalapot illeti, az minden vadász elengedhetetlen tartozéka. Összenőttünk vele, mint – a megsarcolt egykori germánok állítása szerint – kalandozó őseink a lovaikkal. Igaz, jeles elődeink összenövését teljesen prózai jelenség okozta: miközben egyelőre járgányaikon átkeltek az Alpokon, belsőbb szövetekig feltörte egyébként edzett ülepüket a fanyereg. De az előbb vadászatról esett szó. (Nem vadászoknak elmagyarázom, mi is a vadászat. Mindenekelőtt három dolog szükséges hozzá: puska, vadász bácsi és vad. A puska olyan szerkezet, amelynek elől van egy csőve, hátul meg egy sima, robusztus hátulja, amit agynak is szokás nevezni. ... Te vagy a seggfej, őcskös, ha ilyen hülyeséget kotyogsz közbe! ... Hol is tartottam? Ja, aztán a puskát megtöltik, és ha egy bizonyos helyen megnyomják, hát kegyetlenül nagyot durran. ... Őcsi, ha még egyszer megszólalsz, bizisten elzavarlak! Különben is, a puska elől durran, a nagypapa meg ... Szóval, a vadász bácsi ... igen, igen, neki is van elől csőve, de... Hát ez így nem megy! Magyarázzon nektek az Őveges professzor vagy a Jakubcsek Gabi! Hogy utóbbi csak kérdezni szokott? Hát pontosan azért, épp ideje, hogy egyszer már magyarázzon is!... Húúú! De kihoztak a sodromból!)

Szóval, a vadászat... Tudjátok, nálam úgy kezdődött a dolog... De nem mondhatnám el inkább dalban? Köztudott, hogy nem vagyok prózai egyéniség. Hát szóval...

A főhős belépője:

Mások vittek rossz utakra engem:
Benkő Gyula és a nagypapám.
Nem volt vadász – ambíció bennem,
Sem belső kényszer, elvárás csupán...
Mások vittek rossz utakra engem,
(de) Pár baklövés majd kijózanít.
Itt is kettőn áll a vásár,
És a nagy találkozásnál
Röfi megfutamít.
A Mauser a kézben remeg,
Pedig még tele a tár!
(de) Egy laza, pancser lövés után
A vadászra (jaj!) szörnyű sors vár...
Mások vittek rossz utakra engem,
De majd a nagy kan kijózanít.
A fazékban fő a kása,
– A fakanál csillogása –
Már csak az boldogít.

Mindezek ellenére mégis csodálatos volt, ahogy kóstolgattam a vadászat számomra még ismeretlen ízeit. Gyula bácsi úgy ment előttem a fák közötti utakon, ösvényeken, csapásokon, mint én a pesti utcán. Tudta, hol kell jobbra fordulni, hol kell egyenesen menni. Különös, hogy soha egyetlen fának sem ment neki. Hát nem csodálatos? Akkor ámultam-bámultam, csak később világosodott meg bennem a nagy titok: arra kell mennünk, amerre az út vezet! S az erdei ösvények roppant ravaszak és intelligensek: mindig kikerülik a fákat.

Ma is emlékszem első hátborzongató kalandomra: gyenge szél támadt, megzörgette a leveleket, amit én a vadak közeledésének hallottam, de szólni nem mertem. Széchenyi Zsigmondtól tudtam ugyanis, hogy a „vadak” bennszülöttek, s nem sejtettem, hogy kannibál mao-rik, pápuák vagy éppenséggel vérszomjas iro- kézek leselkednek-e rám a közeli bozótosból. Őszintén szólva, néhány teljesen szelíd tahiti vagy hawaii lánnyal szívesebben akaszkodtam volna össze, mint a korábban említett nációk tagjaival.

Később, amikor már igazi vadász lettem, nagyon nehezen barátkoztam meg a gondolattal, hogy előre meghatározott helyen és időpontban kell találkoznom hozzám hasonlóan megszállott társaimmal. Előfordult, hogy megszegtem e szabályt, s ilyenkor késésemet jó volt más valakire vagy valamire áttestálnom. Így történt azon a csontdermesztő éjszakát követő reggelen is, amikor nyolc órára kellett volna megérkeznem a vadászat helyszínére. Hét óra tízkor kiderült, hogy a Niva zárja befagyott, ezért fel kellett törnöm az ajtót. Negyednyolc után tizenhét perccel és három másodperccel megállapítottam, hogy az akkumulátor felmondta a szolgálatot. Néhány kummantással és egy derekasra sikeredett cifra káromkodással fél nyolc után már arra is fény derült, hogy betolni sem lehet az autót (még a közeli árokba sem), mert a fék is befagyott. Háromnegyed nyolcra az is eszembe ötlött – a csipkedő hideg jótékony hatására, az előző esti baráti koccintgatás kábulatából lassacskán ébredve – hogy tegnap még nem is volt autóm, és az sem valószínű, hogy éjszaka ilyen jellegű üzletet kötöttem volna. E feltételezésemet megerősítette, hogy időközben megérkezett a tévedésből „feltárt” kocsi tulajdonosa, s nem törődve a nálam lévő puskával, alaposan megkergetett. Bár a hosszú távú futásban jelentős mértékben túlszárnyaltam korábbi egyéni rekordomat, sajnos, még így sem érkeztem időben a gyülekezőhelyre, ezért lőttek aznap vadászatomnak.

Mindennek az oka Franciska néni süteménye volt, amely este úgy nyelte bendőnkben a deb- rői hárslevelűt, mint sivatagi homok a negyven- évente hulló esőcseppeket. Elmondom, hogy

készül a nevezetes éték. Nem olcsó és nem könnyű feladat, de a hozzám hasonló rutinos szakácsok, mestercukrársok megkísérelhetik előállítását. Idézem Francis nénit:

„Kéé hozzá egy tál s egy kalán. Végy három csipor lisztet, vagy amennyit gondósz. Tégy hozzá egy csipor tejet, vagy amennyit gondósz! Tégy belé három kalán cukrot s kevés élesztőt. Hajtsd meg (keverd össze), ahogy csak bírod! Tedd a guduba (sütőbe) s een lesz, ne!” (A mondat végén kelletik maximális araszt mutatni.)

Minden vadféleségre szívesen vadászom, de igazi kedvencem a szarvas. Választásom azért esett éppen „őreá”, mert nagyon sok közös tulajdonsággal rendelkezünk. Ő is éppen olyan okos, délceg, kecses és lenyűgöző, akárcsak jómagam. Sokan azt gondolják, biztosan „meg- rögzött” trófeagyűjtő vagyok. Ennek természetesen csupán a fele igaz, ugyanis az említett jelző nem illik rám. (Nem vadászok kedvéért elmond- dom, mi a trófea. Figyeljétek, flasztornyűvő, vá- rosi puhányok, gondos atyátok szól félnotás gyermekeihez! Szóval, a trófea az, amit fejün- kön viselünk, de nem sapka vagy kalap. Lehet látható és láthatatlan. Az állatoké általában azonnal szembetűnő. Az embereké viszont többnyire láthatatlan, csak a közvetlen környe- zetükben élők, esetleg különleges módon bea- vatott bennfentések szeme előtt kódlik fel időröl- időre.)

Másik kedvenc időöltésem a röptetett kacsa- vadászat. Képzeljétek el, milyen remek – és fő- ként mennyi türelmet, alaposítást, hozzáértést igénylő – szórakozás a közveszélyes mélyrepü- lésben kavargó háziszárnyasokat úgy lepuffan- tani, hogy közben egyetlen vadásztársunkat sem trafáljuk fejbe! Aki egyszer kipróbálta, olyan függőségbe kerül ezzel a páratlan élvez- zettel, mint a narkós a heroinnal. De hát létezik egyáltalán olyan vadászati mód, amely nem tar- togat izgalmat, meglepetést? Valljon erről a kö- vetkező dal:

Maxi Gyula szongja
Brecht nyomán, szabadon – de főként nagyon távol

Lám, a kácsa szája tátva, egyre mondja: „háp- háp-háp!”
A vadász meg tépi-vágja szúnyog-csípte lábszárát!

Jön a szarvas! Csak most hallgass! Nem kell itt a sok beszéd.
Előle a két hős vadász ötfelé fut szerteszt:

Egy jó bakért bejárnánk mi Ungot,
Bergengóciát,
De ha nem jön, viszünk haza csirke- kompetenciát.

CS HÉBE – HÓBA VADÁSZIK IS

Ha a nagy kant megsebeztem, úgy jön, mint a vízözön!

Egy vén tölgyfa körül futva háromszor lekörözöm!

Szörnyen rémít Bosszúszomjas Vadaktól a kínhalál.

A puskánál ezért jobb a biztonságos fakanál.

Optimista vagyok mégis, mert játék az életem:
Ha nem játszom aznap, hát a sok vad játszik érvelem!

Nagy körültekintéssel kezelem erdeink okos és veszélyes dúvadját, a vaddisznót. (Nem vadászoknak elmondom, hogy akkor sem tudnám, miért dúvad a disznó, ha bűgőcsigává változtatnának. Talán azért, mert az ismert, hülye TV-reklámban szereplő hapsi – tudjátok, aki egy szál semmiben keresi a Túró Rudiját, miközben disznó módon mutogatja magát az anyósának – állandóan azt hangoztatja: „Dú-du-dú-dú!” Erre azonban nem mernék megesküdni. Azt viszont egyértelműen tudom, miért veszélyes a vaddisznó. No, mit gondoltok, kedves kiskorú, nem vadász felnőttek? Hát csak azért, mert ha a szájába nyúlunk, megharaphat, amennyiben nem eléggé finnyás!)

Sok hátborzongató disznós kalandom közül hadd mondjak el egyet! Ugye meghallgatjátok? Sőt, ha illedelmes, néhány évtizeddel túlkoros, kiscsoportos ovisok vagytok, még el is hiszitek! A szín: jobbra erdő, balra kukoricás, középen tisztás, háttérben az ősköd. Nagy kan jobbról vágóban be (az a rohadt ügyelő biztos megint fenékbe rúgta, hogy a sebesség miatt ne tudjam eltalálni!). Én-vadász puskát vállról le, eléfog, lő. (Nem vadászoknak: a futó vadnak azért kell elétartani, mert ha mögéje céloznánk, meg kellene várnunk, amíg a vad körbefutja a földet, és csak akkor találkozna a neki szánt golyóval. Az ilyen akció viszont indokolatlanul időigényes, rámehet akár egy emberöltő is. Arra pedig abszolút nincsen garancia, hogy az unokánknak lesz kedve és türelme ugyanott várni a végkifejletet, ahol a nagypapa – aki időközben már az Elbáról elnevezett SZOT-üdülőben tölti öreg napjait – hajdanán elkezdte az akciót. S mi van akkor, ha a lövés magasra, esetleg alacsonyra sikeredett? A vad sértetlenül távozik, és kárba veszett a rengeteg idő. Célozzunk tehát jócskán elébe. A biztonság kedvéért még az álló vadnak is!)

Szóval ott tartottam, hogy sebzettnek látszó vad kukoricásba be. Vadászok minden irányból körém. Kórusban, mind: „Megvan! Megvan!”

Ami ezután történt, azt már nem lehet a forgatókönyv tömörségével rögzíteni. Mindannyian, rendezetlen, hömpölygő tömegben (mint a tünnető palesztinok) elindultunk az azonnal és könnyen meglelt vércsapán a kukoricás belseje felé. Egyik cimborám lefeküdt a földre, hogy indián módon, fülét a talajra tapasztva hallgatózék. Néhány percnyi izgalomdús várakozás után közölte: a valamennyiünk által jól hallható szuszogás egyik lehetséges oka, hogy silókom-báján közeledik. De mivel annak nincsen disznószaga, valamint az előttünk lévő száraz közül kándikáló, szőrös, fekete valami is pontosan úgy néz ki, mint egy disznóláb, nagyobb a valószínűsége annak, hogy itt fekszik a sebzett: No, nekünk sem kellett egyéb: ahányan voltunk, annyi felé futottunk. Fertályóra is eltelt, amíg valamennyien, egyesével, nagy óvatoskodva, – mint a légnymósos őrnagy Örkény István da-

rabjában –, minduntalan hátunk mögé pillantva visszashállingóztunk a tisztás közepén hagyott kocsinkhoz. Úgy döntöttünk, azzal közelítjük meg a kant. Mindannyian beszálltunk tehát a GAZ-ba (beGAZoltunk). Nem bocsátkozom felesleges részletekbe. Amikor a vadhoz értünk, az hirtelen felpattant, nekirontott a járgánynak, és úgy visszatolta kiindulási helyére, mintha vezetőnk hátramenetbe kapcsolt volna.

Némi tanakodás után úgy döntöttünk, a honvédségtől kérünk segítséget. Elnökünk felhívta a legközelebbi – 200 kilométerre lévő – laktanyát (a helységnevet nem mondhatom meg, mert hadititkot sértenék), ahonnan azonnal útnak indítottak egy nehéz harckocsit. Elfelejtetem közölni, hogy a sebzés hajnali cserkelés közben történt. Valamivel napszálla előtt megérkezett a felmentő alakulat. Útközben tizenegyszer kellett megállniuk különféle műszaki hibák miatt. Azért csupán ennyiszor, mert a hadsereg legújabb és legkorszerűbb harci járművét küldték hozzánk, amelyet az illetékesek nemrég vásároltak a zanzibári gerilláktól. A dübörgő kolosszus elején ott vicsorgott a szervezet félelmetes jelvénye, egy távol-keleti istenség rikító színekkel felpingált képe. Ettől a kan úgy megrémült, hogy önként, feltartott lábakkal jött ki a kukoricásból. Jó is volt, hogy így történt, mert a tank fegyverzetét – löveget, géppuskát, föld-föld rakétákat – egy albán vendégmunkásnak álcázott nemzetközi maffiafőnök közvetítésével az (alulról) talpig becsületes hadiszállítók elcserélték rózsadombi villára.

A történetek óta gyakran gyötör lidérces álom: óriási vaddisznó közeledik felém. Villogó agyairól habos, véres nyál csorog. A látvány teljesen megbénít, sem, menekülni sem löni nem tudok. A Mauser úgy remeg a kezemben, mintha tízezer voltot vezetnek volna bele. Amikor a kan már csak kétlépésnyire van tőlem, megáll és röhögve így szól: „Adj egy pusztit, Béla!” Közben a háttérből egyre hallom Fenyvesi Gabi slágerét egy hisztériás arapapagáj tolmácsolásában: „Adám, hol vagy?” S derék fiam – halálosztó húszasával – nincs sehol. Hát nem szörnyű?!

A rémséges dolgoktól mindig megéhezem. Ideje hát, hogy elkészítsem egyik gasztronómiai specialitásomat, a szenes gumiborbot – közkívánatra, summa cum laudae. Kell hozzá egy egész borz (mivel rendkívül laktató – egy falatnál többet senki nem tud elfogyasztani belőle – fél is bőven elég lenne, de a borzok természetes körülmények között általában komplett kiszerezésben közlekednek).

Fél kilónyi borzháját apró kockákra vágunk, zsírt serpenyőben kisütjük. A pörccöt és a belehullott, megperzselődött cserebogarakat félretesszük. Közben ötcsipetnyi borzszörből és hurkápcikából (ha nincs, megfelel a seprőnyél is) ecsetet készítünk, amellyel majd a pecsenyét kengetjük. A jeles segédeszközt ragasztani célszerűbb, mint kötözni, mert a műgyantafélségek remek aromát adnak az ételnek, s az elfogyasztás utáni esetleges csömörért, hascsikarásért, sárgaságért a szakács helyett a vegyszer lehet kárhóztatni.

A kiolvasztott zsírba beletesszük az ujjnyi csikokra vágott belsőséget (májat, tüdőt, szívet, lépét – a veséket nem, mert azokra a herékkel együtt, tálaláskor, díszítanyagként lesz szükség), télizöld meténggel és nadragulyával ízesítjük. Amikor az egész szénné égett, kikaparjuk az edényből. Helyébe belerakjuk a tenyérszeletekre vágott, előzőleg algás dagonyalében (az ebihalas az igazi!) negyedórát pácolt

comb- és gerincdarabokat. Fedő alatt gumipuhaságúra pároljuk miközben a borzszőr ecset segítségével, néhány alkalommal megkenjük a páclé maradékával. (Ha közel van a dagonya, akár több fordulóval is pótolhatjuk fogyatkozó készletünket.) Ezután megszórk a félretett pörccel, a flambírozott cserebogarakkal, valamint a szénné égett belsőséggel, majd négylevelű lóherét formázva díszként rátesszük a veséket és a heréket. (Utóbbiak híján csak kétlevelű lesz a lóhere, de nem baj, mert az legalább olyan ritka, mint négylevelű változata.)

Ínyencek néhány kávéskanálnyi – távol-keleti határsértőktől valutáért beszerezhető – tevetrágya-granulátummal, esetleg bögő bika májának kivonatával ízesíthetik a nem mindennapi fogást. Köretnek illik hozzá a cigarettapapír vékonyságúra nyújtott, nyers rétestészta, mosófázékban történt desztilláláskor odakozmált, kaskantyui gatyarepegető répalével-pálinkával meglocsolva. Annak szaga ugyanis minden más penetráns büzt elnyom. Jó étvágyat kívánok!

Legkedvesebb emlékeim mégis a nyúl vadászatokhoz kötődnek. Mi tagadás, kezdetben ezek illegális akciók voltak, a szükség kényszerített rá bennünket. Édesapám olyan peckesen tudott lépkedni kabátja alá rejtett leventepuskájával, mint az egyszerű ember, akire rájött a hascsikarás, de a budi reménytelenül messze esett a történet színhelyétől. Aztán nagyanyám képe is megjelenik előttem, aki csodálatos pástétomot tudott varázsolni a háborús időkben kincsnek számító orvadász-zsákmányból, és aki engem csak „Puntikám”-nak szólított. (Milyen szerencse, hogy nem tudott latinul! Van ugyanis ott egy kiejtésre vonatkozó szabály...)

Ti, két lábon esetenkedő, városi szmogszűrők, el sem tudjátok képzelni, milyen érzés az, amikor a nyulak csak rohannak felétek. Már szalonnás rántottát lehetne sütni a puska csövén (a receptet majd legközelebb leírom!), és a nyúláradat nem akar szünni.

Ne forgolódjatok, láthatjátok, rajtam kívül nincsen itt senki. Persze, ti hétszükszertendő-lelkű nem-vadászok még nem tudhatjátok, hogy új műfajjal gazdagítottam a színpadi irodalmat! Egyelőre magam sem tudom, mi legyen a neve: mono-dialóg vagy kétszemélyes monodráma? Lényege az, hogy az ember önmagával diskurál, vitatkozik, ha kell, még veszekedik is. El sem tudjátok képzelni, milyen jó érzés időnként alaposan beolvasni, odamondogatni magamnak. Nyugodtan megtehetem, semmi retorziótól nem kell tartanom. Régen a magukkal társalgó embereket örülteknek tartották. Napjainkra viszont kiderült, hogy ez a sajátos megnyilatkozás a legértelmesebbek jellemzője, akik környezetükben nem találnak megfelelő színvonalú társalgó- vagy vitapartneret. Minőségi elvárásaikból jottányit sem hajlandók engedni, kénytelenek tehát beérni önmagukkal. E gerincesség-nél már csak egy dolog nemesebb: az írói szabadság, amely nem azt jelenti, hogy az ember elmondhatja, amit szépnek, fontosnak, értékesnek tart. Éppen ellenkezőleg: valami megnevezhetetlen belső kényszer hatására iszonyatosan nagy marhaságokat kell írunk, hogy élvezhesük a szabadság érzését. (Érdekes, amikor e gondolatokat papírra vettem, egész idő alatt olyan szabadnak éreztem magam, mint az Andok felett méltóságosan köröző, s az egész panorámát széles távlatokban lesajnáló, királyi kondorkeselyű!) Bocsássátok meg nekem tehát kedves vadászok és nem vadászok, amit írásaimmel ellenetek vétettem, de beláthatjátok: szabadnak lenni a legeslegjobb dolog a világon.

A nyomtatott sajtónak és az elektronikus médiának is folyamatosan témát kínál a külföldi vadászok példátlan garázdálkodása a magyar erdőkben. Miközben a politikusok a vadászati törvény módosításán dolgoznak, a rendőrség gőzerővel igyekszik kinyomozni, kik segítették az olasz rapsicokat a védett madarak kilövésében. Az utóbbi hetekben ugyanakkor az újságok a vadásztársaságok életéről is rendszeresen beszámoltak.

Az elpusztított madarak miatt módosítják a vadászati törvényt címmel az Origo internetes lap arról tudósít: „A jövőben a vadászokat felügyelő vadőrök és vadászok közalkalmazottá válhatnak, ha a parlament elfogadja a vadászati törvény módosítását. A változtatást az Országgyűlés környezetvédelmi bizottsága kezdeményezte, amely a legfőbb ügyész is megkereste, hogy az ügyészséget is bevonja a madárpusztítók elleni nyomozásba. A testület azért kezdeményezi a vadászati törvény megváltoztatását, hogy a jövőben elkerülhetőek legyenek vagy csökkenjenek az ilyen pusztítások. A

vadászati törvény jelenleg úgy rendelkezik, hogy a külföldi vadászok esetében a vadászaton jelen kell lennie egy vadőrnek. A jövőben a felügyeletet kiterjesztik a magyar vadászokra is. Ugyanakkor a vadőrök azoknak a vadásztársaságoknak az alkalmazásában állnak, amelyeket ellenőrizniük kellene, így megkérdőjelezhető objektivitásuk. Ezt elkerülendő, a törvény állami alkalmazásba venné a vadőröket és a fővadászokat is. Pechtol János, az Országos Magyar Vadászati Védegylet főtitkára szerint a magyar vadászati törvény Európában az egyik legszigorúbb, további szigorítás nem indokolt, mert úgy sem szűnnének meg a pusztítások.”

Magyar vadászok asszisztáltak a madárirtáshoz címmel a Magyar Hírlap arról írt, hogy „A rendőrség adatai szerint immár bizonyos, hogy hazai vadásztársaságok részt vettek az utóbbi évek legkirívóbb természetkárosításában. A nyomozás adatai alátámasztják, hogy magyar vadászok fizetség fejében aktívan közreműködtek abban, hogy olaszok hónapokon át védett madarak ezreit foghassák be és lőhes-

sék le magyar területen. Az olasz vadászok magyar segítők tudtával lőtték ki és raktározták a hálóval befogott vagy lelőtt madarak mélyhűtött tetemeit. Csaknem bizonyos az is, hogy titokban korábban több madárszállítmányt sikerrel juttattak ki Olaszországba.”

Veszprém megye vadászati „nagy hatalom” – állapítja meg címmel is a Veszprémi Napló. „A február 28-ig tartó vadászati szezonban tizenhatezer nagyvadat kell terítékre hozni a megyében, ezt a roppant mennyiséget már január elejére teljesítették is. Különösen a Bakony erdőrengetegében gazdag a vadállomány, de a Balaton-felvidék és a Somló-hegy környéke is jó vadtartó vidék. A szezonban kilőtt 16 ezer nagyvad – vaddisznó és szarvas – húsának az értéke eléri a 200 millió forintot, a trófeák viszont a 400 milliót is meghaladják. Rendkívüli károkat okoznak a vadállományban a vadászok, hiszen csak a megyében évente 100 millió forint feletti pusztítást visznek véghez. Évente lebukik ugyan egy-egy banda, de ez a ténylegesen működő rapsicoknak még a 10 százalékát sem tesz ki.”

„A Gemenci Erdő- és Vadgazdálkodás Rt. három megyében együttesen mintegy 70 ezer hektáryi vadászterületen évente négy-öt száz külföldi bér vadászt fogad, azonban egyre gyakoribb a hazai bér vadászok jelentkezése is – derül ki a Tolnai Népújság Erdő- és vadgazdálkodás a Gemencben című cikkéből. Az idei kemény tél mindezidáig nem okozott komoly gondokat, a vaddisznó állományt leginkább a jeges ár fenyegetheti. Az orvvadászat az idei telet nem jellemzi, éppen a vastag hótakaró miatt, amely segítené a felderítést, ám az elmúlt esztendőben gyakran találtak a vadászok levágott fejű vadtetemeiket, illetőleg orvvadászatra utaló nyomokat a Gemencben.”

Olasz orvvadász garázdálkodott ugyanakkor Kerekegyháza. Mint az MTI beszámolt róla, az engedély nélkül vadászó Z. Aldo ellen vizsgálatot indított a kecskeméti rendőrkapitányság. Az olasz rapsicot őrizetbe vették, miután a Dózsa Vadász Társaság erődterületén kilőtt egy dánszarvast, s ezzel 450 ezer forint értékű kárt okozott.”

Összeállította: K. E.

A FARKAS ÉS A MACSKA

Beküldendő: Ivan Andrejevics Krilov, orosz költő (1769–1844) verses meséjéből idézünk rejtvényünk számokkal jelölt fősoraiban. A megfejtéseket február 20-áig a szerkesztőség címére kell beküldeni. A könyvnyereményeket postán küldjük el a nyerteseknek.

1.	Kezébe tesz Költőné v. Ida	TB-azonosító jel, röv.	Keresztül Talmi, hamis	Cseh költő Fuvola, németül	Kihallgat ... an der Thaya, város	... Milan Uránium	Svéd együttes Olasz üdülőhely	Német palota! A Haladás edzője	Borít 3.
➤							Piet van ... flamand író		
Margarin- márka 2.			... Ja- cobsson Franciák nyara!			... Derek, filmsztár Szalad	Pille, tájszóval Kálium		
➤								Méter Érintetlen	
Kérdő- szócscsa 4.	Amerikai diplomata (Joseph, †1858)	Az anyját is ...!	Szenet is hordanak benne	Tantál Hőemelkedés	Menet- rendi rövidítés	Ifjúsági író (Ferenc, †1934)	Nemes szervünk Soha, németül		
Ének									
➤		Tett, tény, angolul	Ülés, ülőhely, németül	Kicsépell gabona aja	Ajtón kívül	Germán föld- istennő	Lollo- brigida, filmsztár	Coburg folyója	
5.								T	Indiai légi- társaság
Itt kinn, népiesen Nota				Római 101 Csukott rész!	Olasz RTV Átány határai!		Ütem, németül Középen volt!		
➤			Romániai fürdőhely Félár!			Bibliai bárkás Francia autójel		Tisztelet- beli, röv. Névelő	
6.									Félbe!

A január havi rejtvény helyes megfejtése: Keselyű száll a légből, / Vijjog, csattog, / Farkasok, vaddisznók, / A sűrűből előfutnak.
Nyertesek: Varga János (Pázmánd), Baranyi Szabolcs (Mezőkövesd), Stemler Edit (Mezőkövesd)

TERMÉSZETFOTÓ-KLUBOK

HOGY ÁLL MA A TERMÉSZETFOTÓZÁS MAGYARORSZÁGON? LÉTEZIK E MÉG VALAMILYEN SZERVEZETT FORMÁBAN, VAGY A RENDSZERVÁLTOZÁS ALATTI ÉS UTÁNI KÁOSZBAN SZÉTSZÉLEDTEK AZ ALKOTÓK? ERRE, ÉS A MEGJELENÉSI, BEMUTATKOZÁSI LEHETŐSÉGEK ÁTTEKINTÉSÉRE PRÓBÁLUNK ÖSSZEÁLLÍTÁSUNKBAN VÁLASZT ADNI.

FOTÓ: BERTA BÉLA

FOTÓ: KOVÁCS ATTILA

1977-ben alakult meg – első fecskeként a magyar természetfotózás történetében – a **Nimród Fotóklub**. Létrejöttét elsősorban Naggyörgy Sándornak és az 1976-tól színesben megjelenő Nimród főszerkesztőjének, **Csekő Sándornak** köszönheti. Az újság „bűvkörébe” került lelkes fiatal (és fiatalos) fotósok örömmel vettek részt az első nyilvános tematikus fotópályázaton, amely **Találkozás a Természettel** címmel elsősorban azzal a nem titkolt céllal lett meghirdetve, hogy széles választékot biztosítson a lap egyre bővülő fénykép-igényének. E pályázat nem várt sikerrel zárult. Új, a nyilvánosság előtt addig ismeretlen alkotók tucatjai kerültek elő a „semmiből”, igényes, nemegyszer művészi értékű képek százai láttak napvilágot. A pályázati anyag színe-java nemzetközi elismerést kiváltó kiállítás rendezését tette lehetővé rangos helyen, a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban, s ettől kezdve 1992-ig minden évben jelentős eseménye volt a Budapesti Tavasz Fesztivál rendezvénysorozatának.

A Nimród Fotóklub alapító tagsága majd 50 főből állt, s fénykorában a nyolcvanas évek elején elérte a 300-es létszámot. Olyan „tömegű” természetfotós jelentkezett, hogy érdemes

volt vidéki szekciókat létrehozni, melyek közül markánsan kiemelkedett a mezőföldi és a szegedi. A minden évben megrendezett országos kiállítást anyagilag támogatták a vadászati szakmai szervezetek, a képeket rendszeresen megjelentető lapok, a Fotóművész Szövetség és néhány (azóta megszűnt) állami cég, nem túl bőséges, de elegendő fedezetet biztosítva a rendezési költségekhez és a nyertesek díjazásához. Természetesen nem Magyarországon lennének, ha a sikerek csúcsán nem alakultak volna ki „szekértáborok”, ahol is a személyes érdekek, konfliktusok elkezdtek szétbomlasztani ezt a páratlanul sikeres alkotócsapatot, ahol minden kezdő fiatalnak nyitva volt a lehetőség, hogy profi természetfotóssá „nője ki magát”. Naggyörgy Sanyi halála után szétesett az eredeti klub, kivált a két önálló vidéki szekció, a tagok egy része új nevek alatt önálló fotóklubokat alakított. Némi átfedést jelent az a néhány ember, aki egyszerre két „konkurens” klubnak is tagja, de többnyire sajnós inkább az elhatárolódás jellemző, egymás pályázatait, kiállításait sem vesznek részt. Belejátszott ebbe a megjelenési lehetőségek cseppet sem bővülő kínálata, a robbanásszerűen meglódult nyersanyag és laborárak, és – ami a

legfájdóbb – a világ legjobb fotói sem kellettek a kutyának se. Bár tömegével jelentek meg igényes(nek mondott) és teljesen igénytelen új lapok, folyóiratok, a nagy rendszerváltási „boom”-ban ezt a műfajt semmilyen tökeerős érdekcsoport nem tartotta fontosnak támogatni. Így sikerült elérni azt a „szintet”, amikor a pusztán életben maradásért küzdő szaklapokban megjelent fotók átlagos honoráriumra nem érte el egy tekerics film nyersanyagárát! (A helyzet ma sem sokkal jobb...) Ez a negatív világcsúcs érthető módon elvette sokak kedvét, csak a teljesen elvetemült megszállottak maradtak a pályán, és azok, akik más anyagi forrásból merítve fedezni tudják e méregdrága és időigényes „szórakozás” költségeit.

A jelen. Minden hazai természetfotós formáció „ősanyja”, a **Nimród Fotóklub** ma 40 körüli taglétszámával vegetál, filozófiája változatlan: minden jelentkezőt szívesen látnak soraikban és havi klubestjeiken, akkor is ha az új tag csak újródészának kívánja használni a lehetőséget. Nem nagyon van élő kapcsolat a többi klubbal, annak ellenére (vagy éppen azért), hogy kivétel nélkül mindegyik vezetője innen származott el. A tagság fele azonos a 70-es években belépett

FOTÓ: BERTA BÉLA

FOTÓ: VAJDA JÁNOS

FOTÓ: MAGYAR FERENC

alapító tagokkal, ők viszik a „hátukon” a klubot. Magyar Ferenc múlt évi lemondása óta nem választottak elnököt, az éves közgyűlésen szeretnék fiatalokból álló új vezetőségnek átadni a stafétabotot az „öregnek”. **Vajda János titkár** elmondása szerint rengeteg kinnal és keservvel tudják csak „összekoldulni” az éves kiállítás laborköltségeihez szükséges összeget, nem áll mögöttük jó anyagi háttérrel bíró állandó támogató, a saját tagdíjukból élnek. Idén rendezik meg **25. alkalommal a „Találkozás a Természettel”** című jubileumi kiállítást a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, amely tradicionálisan nyitott, bárki indulhat – és nyerhet.

A **Mezőföldi Természetfotó Klub** 1989-ben alakult meg a Nimród egyik vidéki szekciójaként 8 fővel, s 1992 váltak ki, s lettek önállóak 12 fős létszámmal. Mint **Fabó Ferenc elnök** elmondta, a tagság azóta is együtt van, évente rendeznek új anyagaikból kiállítást, melyet a megyében több helyen és országosan is bemutatnak, volt évük amikor 22 helyen! A tagok saját költségükön készítetik el a kiállított képeket, az egyéb költségek fedezésére városi és megyei pályázatokon vesznek részt. Klubnapjaik havonta nyilvánosak, új jelentkezőket is szívesen látnak

A **naturArt Magyar Természetfotósok Szövetsége Közhasznú Egyesület** tűnik egyedül anyagilag „jól elerestettnek”, az egyetlen internetes honlappal is rendelkező társaság. 1990-ben lettek bejegyezve, jelenlegi 45 tagja

FOTÓ: VIZÚR JÁNOS

zárt közösséget alkot, nem nyitottak a kezdők felé. Alapszabályukban kihangsúlyozottan csak „beérkezett” profik felvételét preferálják a tagok előzetes ajánlásával, s csak tagjaik részére biztosítanak – jelentős számú – publikálási, megjelenési lehetőséget. Folyamatosan írják ki „**Az év természetfotósa**” pályázatot, a címet utoljára **dr. Kalotás Zsolt elnök** nyerte el, aki „civilben” a Környezet és Természetvédelmi Minisztérium főosztályvezetője.

A **Fotó Natura Természetfotósok Egyesülete** 1992 óta működik önállóan, akkor 10 jelenleg mintegy 30 fős létszámuk az ország különböző területeiről tevődik össze. 1993 óta tagjai a Ter-

mészetfotósok Nemzetközi Szövetségének (I.F.W.P.), ők szervezték meg az európai szervezet kongresszusát és alkotótáborát a Hortobágyon 2000-ben. Mint **Szalánczy Béla elnök** elmondta, a csapat szinte családias hangulatban tölti együtt szabadidejének egy részét, évente több kirándulást szerveznek közösen, s a klubnapokon jószándékúan bírálgatják egymás képeit, bátorítják a kevesebb szakmai tapasztalattal bíró fiatalokat. Igényes, szép kiadványban (Az ezerarcú természet) mutatták be magukat és válogatott felvételeiket 2001-ben. Kiállításuk költségeit a tagok által üzemeltetett vállalkozások támogatásából, a Nemzeti Kulturális Alaptól pályázaton nyert pénzből és természetesen(?) saját anyagi hozzájárulásukból fedezik.

Sajnálatos, de a „hőskorhoz” képest **kevesen foglalkoznak ma vadfotózással.**

Ennek magyarázatát Szalánczy Béla fogalmazta meg frappánsan: „Az erdőből eltűnt a vad és tele van szeméttel, viszont ahogy haladsz befelé, szembe jönnek az orvvadászok, a fatolvajok, a hajléktalanok cseppet sem bizalomgerjesztő csoportjai, s ha netán nemtetszésedet fejeznéd ki tevékenységük láttán, az erdő szélén hagyott autódra nem biztos, hogy ráismersz, ha egyáltalán megtalálod.”

Somfalvi Ervin

A képek alkotói a Nimród Fotóklub tagjai

FOTÓ: BERTA BÉLA

FOTÓ: VAJDA JÁNOS

MEGSZOKÁSBÓL

TÜSKE

A helybéli vadászoknak úgy tűnik, hogy a „megszokás rabja” egy főváros melletti volt katonai repülőtér nyugdíjas parancsnoka, aki kis csapatával alaposan fölfegyverkezve, rendszeresen visszajár a „munkahelyére” és körültekintően vadászgat a repülőtérre, ami – mint tudott dolog – a vadászatból kivett terület. Amíg a repülőtér szovjet és magyar repülőgépek startoltak és landoltak ... a helybeliek legfeljebb csak ácsingóztak a terület vadjai után. Volt szépen fogolyfácán, és néhány őz is megmaradt a reptér katonai elhagyása után. Fél éve már az ÁPV Rt. a repülőtér kezelője és még nem döntöttek a sorsáról ... vagy legalább is a helybeliek nem tudnak róla. Mindenesetre beadványt juttattak el az ÁPV Rt.-hez, hogy ha

szükséges, készséggel közreműködne a repülőtér vadállományának szabályozásában. Választ is kaptak. Majd szólnak, ha szükség lesz rá.

A helybeliek azóta jó gazda módjára, de lehet, hogy csak irigységből fokozottan figyelték az egyre jobban elhanyagolt repülőtér hatalmas gazosaiban nyugalomra találó apróvadakat, ahogy ki-be röpködtek a dűledező kerítés fölött vagy amikor riadoztak a rókák körútjai miatt és számon tartották az őzeket is... és vártak-vártak az értesítésre.

A hír – gyors szárnyak helyett – mobiltelefonon jött, szól a puska a reptéren. A kapuban ücsörgő portás – a biztonsági őr – tudott a vadászatról, az ÁPV Rt. illetékesei viszont nem. Rendőrségi feljelentés lett az

ügyből, a vizsgálat most kezdődött ... és ha nem sikerül eltussolni, legfeljebb szabálysértés lesz belőle. Az ezredes úr régi vadász, mint mondta: már csak megszokásból is visszajár a repülőtérre, elvégre minden zugát ismeri.

Es nincs egyedül, sokan vannak, akik megszokásból tesznek vagy nem tesznek meg valamit, akik nem veszik észre vagy nagyon is jól tudják a változásokat ... mert azt is tudják, hogy Magyarországon például csak az olasz orvvadászokat büntetik, hogy a hazai mindenféle „illegális vadászatot” nem rabsággal jutalmazták ... bár – adott esetben – a büntetés végrehajtási intézmény igencsak közel van!

–dor

BÁN ISTVÁN:

HARC AZ ELEMekkel

Némi malíciával vettem a kezembe a biológus-matematikus szerző **X-trém sportjaim** alcímmel megjelent „olvasónaplóját”. A könyv valóban extrém (az x-láb és az ex-láb között ext-rém nagy különbség van!), megjelenése közel sem sablonos, sőt, rendhagyó külsejével és belsejével bitangul „dizájnos”. Az élvezhetetlenül kicsi, bélyeg nagyságú, és feleslegesen „antikolt” fényképek biztosan személyes emléktöredékek, az olvasónak azonban többnyire – sajnos – nem sokat mondanak. Jó ötlet (lett volna) az öregített, megsárgult naplólapokat utánzó papír használata, azonban manapság, amikor kézírás utánzó gyönyörű formájú és jól olvasható betűtípusok közül lehet válogatni, vétek volt a legprimitívebb nyomtatott formát alkalmazni.

E könyv sokkal többet ad, mint amennyit kívülről mutat! Bepillantást kapunk a hegymászás, a balatoni vitorlázás, a síelés, a repülés és a vadászat olyan szélsőséges helyzeteibe, ahová a „normális” (vagy csak kockázatot nem vállaló?) ember önszántából nemigen kerül, s ha mégis, nem biztos, hogy túléli. Harc az elemekkel? Vagy inkább harc önmagunk korlátaival, jó vagy rossz beidegződéseivel, szokásaival, önkéntelen cselekedeteivel? Túl tudunk-e lépni a pánik okozta sokkon, felül tudunk-e emelkedni saját félelmeinken, és van-e erőnk helyesen dönteni? Ezeket a – sokszor sorsdöntő – kérdéseket, és a vészhelyzetekben erre adott válaszokat boncolgatják az írások, dicséretes önkritikával elemézve a történeteket. A pergően gyors események leírása nem megy a természeti szépségek, hangulatok megőrkítésének rovására. Egy apró zuzmóról, érdekes rajzú kődarabról ugyanolyan szeretettel szól, mint a vilámsebes kabasólyomról, vagy a megbecsülhetetlenül hatalmas agancsú „összarvas”-ról. Nincs itt nyoma a „legyőztük a természetet” nagyképmű stílusának, pedig a szerző nem azok közé a „győztesek” közé tartozik, akik már egy könnyű nyári zápor elől is sikítva menekülnek védett helyre.

Bár az egyes történetek szabadon csapongva váltakoznak egymással, játszódjanak vízen, havon, földön, sziklán vagy a levegőben, Bán István egyaránt **lebilincselő stílusban ír** minden helyzetről. Olyannyira, hogy az olvasó nem pusztán szemlélője, hanem részese az eseményeknek, ott van a helyszínen! A szerzővel együtt kapaszkodunk zerge sem járta sziklák pár centis kiugróin, ázunk pocskéká rohanó vitorlás köteleibe kapaszkodva, esünk-kelünk éjszakai sötétben járhatatlan bozótban, rázkódunk viharfelhőben széttörni készülő repülőgépekben, kényszerleszállást végrehajtó helikopterben, támadó vadkan vagy medve elől-alól próbálunk kimenekülni. Néhanyszor megérezhetjük az Őreg Kaszás szerszámának suhintását is, amikor a szerző az emberi teljesítőképesség határait borzolja, hogy aztán boldog elégedettséggel nyúljon el a hegycsúcson – vagy félholtan a kórházi ágyon. Időnként azonban elgondolkodik, vajon nem az állatoknak van-e több sütnivalója: „Egyáltalán nem vagyok meggyőződve az emberek felsőbbrendűségéről... Tessek mutatni nekem egy állatot, amelyik, ha tudja valamiről, hogy az számára rossz, tovább csinálja. És az ember?”

Jó szívvel ajánlom e szokatlan külsejű könyvet mindenkinek, azok számára is hátborzongató, katartikus élményt nyújt majd, akik megelégszenek a természetben **mások által** átélt kalandok elolvasásával.

Somfalvi

BÉKÉS SÁNDOR:

VADÁSZETIKA

A jeles szerzőt igazán nem kell bemutatni azoknak a vadászoknak, akik kicsit is jártasak a vadászetika és a vadászati kultúra terén. Békés Sándor ötödik vadászati témájú könyve, mintegy zárszóként jelent meg az „Etika Évének” a végére. Az új kötet bővített kiadása annak a „Vadászetika” című füzetnek, amelyet szintén Békés Sándor írt, és a Vadászati Kulturális Egyesület gondozásában jelent meg az I. Vadászati Kulturális Konferenciára, 1996-ban. A második bővített kiadás sajnos lekéste Gödöt. A kemény borítójú, zsebkönyv formátumú kötet két nagy fejezetből áll. Az első rész az etika tárgyát és történelmi fejlődését elemzi. Olyan gondolatok pontos és érthető megfogalmazása, amelyek mindannyiunkat foglalkoztatnak.

A könyv részletesen foglalkozik a vadászetika történelmi gyökereivel. Elkalauzolja az olvasót az ősi hitvilágba, és választ kapunk a jog és az erkölcs bonyolult kapcsolatára is. Megtudjuk azt, hogy a jog a mai világban mind többször szorul az etika segítségére. Leegyszerűsítve ez annyit jelent, hogy hiába a szigorú és bonyolult jogszabály, ha nincs mögötte az az etikus, erkölcsös ember, aki azt betartja.

Mi a vadászat? És ki miért vadászik? – teszi fel a kérdést Békés Sándor. A vadászok nagy része a miértet, az ősi szenvedéllyel magyarázza. Nos, a könyvből megtudhatjuk azt, hogy a vadászat egyfajta pozitív szenvedély. Olyan mint a hűség, a hazaszeretet, a honvágy. A vadászszendvedély nem azonosítható a drogfogyasztó vagy az alkoholista szenvedélyével. Az író néhány fejezeten keresztül szinte külső szemlélőként nézi a dolgokat, ez segíti az olvasót abban, hogy felülemelkedjék kicsinyes dolgokon, és ne vesszen el a részletekben. Így könnyen eldönthető, hogy vadásszon a harmadik évezred küszöbén. Békés Sándor szerint nem az a fontos, hogy ki vadászik, (politikus, földtulajdonos, pénzember) sokkal fontosabb az a kérdés, hogy aki vadászik, az hogyan teszi. A fenti megállapítás a közeljövő legfontosabb kérdése lesz, hiszen a „hogyanban” bent van a jog, az erkölcs, a tanulás, és a tanítás elve is. A könyv második része praktikus és gyakorlati tanácsokat ad. Olyan fontos és alapvető kérdéseket tárgyal, mint a vadásztatás, a ruházat, vagy a vendéghívás etikája. Megtudhatjuk azt, hogy hogyan viselkedjünk a társasvadászon, hogyan készítsünk szabályos terítéket, és miként adjuk meg a végtisztességet az elejtett vadnak.

A könyvismertető végén felvetődik a kérdés, hogy kinek ajánljuk a könyvet?

A vadászetika első része azoknak a vadászoknak szól, akik képesek kívülről, objektíven vizsgálni a vadászatot. A második rész a kezdőknek, a haladóknak és azoknak ajánlott, akik képesek kívülről és objektíven vizsgálni a vadászatot. Talán fontosabb lenne, ha a kötet eljutna a politikusokhoz, a jogalkotókhöz, a természetvédőkhöz, és egyáltalán a közvéleményhez is. Így talán megtudhatnák, hogy milyen a bennünk hordozott szenvedély, amely olyan, mint a hűség, a honvágy, és a hazaszeretet...

– A –

Újabb tisztáldozat

Pintér Károlyt, az FVM vadászati és halászati főosztályának vezetőjét a miniszter január 4-ikén beosztásából felmentette és főosztályvezető helyettesé nevezte ki. A főosztály vezetésével Folláth Györgynét – élelmiszeripari üzemtechnikus – közgazdász – bízta meg, aki egyben az élelmiszeripari főosztályt is vezeti.

Rehabilitáció

Dr. Aradi Csabát nevezte ki újra a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatójának dr. Turi-Kovács Béla környezetvédelmi miniszter január 14-ikén kiadott közleményében. Ugyanekkor Gyarmathy Lászlót, eddigi eredményes munkájának elismerése mellett igazgatói tiszttségéből felmentette.

Madár ügyek

Túlságosan sok újdonságot nem hozott a hírzárlat feloldása és a Baranya megyei Rendőrkapitányság sajtótájékoztatója, január 9-ikén, Pécsen. A csaknem 1200 védett madár közül szűrőpróbaszerűen 200-at röntgeneztek át és állapították meg, hogy apró, 1–1,5 mm-es söréttel lőtték. Két gyanúsítottal szemben – az őrizetbe vétel után, – lakhelyelhagyási tilalmat rendeltek el, továbbá három Bács-Kiskun megyei hivatalos vadász előzetes letartóztatását a Pécsi Városi Bíróság elrendelte. Két olasz vadászt gyanúsítottként hallgattak ki, közülük az egyik, P. A. előzetes letartóztatásban van, a másik szabadlábon védekezhet. Elkészült az állatorvosi, természetvédelmi, vadászati szakértői vélemény, és mivel a madarak között öt gyűrűzött postagalamb is volt, szakvéleményt adott a Galamb és Kisállattenyésztő Egyesület elnöke is a vélelmezett elejtési körzetről. A vadászati szakértő megállapítása szerint a bérlelővési szerződések kiállítása szabálytalan volt, az IBUSZ vadászszervező iroda engedélyének érvényessége lejárt, ennek ellenére megkapták a vadászati engedélyeket a beutazó olasz vadászok. Azóta egy – időközben visszatért – olasz bér vadászt is kihallgattak, aki beismerő vallomást tett. Miután

az ügyben még túlságosan sok az elvarratlan szál, a különféle „vélelmezések”, a teljes, részletes kivizsgálás és tényfeltárás után az ügyre visszatérünk.

Szalonkanyitány

A hagyományos szalonkanyitányt ünnepélyes külsőségek között, március 9-én 16 órakor rendezik az Ispán-hegyi Zotyikőnél. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Pályázati lehetőség

Még az elmúlt évben jelent meg, de az idei vadgazdálkodási év tervezése során a vadászatra jogosultak figyelembe vehetik és pályázatot nyújthatnak be a vidékfejlesztési célelőirányzatok között szereplő alábbiakban megfogalmazott tevékenységekre:

Tájjellegű építészeti értékkel rendelkező, legfeljebb 20 fő elszállásolását biztosító szálláshely (vadászaház, horgásztanya, turistaház, stb.) építészeti felújításához, komfortfokozatának fejlesztéséhez.

Tájjellegű falusi és agroturisztikai szolgáltatás (vendéglátás, bemutató gazdaság, szabadidős programszolgáltatás, rekreációs szolgáltatás) eszközfejlesztéséhez.

A pályázónak rendelkeznie kell a tervezett fejlesztéshez 25 % forrással, s a támogatás mértéke az elismerhető költségek legfeljebb 50 %-a.

Fentiek alapján érdemes átgondolni a vadászaházak felújítását, valamint a vadászathoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítését.

A pályázatoknak szigorúan kötött a tartalmi és formai követelménye. A pályázatokkal kapcsolatos űrlapok, felvilágosítás, a fejlesztés megvalósulásának helyszíne szerinti FVM Vidékfejlesztési Programok Főosztálya illetékes regionális Irodáitól szerezhetők be.

Dr. IM

27. Nemzetközi Véreb Fővizsga

Az Alsó-Ausztriai Ottenstein falucska volt a központja a soros nemzetközi fővizsgának, november 22–26-án.

Tíz egyesület jelentkezett a fővizsgára két-két kutyával.

A vérebvezetőkön kívül két küldött és három teljesítménybíró érkezett minden egylettől.

A Magyar Véreb Egylet kiválasztott vérebvezetői: **Gyergyói József**, a Zemplén-erdei Morna, hannoveri szukájával és **Trosits György**, Odvaskői Avar, hannoveri véreb kanjával vett részt a fővizsgán.

Buzgó József és Böhm István pedig küldöttként érkeztek.

Hazai részről a teljesítménybírók: **Búzás Ferenc, Lengyel Sándor, Maróti Béla** voltak.

A rendező Osztrák Véreb Egylet élén **Wolfgang Reiter** elnökkel és **Horst Daxner** vezetőbíróval kitűnő munkát végzett. A többi fővizsgához hasonlóan, ehelyütt is természetes vércsapákon dolgozhattak vérebeink.

A vizsga során 14 sebzett vaddisznót és 4 sebzett gím-szarvast sikerült terítékre hozni. Az eredményes munkák közül 8 volt értékelhető.

A magyar vérebvezetők közül Gyergyói József végzett értékelhető munkát. Disznóhajtásban megsebzett „lábazott” süldőt ejtett el két kilométeres, kitűnő vezeték munka és az azt követő ragyogó hajsza után.

Ezzel a teljesítményével az erős nemzetközi mezőnyben az igen előkelő második helyen végzett, és ezért „díjazása” egy érmes zergebak elejtése, Ausztriában.

Trosits Györgynek nem kedvezett a szerencse. Első munkája egy hajtásban megsebzett süldő volt, amely 200 méter után már dermedten feküdt. Az eredményes munka a rövidsége miatt nem volt értékelhető.

23-ikán a Nemzetközi Véreb Szövetség megtartotta közgyűlését, amelyen a szokásos elnöki, tenyésztési, pénzügyi beszámoló mellett döntés született a következő nemzetközi fővizsga színhelyéről.

A fővizsga vasárnap este terítékfektetéssel, díjkiosztással és jubileumi ünnepellegel végződött. Az ünnepély apropója volt, hogy éppen száz éve, 1901-ben alakult meg az Osztrák-Magyar Véreb Egylet, összefogva az osztrák és magyar vérebvezetők, tenyésztők és jeles vadászok kis közösségét.

I díj 189 pont
Drall vom Idarwald, hannoveri véreb, vezetője: Dominique

GOETSCH, Club Francaise du Chien de Rouge du Hanovre et de Baviere, Franciaország
II. díj 179 pont

Zemplén erdei Morna, hannoveri véreb, vezetője: GYERGYÓI József, Magyar Véreb Egylet

II. díj 169 pont
Wolfhild von der Feldeiche, hannoveri véreb, vezetője: Jörg DECHO, Verein Hirschmann, Németország

III. díj 144 pont
Elch vom Trailing, hannoveri véreb, vezetője: Leopold SPANNAGL, Österreichischer Schweißhundeverein, Ausztria.

III. díj 137 pont
Aron spod Orlovskej lucky, bajor véreb, vezetője: Alojz JURCINA, Klub chovatelov farbiarov pri Slovenskom polovnikom zväze, Szlovákia.

III. díj 134 pont
Baron vom Bütschel, hannoveri véreb, vezetője: dr. Markus HASLER, Schweizerischer Schweißhund-Club, Svájc.

III. díj 121 pont
Schila, bajor véreb, vezetője: Lido MOVIGLIATTI, Societa Amatori Cani da Traccia, Olaszország

III. díj 114 pont
Tiger vom Oberharz, hannoveri véreb, vezetője: Günther JOHNS, Verein Hirschmann, Németország.

Vadászkürtös tanfolyam

A Vadászati Kulturális Egyesület Pécs-Baranyai szervezete, valamint az Országos Magyar Vadászkamara Baranya megyei Területi Szervezete szervezésében vadászkürtös tanfolyamot szervez március 11–16-ig, Hosszúhetényben, a Kövestető Holtelben.

Tanfolyamvezető tanár: Szilágyi Lajos, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára.

Költségek: Szállás (6 éjszakára), étkezés, tanfolyamdíj: 55.000,- + ÁFA

Környékbelinek szállás nélkül: 25.000,- + ÁFA. A kürtös tanfolyami foglalkozások napi 6 órában folynak, reggel és este vadászat, szalonkahúzáson.

Esténként (19.30-tól) a hallgatók előadásokat hallgathatnak a vadászati kultúra tárgyköréből, melyeken a tanfolyamon kívüli érdeklődők is részt vehetnek.

Program:

március 11. hétfő

Buzgó József – Vadászkiirt, vadászmagományok
március 12. kedd

Fluck Dénes – Az erdei szalonkabefogás, gyűrűzés
március 13. szerda

Falk Konrád-Jung Jenő – Szarvaskert Németországban
március 14. csütörtök

Fillár István – Vadászhit, vadászbabonák
március 15. péntek

Hidvégi Béla – Angol vadászfegyverek
március 16. szombat

Író-olvasó találkozó – **Békés Sándor**

Jelentkezés: **Agyaki Gábor** tanfolyamvezetőnél,
telefonszám: 06/72/215-119 és 06/30/318-79-69.

Különlegesség

Tavaly, december 17-én, Szalai László sportvadász mármár ünnepi hangulatban foglalta el leshelyét, az Ormánsági Hubertus Vt. körtvélyesi területén felállított magasle-

sén. Rövid várakozás után két gímbika jelent meg a lestől mintegy 150 méterre. A bikák közül az idősebben a bal oldali agancsszára többől hiányzott és még erősen bicegett is a jobb első lábára. A bírálattal elcsattant a lövés, és a bika sorsa rövid halálvágta után beteljesedett. A kötelező tiszteletadás után következett az alaposabb vizsgálat, amely egyértelműen bizonyította a helyes döntést. A bika jobb első lába lábszárközéptől hi-

ányzott, amelyet valószínűleg egy korábbi sebzés következtében veszített el. Az elejtő, **Szalai László** különleges élmennyel és trófeával gazdagodott. Ezért a közelgő karácsony esték, a szeretet és a béke ünnepe mellett, egyben hangulatos vadászünneppé is váltak.

– A –

Vadászkiirtés tanfolyam Tatabányán

Kétszer háromnapos, bentlakásos, önköltséges, vadászkiirtés tanfolyamot szervez a Komárom-Esztergom megyei Vadász Kamara Tatabányán, Koldusszálláson, március 7-9-ikén, és április 4-6-án. Részletes információk és jelentkezés február 20-ig, Fehér Péter: 06/30/2394-932, vagy Vadászkamara: 06/34/316-733-as telefonszámokon.

Háztáji sasfióka

Előzetes bejelentés alapján, egy abaúvári férfi lakásán szirtisas fiókat talált a rendőrség. Az illető a fokozottan védett állatfajként nyilvántartott, sérült madarakat engedély nélkül tartotta magánál.

A Bükki Nemzeti Park elszállította a fiókat, ám a félmillió forint eszmei értékű fióka a 46 ezer forintos orvosi ellátás ellenére is elpusztult. Az encsi Ügyészség az abaúvári férfi ellen természetkárosítás büntetének alapos gyanúja miatt keresetet nyújtott be, valamint indítványozta a bíróságnak, hogy az 546 ezer forintos, okozott kár megtérítésére is kötelezzék az illegális állattartót.

Egyébként e bűncselekmény fajtának a büntetési tétele 3 évig terjedő szabadságvesztés is lehet.

H.Gy.Zs.

Vadorzók traktorral

Egy Szerencs környéki településen, Megyaszón élő két férfi traktorral járta a határt, és annak fényszórójától elvakított vadat űztek. A rendőrségi tájékoztatás szerint a vadőr figyelt fel a rapsic páros ténykedésére, s mikor meglátta a mezőn fel-alá robogó munkagépet, a helyszínre sietett és tetten érte a két férfit, akiknél

csőre töltött kispuskák voltak, amelyek közül az egyik még házilag barkácsolt hangtompítóval is fel volt szerelve. Mint kiderült, lebukásukig eredményesen űzték a vadat, mert több fácánt és nyulat is zsákmányoltak sajátos éjszakai módszereikkel.

A házkutatás során egy őzbőr is előkerült, amely valószínűleg korábbi ténykedésük során került puszkavégre.

A két vadorzó ellen lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés alapos gyanúja miatt indult eljárás, amelyért akár 8 évet is lehet ülni.

Handa György Zsolt

Vadbiológia 2001

Megjelent a Szent István Egyetem Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszékének kiadásában a „Vadbiológia” évkönyv 8. kötete, amely az új vadbiológiai és vadgazdálkodási kutatási eredményeket tartalmazza. Az érdeklődők a könyvet bruttó 500 forintos áron rendelhetik meg, a Szent István Egyetem Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék címén: 2103 Gödöllő, Páter K. utca 1. Fax: 28/420-189, e-mail: css@alces.vvt.gau.hu

Vadorzók Zalában

Januári számunk „Tüske” rovatában megjelent írásra reagált K. Sándor, az írásban

érintett földtulajdonosi vadászterület vadászmestere. Elmondása szerint a szomszédos nagykanizsai Olajipari Vadásztársaság területén tartott vaddisznóhajtás előtt elkövetett terület lehajtáshoz semmi közük nincs, a hivatalos beírókönyvbe a társaság tagjai közül senki nem volt beírva az adott időben a közös határ melletti területre. A hajtással szomszédos hegyen lévő pincéjénél tartózkodó vadásztárgyuk viszont felismert három közismert helyi orvadászt, akik a hajtás területéről futva jöttek ki, majd sietve távoztak egy zöld Wartburggal.

Január 17-én az Olajipari Vt. ugyanezen területén a hivatásos vadászok fegyveres orvadászokat észleltek, és egyiküket – hosszú üldözés után – fel is tudták tartóztatni, és a kihívott rendőröknek átadták. A Miháld községben lakó (a vadászok előtt ismert) orvadásznál a házkutatás eredménytelennel járt, egy első világháborús 9 mm-es Steyr M 90 típusú hadifegyvert találtak. Társát, aki gyorsabb volt üldözőinél, és elfutott, utólag szintén kihallgatták a rendőrök, s eljárást indítottak ellenük lőszerrel és lőfegyverrel való visszaélés miatt.

LADA NIVA

MISKOLCON

TAVALY ÁRON

Illyés Autóház Kft.
Miskolc (Diósgyőr-Berekalja), Erdő u. 10.
Telefon: (46) 371-012, 530-272, 530-273

10% KEDVEZMÉNY A VKE TAGJAINAK

KÖNYVAJÁNLAT

A nagyvad találatjelzése (videokazetta)	3500 Ft	Kováts Kálmán: Vadhúsételek	850 Ft
A természet közelről (videokazetta)	2300 Ft	Lakatos Károly: Természeti és vadászkepek	2100 Ft
Amit a fegyverismereti vizsgáról tudni kell	1100 Ft	Lovász Sándor: A vadászat lázában, Gelvács	750 Ft
Balogh Gábor: Véges vadászmezők	450 Ft	Maderspach Viktor: Páreng-retyezát	2500 Ft
Bányai József: A vadászat a múzsák templomában	2500 Ft	Merán Fülöp: A vadászat megmaradt	2500 Ft
Bársony István: Csend	2100 Ft	Millenniumi Vadászati Bizottság. Száz év, száz vadász	4000 Ft
Bertóti István: Bakot is lőttem	2500 Ft	N. Nozdroviczky Lajos: Szalonka-históriák	2000 Ft
Csergezán Pál vadvilága (videokazetta)	4000 Ft	Nadler Herbert: Vadásznapiok, vadászévek	2500 Ft
Dr. Ádámfi Tamás: Vadászati Bibliográfia	750 Ft	Nemeskéri Kiss Sándor: Egyszer volt...	2500 Ft
Dr. Márton Imre: Ki a Duna vizét itta	2200 Ft	Nemzetközi Vadászjász Oktatási Program	1100 Ft
Dr. Montagh András: Négy földrészén vadásztam	1850 Ft	Rác Sándor: A vadászt az árnyéka kíséri	2200 Ft
Dr. Szerb Imre: Együtt vadászni	1000 Ft	Schmidt Egon: Kócsagok birodalma	1800 Ft
Dr. Végh Endre: Tubák, bátyó és a többiek	2100 Ft	Schmidt Egon: Távcsővel a nyakamban	1600 Ft
Dr. Végh Endre: Murphy és a beteg vadász	650 Ft	Sterbétz István: Trófeákkal beszélgetek	1800 Ft
Dr. Zoltán János: A vadászat napszámái	2600 Ft	Sterbétz István: Őszi tücsök hangol	1870 Ft
Dúcz László: Csillagfényben	1500 Ft	Studinka László: Minden nap vadász nap	2500 Ft
Dúcz László: Harmatcseppek	1200 Ft	Szörényi Zoltán: Vadász-horgász kalandok Mongóliában	1850 Ft
Evanics Béla: Az út végén	1000 Ft	Ugray Tamás: Puskával a világ tetején	1800 Ft
Dr. Faragó István: Kápolna a hegytetőn	590 Ft	Vadászkönyvklub 1993-1999.	1600 Ft
Felsőőri Nagy Gyula: Egy dudás két országban	2200 Ft	Vadászünnepek (videokazetta)	2300 Ft
Felső-Papp: Gemenc	2500 Ft	Vadász-Zene CD	2500 Ft
Földi László: Végtisztesség	2200 Ft	Videcz Ferenc: Tanítványok	2400 Ft
Gánti Tibor: A remetesüldő	450 Ft	Wentzely Dénes: Elmegek a lombhullással	1000 Ft
Gyenes István: Öröklés	350 Ft	Wentzely Dénes: Erdősirató	800 Ft
Gyenes István: Megszállottan	350 Ft	Wentzely Dénes: Erdőzúgás	1000 Ft
Hangay György: Kuzkusz kókusszal	1700 Ft	Wentzely Dénes: Erdőzsongás	850 Ft
Hangay György: Ahol még kék az ég	1600 Ft	Wentzely Dénes: Üzen az erdő	550 Ft
Hangay György: Tábortüzek a dél keresztje alatt	1800 Ft	Wentzely Dénes: Versek alkonyati fényben	600 Ft
Jean Shinoda Bolen: Bennünk élő Istennők	780 Ft	Wilhelm Kuhnert: Modelljeim földjén	3500 Ft
Kászoni Zoltán: Az a medvék, pisztrángos csodás Erdély	2350 Ft	Zsindely Ferenc: Isten szabad ege alatt	2500 Ft
Knefely Nándor: Eb a vadász, kutya nélkül	550 Ft		

Telefon: 06-60/327-280 Fax: 06-1/222-6819 E-mail: vke@vadaszlap.hu

**3 ÉS 5 FEGYVER
TÁROLÁSÁRA ALKALMAS,
2 ÉS 4 PONTON ZÁRHATÓ
KIVITELBEN
FEGYVERSZEKRENYEK
MEGRENDELHETŐK
A GYÁRTÓNÁL.**

e-mail: ferro-special@axelero.hu.,
web.axelero.hu/ferro1
Tel./fax: 06-36/419-828, 06-36/531-01

VÁSÁROLUNK

FOLYAMATOSAN

**HULLOTT SZARVASAGANCSOT
A LEGMAGASABB ÁRON**

OSSO KFT. BUDAPEST
RAKTÁR: MÁGOCS, KŐTELEK 22.
TELEFONSZÁM: 06-30/251-1291

**ÁTALÁNYÁRAS VADDISZNÓ
HAJTÓVADÁSZATAINKON
RÉSZT VENNI KIVÁNÓ
VADÁSZOK JELENTKEZÉSEIT
VÁRJUK.**

Ár: 35 000 fő/nap

Telefonszám: 06-30/370-9476

HungaroLADA

**VERDA KKT.
MÁRKAKERESKEDÉS, MÁRKASZERVIZ**

Új **NIVA** (1,7i) terepjárók, **TATA** (1,9 TD) terepjáró kishaszon-
gépjárművek, és **GAZELLA** (2,2 TD) terepjáró tehergépkocsik
vásárolhatók, kedvező hitelre!

VERDA Kkt. Márkakereskedés

Kalocsa-Dunapataj között, az 51-es főút mellett Kisfoktó 1/A.
Telefon: 06-30/958-3326 vagy 06-78/463-862

A GOMBÁK ÉLETMÓDJA

A szabad természetben sohasem találjuk a gombákat tiszta, ásványi anyagokból álló talajon, hanem vagy élő, vagy elhalt szervezeteken, bomlásnak indult szerves anyagokon. Minden szerves anyagot, – legyen növényi, vagy állati eredetű – a gombák szerves anyaggá – széndioxidra, ammóniára és hamualkatrészekké – bontanak szét. A bontás enzimek közreműködésével játszódik le. Az enzimek specifikusak, mert csak bizonyos anyagokat képesek bontani (például a cellulóz, amely csak a cellulózt bontja le). A gombák – mivel klorofilljuk nincs – nem tudnak széndioxidból szénhidrátot készíteni, ezért olyan szerves vegyületekre vannak rászorulva, amelyeket más élőlények már előállítottak. Emiatt a gombák életmódja is ehhez igazodik.

A **szaprobionták** (korhasztó gombák) kétféle megjelenési formája van: talajon élők és fákon (faanyag) élők.

A talajlakók az elhalt növényi és állati maradványokat humusszá alakítják át. Számuk abban az időben a legnagyobb, amikor a szerves anyagok zöme a talajra jut, például az őszi lombhulláskor. Fonalaik az erdő talaját úgy átszövik, hogy szinte összefüggő talajréteget alkotnak. A szerves anyagokat felbontva hozzájárulnak ahhoz, hogy az évezredek óta elhalt élőlények teste nem fedik magas rétegekben a föld felszínét. A szaprofita gombák által felszabadított nitrogén és széndioxid nélkül ezek az elemek körülbelül negyven év alatt elhasználódnának, ezzel a növényvilág életfolyamata, következésképpen az egész élővilág megszűnne a földön.

A talajlakó szaprofita gombák ismeretesebb fajtái a csiperkék, szegfűgombák, őzlábgombák. A faanyagon növekvők közül a tőkegombák, csengettyűgombák a legismertebbek. A gombák másik alapvető életmódja a növények és gombák között létrejött szimbiózis, a **mikorrhizás kapcsolat**. Ebben a kapcsolatban a növények és a gombák anyagcseréjükben kölcsönösen függenek egymástól, egymással közvetlen testi kapcsolatban vannak. A gomba föld alatti tenyésztésének fonalai átveszik a növény gyökérszőreinek szerepét. Víz és az abban oldott ásványi

sókat adják át a növénynek. A nagy kiterjedésű gombatelep jelentős mennyiségű vízzel és ásványi anyaggal együtt látja el a növényt. A növényvilágnak mintegy nyolcvan százaléka él, vagy élhet mikorrhizás kapcsolatban.

A mikorrhizás gombafajok kizárólag csak gazdanövényük közelében található meg és a nyár közepétől – amikor a fák intenzív növekedése lelassul – hozzák termőtesteiket. Legismertebb mikorrhizás gombafajok a galócák, tinórúk, galambgombák. A fák közül a fenyő, tölgy, bükk, gyertyán szorul rá a mikorrhizás kapcsolatra.

Az előbbi két hasznos életmódot folytató gombacsoporton kívül van egy harmadik csoport is, amelynek életmódja kifejezetten káros. Ezek a **paraziták**. Tevékenységük előbb-utóbb a gazdanövény pusztulásához vezet. Az erdőben élő parazita gombák legismertebb képviselői a taplók. A taplók túlnyomó része először megéli az élő fát, majd a holt fában szaprofita módon él tovább. A megtámadott fa több évig él, míg végül a korhadás miatt kidől. A fertőzés laikus szemmel csak akkor vehető észre, amikor a tapló – tápanyagának fogytával – utódokról akar gondoskodni és termőtestet – taplót – növeszt a fán. A legelterjedtebb a szinte minden fafajt megtámadó és elborító lepketapló (képen). Bükkösökben gyakori a lópata alakú, évelő bükkfatapló. Pusztítása során a hatalmas öreg bükkfák is előbb-utóbb kettétörnek.

A leírtak után egyértelmű, hogy a fák tápanyagait előállító korhadékbontó gombák és a fákat tápláló mikorrhizás gombák védelme az erdő védelmét jelenti, de védjük az erdőt a parazita taplók pusztításától is.

Széll László

Desert

Trinidad

Jersey

Zypern

Kizárólagos forgalmazó:
 Hubertus Vadászbolt
 Szombathely, Fő tér 36.
 94/314-362

www.meindl.de

Shoes For Actives

Művéségi Kőművek

- Kőburkolatok, gránit falak
- Kandallók és pultrendszerek
- Homlokzati burkolatok, portálok
- Köztéri kutak
- Lépcsők, baluszteres kőkorlátok

Vadászoknak kedvezmény

Pap Kőfaragó, Kőszobrász Műhely

2000 Szentendre, Kőműző köz
Telefon/fax: (06-26) 313-846, (06-26) 313-630
Telefon: (06-26) 500-235, (06-26) 500-236
e-mail: paplajos@elender.hu www.paplajos.hu

TATA, AZ ÚTRA VALÓ!

TATA SPORT VAN
akciós áron
2.990.000 Ft + áfa

TATA CREW CAB 4x4
akciós áron
2.990.000 Ft + áfa

***KAMATMENTES HITELAKCIÓ**
A TATA SPORT VAN MODELLRE!

Magyarországi kizárólagos importőr:

SWISSCAR Rt., 1222 Budapest, Háros u. 121-123. Tel.: (1) 227-4445.

Márkakereskedők:

- Budapest • Autóház Gold Car Kft., 1144 Fogarasi út 197. Tel.: (1) 383-8131
- MGM Generál Center Bt., 1204 Virág Benedek u. 89. Tel.: (1) 421-0754
- Balatonalmádi • Kőfalvi és Társa Bt., 8220 Balatonfüzfői út 156. Tel.: (88) 431-070
- Békés • Bécsi Autóház, 5630 Cseresznye u. 8. Tel.: (66) 417-009
- Debrecen • Monik-Co '97 Kft., 4030 Fűredi út 72-74. Tel.: (52) 415-213
- Győr • Odor-Ker. Kft., 9027 Szövő út 12. Tel.: (96) 526-450
- Kalocsa • Verda Kkt., 6300 Kisfoktó u. 1/A. Tel.: (78) 463-862
- Kaposvár • Autófarm, 7400 Árpád út. Tel.: (82) 424-950
- Kecskemét • Bács-Indicar Kft., 6000 Csáktornyai u. 69. Tel.: (76) 415-457
- Miskolc • Váradi-Orosz Kft., 3527 József A. út 88. Tel.: (46) 412-435
- Nyíregyháza • Nyír-Gaz Kft., 4400 Tiszavasvári út 57. Tel.: (42) 403-912
- Pécs • Transfer Autó Kft., 7635 Siklói út 68. Tel.: (20) 434-8411
- Sátoraljaújhely • Indica-R Bt., 3980 Pataki út 43. Tel.: (30) 229-0625
- Szeged • Veszprémi Autószalon, 6727 Algyői út 65. Tel.: (62) 473-000
- Székesfehérvár • Multi Motors Kft., 8000 Tass u. 25. Tel.: (22) 337-497
- Szekszárd • Eximpo Trade Kft., 7100 Palánki u. 5. Tel.: (74) 418-813
- Szolnok • Tat-Autó Kft., 5000 Rákóczi u. 6. Tel.: (30) 998-1111, (56) 513-712
- Szombathely • Horváth Autóház, 9700 Fábán Gyula u. 13. Tel.: (94) 510-455
- Tatabánya • Autó Göbölös Kft., 2800 Környei u. 33. Tel.: (34) 512-870
- Vác • TATA Szabó Autóker., 2600 Sövény u. 18. Tel.: (27) 307-810

A képen látható modellek extra felszereléseket is tartalmazhatnak.

Kiss and Kolláth

H-2120 Dunakeszi, Fóti út 23. Tel.: (36-27) 540-160 Fax: (36-27) 540-161
E-mail: kollath@mail.digitel2002.hu www.kollath.hu

Namíbiai vadászat

5 napos vadász- + 1 pihenőnap, csomag, öt vad (kudu, oryx, springbock, duiker, steenbock) trófea díjával, teljes ellátással és reptéri transzferrel együtt: 4000,- DEM/vadász (2/1)

Dél-Afrikai Köztársaság

- 5-9 napos antilop hajtóvadászatok. Ár: 2100,- és 2700,- USD/vadász között.
- Krüger Park mellett, kafferterhén-vadászat 3500,- USD + 28 másik vadfajta lőhető.

Zambia, Luangwa völgy

Kafferbika-vadászat, ára 5450,- USD/vadász (2/1)

Benin

Vadászat Dwarf Buffalóra, nyugati fakó antilopra (Roan), Sing-Sing viziantilopra és más nyugat-afrikai fajokra, decembertől áprilisig. Ára: 5100,- USD (2/1)

Pumavadászat

- USA, Colorado és Argentína (magyar kíséreléssel)

Horgászás és vadászat együtt

Volga delta, Ural és Ili folyó deltája, Csendes-óceán partján

Afrikai, amerikai és ausztrál trófeák megrendelhetők
Vadászjával vadászók részére különleges programok!

TRÓFEABÍRÁLAT és rekordkönyv regisztráció
a Nemzetközi Szafari Klub metodikája szerint.

Trófeabírálati engedély száma: COM#1002373
Vadászatszervezői engedély száma: 1499/96/97.

Web-oldal: www.kollath.hu

KÓD EX

KERESSE MEG A NEVÉT A TAGOK, A HUBERTUS KERESZT KITÜNTETETTEK
VAGY A SZALONKA DUBLÉ-DÍJASOK KÖZÖTT.
A VADÁSZIAS VISELKEDÉSI SZABÁLYOK GYŰJTEMÉNYE

**Ára: 2500 Ft Megrendelhető a VKE-nél Cím: 1141 Budapest,
Vízakna u. 23/b. Fax: 06-1/222-6819 E-mail: vke@vadaszlap.hu**

TETŐTŐL

DE CSAK AZ ITT
LÁTHATÓ
EMBLÉMÁVAL
RENDELKEZŐ
SZAKÜZLETEKBEN
ÖLTÖZHETNEK FEL
A HIVATÁSOS
VADÁSZOK A VKE,
AZ OMVV, AZ OMVK
ÉS AZ FVM ÁLTAL
EGYSÉGESÍTETT
FORMARUHÁJUKBA.

TALPIG

AZ ÉRTÉKESÍTÉS
ELKEZDŐDÖTT,
A RÉSZLETEKRŐL
AZ ALÁBBI
BOLTOKBAN
KAPHATNAK
FELVILÁGOSÍTÁST
A HIVATÁSOS
VADÁSZOK
ÉS MUNKÁLTATÓIK:

■ BARANYA – ARANYSZARVAS VADÁSZ-HORGÁSBOLT – 7940 SZENTLŐRINC, MUNKÁCSY M. U. 37. T: 73/371-940 ■ BÁCS-KISKUN – DUNA TRADE KFT. TŰSKEVÁR VADÁSBOLT – 6200 KISKÖRÖS, JÓZSEF ATTILA U. 5. T: 78/311-836 ■ BÉKÉS – KÁTAI VADÁSZ-HORGÁSZCIKK KIS ÉS NAGYKERESKEDÉS – 5540 SZARVAS, KOSSUTH U. 46. T.: 66/312-288 ■ CSONGRÁD – HARGITA JAGD VADÁSZ ÉS FEGYVERŰZLET – 6800 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, ANDRÁSSY U. 32. T. 62/248-768 ■ GYŐR-SOPRON – LARUS KFT. – 9431 FERTŐD, VASÚT SOR 63. T. 99/370-142 ■ HEVES – TRÓFEA VADÁSBOLT – 3000 HATVAN, TABÁN U. 5. T: 37/540-953 ■ HEVES – KODEKO '96 KFT. – 3300 EGER, DR. HIBAY K. ÚT. 12. T: 36/517-226 ■ NÓGRÁD – FANTOM VADÁSZ-ÍJÁSZ ÉS FEGYVERBOLT – 3100 SALGÓTARJÁN, ARANY J. U. 19/A. T: 32/422-436 ■ PEST – DOMOKOS KFT. – 2335 TAKSONY, DÓZSA GY. U. 26. T: 24/487-088 ■ PEST-FEJÉR – INDIFORM KFT. – 2444 SZÁZHALOMBATTA, VÖRÖSMARTY U. 40. T: 23/359-158 ■ SOMOGY – SZT.HUBERTUSZ KFT. – 7400 KAPOSVÁR, FŐ U. 40. T: 82/315-252 ■ SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG – ZÖLD PRIZMA KFT. – 4400 NYÍREGYHÁZA, EGYHÁZKÖZ I. T: 42/504-070 ■ JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK – IDEÁL KERESKEDELMI KFT. – 5000 SZOLNOK, BAROSS U. 4. T: 56/370-856 ■ TOLNA – STEFÁN KERESKEDELMI KFT. – 7100 SZEKSZÁRD, KOSSUTH L. U. 32. T: 74/619-609 ■ VAS – HUBERTUS KERESKEDELMI BT. – 9700 SZOMBATHELY, FŐ TÉR 36. T: 94/314-362 ■ VESZPRÉM-ZALA – NEPTUN BT. – 8360 KESZTHELY, VÖRÖSMARTY U. 6. T:83/312-163 ■ ZALA – PAÁL ÉS TÁRSA VADÁSZATI KERESKEDELMI BT. – 8900 ZALAEGERSZEG, ADY E.U. 13. T: 92/313-523